

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

ім. М.І. ПИРОГОВА

**ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ МЕДИКО-
СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ
В УКРАЇНІ ЗА 2016 РІК**

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. М.І. ПИРОГОВА**

**ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ
МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
ІНВАЛІДІВ В УКРАЇНІ
ЗА 2016 РІК**

Аналітико-інформаційний довідник

Вінниця 2017

УДК 616-036.865-75:364.042

ББК 51.1(2)

О-75

За редакцією начальника відділу експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності медичного департаменту МОЗ України С.І. Черняка та головного спеціаліста Р.Я.Перепеличної

Автори: В.І. Шевчук, Н.М. Беляєва, Л.О. Сторожук, О.Б. Яворовенко

Основні показники медико-соціальної реабілітації інвалідів в Україні за 2016 рік:
Аналітико-інформаційний довідник / В.І. Шевчук, Н.М. Беляєва, Л.О. Сторожук, О.Б. Яворовенко. – Вінниця: ФОП Рогальська І.О., 2017. – 108 с.

ISBN 978-617-7171-95-8

У довіднику представлений аналіз діяльності медико-соціальних експертних комісій України з питань медико-соціальної реабілітації інвалідів за 2016 рік: результати перегляду інвалідів, аналіз складання медико-соціальними експертними комісіями індивідуальних програм реабілітації інвалідів та стан їх виконання, дані про рекомендації з медичної, професійної та соціальної реабілітації для вперше та повторно визнаних інвалідами, а також аналіз рекомендацій з медичної, професійної та соціальної реабілітації для учасників антитерористичної операції, що стали інвалідами – з висвітленням законодавчо-нормативних актів, що були прийняті в Україні за останній час.

Довідник адресований фахівцям центрів та бюро медико-соціальної експертизи, лікарям ЛКК лікувально-профілактичних установ, фахівцям-учасникам реабілітаційного процесу.

ISBN 978-617-7171-95-8

© В.І. Шевчук,
Н.М. Беляєва,
Л.О. Сторожук
О.Б. Яворовенко, 2017

Зміст

	Стор.
Перелік умовних скорочень	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. Результати переогляду інвалідів	8
РОЗДІЛ 2. Аналіз формування та виконання індивідуальних програм реабілітації інвалідів	11
РОЗДІЛ 3. Аналіз рекомендацій з медичної, професійної та соціальної реабілітації для вперше та повторно визнаних інвалідами	14
РОЗДІЛ 4. Аналіз рекомендацій з медичної, професійної та соціальної реабілітації для учасників антитерористичної операції	28
ТАБЛИЦІ	42
Література та джерела	107

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ:

ВНЗ – вищий навчальний заклад

ВНМУ – Вінницький національний медичний університет

ВООЗ – Всесвітня Організація Охорони Здоров'я

ЗУ – Закон України

ІПР – індивідуальна програма реабілітації

КМУ – Кабінет Міністрів України

КПКВК – код програмної класифікації видатків та кредитування держбюджету

ЛКК – лікарсько-консультативні комісії

ЛПЗ – лікувально-профілактичний заклад

Мінсоцполітики – Міністерство соціальної політики України

МКХ-10 – Міжнародна Кваліфікація Хвороб 10-го перегляду

МОЗ – Міністерство охорони здоров'я України

МОН – Міністерство освіти та науки України

МСЕ – медико-соціальна експертиза

МСЕК – медико-соціальна експертна комісія

НДІ – науково-дослідний інститут

ООН – Організація Об'єднаних Націй

СНГ – самотні непрацездатні громадяни

тер. центри – територіальні центри

ТЗР – технічні засоби реабілітації

УП та СЗН – управління праці та соціального захисту населення

ВСТУП

У 2016 році відзначалася десята річниця прийняття Організацією Об'єднаних Націй Конвенції про права осіб з інвалідністю та сьома річниця ратифікації її Україною. Згідно з угодою, держави, що ратифікували Конвенцію, повинні гарантувати людям з інвалідністю їх невід'ємне право на життя, рівність перед законом, доступ до фінансових ресурсів і власності, а також захист від дискримінації та зловживань. Крім того, держави зобов'язані виявляти і усувати перешкоди для людей з інвалідністю і забезпечити, щоб вони могли самостійно жити з адекватним рівнем життя.

Формування та реалізація державної політики щодо осіб з інвалідністю здійснюється на основі норм Конституції України, Конвенції про права інвалідів, законів України «Про основи соціальної захищеності інвалідів України», «Про реабілітацію інвалідів в Україні» та «Про соціальні послуги», Державної цільової програми «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 року та інших нормативно-правових актів, загальна кількість яких становить понад дві тисячі.

Прийнявши у 2012 р. Національний план дій щодо реалізації Конвенції про права інвалідів, а також ряд важливих правових актів для поліпшення політики з питань інвалідності і забезпечення прав осіб з інвалідністю на незалежність, соціальну інтеграцію та повну участь у житті суспільства без дискримінації, наша держава зобов'язалась докладати всіх зусиль з тим, щоб привести національне законодавство та практику у відповідність з міжнародними стандартами в політиці інвалідності.

Крім того, Україна ратифікувала низку міжнародних актів, які мають запобігти дискримінації осіб із інвалідністю у сфері праці. Це, зокрема, Конвенції МОП № 159 «Про професійну реабілітацію інвалідів», № 173 «Про захист вимог працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця»; Декларації ООН «Про права розумово відсталих осіб», «Про права інвалідів», «Про стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів»; низка рекомендацій Ради Європи і т. д.

Також Україна приєдналася до виконання Глобального плану ВООЗ з інвалідності «Краще життя для людей з інвалідністю» на 2014-2021 рр.

Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів розглядають питання збору інформації та статистики інвалідності в Правилі 13 і в якості загальної вимоги закликають держави «регулярно збирати статистичні дані про умови життя інвалідів». Конвенція про права інвалідів безпосередньо покладає на держави зобов'язання зі збору «належної інформації, зокрема статистичних і дослідницьких даних». Отже, проблема статистичного обліку та

збору інформації з питань, пов'язаних з інвалідністю, є актуальною і для України.

Згідно зі статтею 41 Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» інформаційні ресурси в сфері реабілітації інвалідів формуються у вигляді Централізованого банку даних з проблем інвалідності, який містить дані про реабілітаційні установи, характер і причини інвалідності, освітній і професійний рівень інвалідів, дітей-інвалідів, склад сім'ї, рівень доходів, потребах і забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення, реабілітаційними послугами, санаторно-курортним лікуванням, спеціальним автотранспортом тощо.

На підставі даних інформаційних ресурсів органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування здійснюють соціальний моніторинг, планування і прогнозування потреб інвалідів, дітей-інвалідів в технічних та інших засобах реабілітації, виробих медичного призначення та реабілітаційних послугах. Органи влади забезпечують доступ осіб з інвалідністю до інформаційних ресурсів відповідно до законодавчо визначених прав цих людей на реабілітацію, наявних можливостей для отримання реабілітаційних засобів і послуг, сертифікованої продукції протезно-ортопедичних підприємств тощо.

Функції з координації діяльності операторів банку даних усіх рівнів та контроль за створенням і функціонуванням банку даних покладаються на Міністерство соціальної політики України, яке аналізує стан наповнення Централізованого банку даних з проблем інвалідності в частині забезпечення інвалідів санаторно-курортними путівками, автомобілями, технічними та іншими засобами реабілітації, виплати грошових компенсацій на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування, замість санаторно-курортної путівки та вартості самостійного санаторно-курортного лікування.

Медико-соціальні експертні комісії (МСЕК) МОЗ України одночасно із заповненням індивідуальних програм реабілітації (ІПР) інвалідів будуть направляти дані про засоби, вироби та послуги, рекомендовані їм, до Централізованого банку.

У даному аналітико-інформаційному довіднику представлений аналіз діяльності медико-соціальних експертних комісій України з питань медико-соціальної реабілітації інвалідів за 2016 рік: результати переогляду інвалідів, аналіз складання медико-соціальними експертними комісіями ІПР інвалідів та стан їх виконання, дані про рекомендації з медичної, професійної та соціальної реабілітації для вперше та повторно визнаних інвалідами, а також аналіз рекомендацій з медичної, професійної та соціальної реабілітації для учасників антитерористичної операції (АТО) – з висвітленням законодавчо-нормативних актів, що були прийняті в нашій державі за останній час.

Довідник адресований фахівцям центрів та бюро медико-соціальної експертизи, лікарям ЛКК лікувально-профілактичних установ, фахівцям-учасникам реабілітаційного процесу.

Автори висловлюють вдячність всім лікарям МСЕК, які проводять велику роботу по збору та обробці статистичної інформації з питань реабілітації інвалідів та сподіваються, що представлене аналітико-інформаційне видання буде корисним для покращення роботи з ІПР, розвитку медико-соціальної реабілітації в регіонах, досягнення більш ефективних результатів в сфері реабілітації осіб з обмеженими можливостями та їх успішної реінтеграції в суспільство.

Розділ 1.

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕОГЛЯДУ ІНВАЛІДІВ

В Україні при загальній чисельності постійного населення 42 760 516 чоловік (станом на 01.01.2016 року без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя) чисельність осіб з інвалідністю становила 2 495 241¹. Таким чином, чисельність осіб з інвалідністю досягає показника в 5,83% від загальної чисельності населення країни.

Важливим аспектом діяльності МСЕК є переогляд інвалідів, оскільки його результати входять до числа найважливіших показників реабілітації інвалідів.

При аналізі переогляду інвалідів МСЕК у розрізі областей України за 2016 рік виявлено, що з числа повторно визнаних інвалідами колишня група підтверджена у 86,0% осіб (що лише на 0,2 більше, ніж у 2015 р.). Показники обтяження групи інвалідності (6,7%) вищі, ніж показники її зниження (5,1%), і це суттєво не відрізняється в порівнянні з 2015 р., коли ці значення склали відповідно 6,9 та 5,1%. Загалом таке співвідношення свідчить про накопичення в суспільстві контингенту інвалідів більш важких груп.

Найвищий відсоток підтвердження рішень в Івано-Франківській (90,6%) та Харківській (89,0%) областях, загалом же показники накопичення інвалідів з попередньою групою інвалідності, що перевищують середньореспубліканські, спостерігаються в 10 областях України (Вінницька, Волинська, Донецька, Івано-Франківська, Львівська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Чернівецька). Змінювалися рішення МСЕК за рахунок підвищення групи інвалідності найчастіше у Житомирській, Черкаській областях та м. Києві (відповідно 11,0%, 13,1% та 9,5% при середньостатистичному показнику по Україні – 6,7%). Загалом негативна динаміка з обтяженням групи інвалідності і перевищенням середньореспубліканського показника спостерігалась також в 10 областях. Меншими, ніж в середньому по Україні, показники зниження групи інвалідності були у 13 областях (Вінницькій, Волинській, Донецькій, Житомирській, Івано-Франківській, Львівській, Одеській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Чернівецькій, Чернігівській).

Аналізуючи структуру важкості інвалідності під час переогляду інвалідів, слід звернути увагу на те, що у 2016 році суттєвих змін у розподілі інвалідів за групами інвалідності у порівнянні з 2015 р. не відбулося. Відсоток інвалідів III групи при переогляді склав 67,6% (у 2015 році – 67,4%), II – 27,3% (проти 27,4% – у 2015 р.), I групи – 5,1% (проти 5,3% – у 2015 р.). Показники визнаних інвалідами III групи були вищими від середніх по державі у 13 областях

¹ Державна служба статистики України: Чисельність наявного населення України на 1 січня 2016 року. – ДП «Інформаційно-аналітичне агенство», 2016. – 85 с.

України, серед яких можна виділити Львівську (77,4%), Рівненську (76,6%), Кіровоградську (75,0%), Тернопільську (74,1%) області. І група інвалідності у 2016 році найчастіше визначалася у Черкаській (8,5%), Житомирській (7,9%) та Чернігівській (7,6%) областях. Найменша питома вага визнаних інвалідами І групи спостерігалася в Харківській (3,0%), Івано-Франківській (3,7%), Дніпропетровській (3,8%), Одеській (3,9%) областях. ІА група інвалідності найчастіше визначається у Черкаській (2,9%) та Херсонській (2,3%) областях, ІБ – у Чернігівській (6,0%), Житомирській (5,7%) та Черкаській (5,6%) областях. А в декількох областях України високою є питома вага інвалідів обох підгруп І групи інвалідності: Черкаська (2,9 та 5,6% – ІА та ІБ відповідно), Житомирська (2,2 та 5,7% – відповідно), Херсонська (2,3 та 4,9% – відповідно). Показники в цих областях перевищують середні по Україні, що потребує ретельного вивчення ситуації.

Результати переогляду інвалідів за 2016 рік свідчать, що у 97,8% випадків визначення інвалідності продовжується (аналогічно показнику 2015 р.). Найбільша питома вага визнаних інвалідами при переогляді – у Житомирській та Івано-Франківській областях (по 99,4%), а також Харківській області (99,2%). Відповідно у Житомирській та Івано-Франківській областях при переогляді лише по 0,6% інвалідів визнаються працездатними, у Харківській – 0,8%. Показник не визнаних інвалідами у 2016 р. – 2,2%. Це продовжує негативний тренд минулого десятиліття (2007 р. – 3,2%, 2008-2009 рр. – 3,1%, 2010 р. – 2,7%, 2014 р. – 2,3%, 2015 р. – 2,2%) і вказує на накопичення в суспільстві неповнофункціональних осіб.

При переогляді інвалідів ІІІ групи у 2016 році не визнано інвалідами лише 3,2% осіб, що суттєво не відрізняється від показника 2015 року (3,1%). Але зважаючи на те, що з 2008 до 2015 рр. спостерігалось його поступове зменшення (2008 р. – 5,0%, 2009 – 4,9%, 2010 р. – 4,3%, 2013 – 4,0%, 2015 – 3,1%), можна зробити висновок, що інвалідам все частіше при переогляді зберігають ІІІ групу, враховуючи соціальні фактори (безробіття, відсутність можливостей працевлаштування в районі проживання інваліда та інші негативні соціально-економічні обставини нашого часу).

Аналізуючи показник повної реабілітації інвалідів, слід відзначити, що протягом останнього десятиліття намітилась стійка негативна тенденція до його зниження: у 2007 р. він складав 3,2, у 2008-2009 рр. – 3,1, у 2010 р. – 2,7, у 2014-2015 рр. – 2,3, у 2016 р. він знизився ще на 0,1, склавши 2,2 на 100 переоглянутих. Найвищі значення показника спостерігаються у Запорізькій (4,2), Дніпропетровській (4,1) та Кіровоградській (4,0) областях; найнижчі – в Житомирській та Івано-Франківській (0,6), а також у Харківській (0,8) областях. Загалом у 11 областях показник знизився в тій чи іншій мірі і у 10 – піднявся. Серед цих областей можна виділити Херсонську області, що піднялася на 7

рангових позицій у порівнянні з 2015 роком (з 13 на 6 місце) та ряд областей, що спустилися на 8-13 рангових позицій (Чернівецька – з 2 на 12 місце, Вінницька – з 8 на 16 місце, Хмельницька – з 9 на 22 місце). Стабільно низьким протягом 3-х років поспіль показник повної реабілітації залишається в Івано-Франківській та Житомирській областях.

Показник часткової реабілітації інвалідів у 2016 р. залишився на рівні 2015 р. і становив 16,0. Вище від середнього по Україні він був у 13 областях, що також приблизно відповідає ситуації минулого року. Найбільшим він є у Закарпатській (26,8), Рівненській (25,8) та Кіровоградській (21,6) областях, найнижчим – у Житомирській (12,1) та Донецькій (12,3) областях, причому у Житомирській, Закарпатській та Рівненській областях такі тенденції спостерігаються впродовж 3-х останніх років.

Показник сумарної реабілітації у 2016 р. також не змінився та становив 7,3, як і у попередньому році. Проте в динаміці за період 2007-2016 рр. він зменшився в 1,2 рази. Незважаючи на це, він лишається все ж таки більшим за показник обтяження інвалідності (6,7).

Отже, у 2016 р. не відбулось суттєвих змін практично у всіх показниках переогляду інвалідів (повної, часткової та сумарної реабілітації, а також реабілітації інвалідів III групи) – як в абсолютному обчисленні, так і на 100 переоглянутих, а показник сумарної реабілітації переважає над показником обтяження інвалідності. Ця відносна стабілізація не може вказувати на позитивні зсуви, адже загалом за останнє десятиліття ці показники мають тенденцію до погіршення, що спонукає звернути увагу МСЕК на організацію та контроль проведення інвалідам реабілітаційних заходів у міжкомісійний період.

Розділ 2.

АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПРОГРАМ РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ

Зважаючи на значну увагу держави до реабілітації інвалідів в Україні, складання МСЕК індивідуальних програм реабілітації (ІПР) інвалідів, у яких визначається комплекс оптимальних видів, форм, обсягів, термінів реабілітаційних заходів із визначенням порядку та місця їх проведення, є дуже важливою справою.

Протягом останніх років МСЕК удосконалювалася процедура складання ІПР. Максимально скоротився час її формування – при огляді інваліда проводиться експертно-реабілітаційна діагностика, визначаються реабілітаційний потенціал і реабілітаційний прогноз, формується реабілітаційний експертний висновок, а близько 85% ІПР складаються в день огляду.

За період 2015-2016 рр. спостерігаються наступні зміни показників складання ІПР на МСЕК.

У 2016 р. в Україні (без урахування показників АР Крим та м. Севастополя та непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей) було складено 481 752 ІПР, що становить 97,8% від кількості усіх освідчених на МСЕК (на 0,7% ІПР більше, ніж у 2015 р.). Кількість областей із 100-відсотково складеними ІПР складає 17 (в 2015 р. таких областей було 19). Найнижчий показник складання ІПР – у Львівській (80,3%) області, причому така ж ситуація спостерігалась тут і в 2015 році. Натомість Хмельницька область покращила свій показник з 78,2% в 2015 р. до 90,6% – в 2016 р.

Для первинно визнаних інвалідами по Україні у 2016 р. було складено 136150 ІПР (у 2015 р. 138151), що, як і в минулому році, становить 99,9% всіх визнаних інвалідами вперше. Майже у всіх областях (за винятком Дніпропетровської та Львівської) відсоток складання ІПР для первинно визнаних інвалідами наближається до 100. Отже, можна говорити про те, що ситуація із складанням ІПР для первинно визнаних інвалідами протягом 2015-2016 р. стабілізувалась, щільно наблизившись до 100-відсоткового складання.

Із загальної кількості ІПР, складених у 2016 р. для первинно визнаних інвалідами, 11,9% – були складені для інвалідів І групи (на 0,8% менше, ніж у 2015 р.), 35,6% – II групи (на 0,3% більше, ніж у 2015 р.), 52,5% – III групи (на 0,5% більше, ніж у 2015 р.), з чого можна зробити висновок про те, що намітилась не дуже позитивна тенденція щодо зменшення уваги до реабілітації інвалідів тяжких груп.

При переогляді інвалідів у 2016 р. було складено 345 602 ІПР, що становить 96,9% від повторно визнаних інвалідами і є на 0,9% більшим, ніж

було у 2015 р. (347 804 ІПР – 96,0%). Таким чином, ситуація із складанням ІПР для переоглянутих дещо краща, ніж у 2015 р., і це також є позитивною тенденцією.

Кількість областей із 100-відсотково складеними ІПР складає 18. Найнижчою є питома вага складених ІПР для переоглянутих інвалідів у Львівській (73,5%) та Хмельницькій (87,6%) областях. При цьому, якщо у Хмельницькій області показник значно поліпшився у 2016 р. в порівнянні з минулим роком (зріс на 16%), то динаміка його для Львівської області не є такою суттєвою (збільшився в порівнянні з минулим роком лише на 3,7%, лишаючись стабільно низьким впродовж декількох років). Це може служити відображенням недосконалої роботи по реабілітації інвалідів та потребує негайної уваги і виправлення ситуації, що склалася. Покращився (став 100-відсотковим) в порівнянні з минулим роком цей показник у Херсонській області, натомість дещо знизився – у Донецькій та Черкаській областях.

При переоглядах у 2016 р. ІПР склалися інвалідам І групи у 5,2% випадків (на 0,2% менше, ніж у 2015 р.), ІІ групи – у 27,7% (аналогічно 2015 р.), ІІІ групи – у 67,1% випадків (на 0,1% більше). Суттєво вищим за середньоукраїнський є показник складання ІПР для переоглянутих інвалідів І групи (як і у 2015 р.) – у Черкаській (8,7%), Житомирській (7,9%) та Чернігівській (7,6%) областях, нижчим (і знову ж – так само, як і у минулому році) – у Харківській (3,0%) Дніпропетровській (3,7%), Івано-Франківській (3,7%) та Одеській (3,9%) областях.

Таким чином, є підстави говорити про відносну стабілізацію ситуації із складанням ІПР інвалідів в 2016 р. в порівнянні з 2015 р. як для первинно визнаних інвалідами (практично стовідсотковий показник), так і для переоглянутих (показник збільшився майже на відсоток), в більшості областей України, що обумовлено підвищенням уваги МСЕК до цього питання, і, зважаючи на складну соціально-політичну ситуацію в країні, є позитивним моментом у галузі реабілітації інвалідів. Проте необхідно прагнути досягнення 100-відсоткового складання ІПР для інвалідів, що проходять освідчення на МСЕК – як первинно, так і повторно.

Проте, незважаючи на позитивні тенденції у процесі складання ІПР на МСЕК, ситуація з виконанням ІПР, як і в попередні роки, виглядає не такою втішною.

Так, у переоглянутих інвалідів за останні 3 роки спостерігається тенденція до зниження показників виконання ІПР у повному обсязі. Якщо у 2014 р. ІПР повністю в Україні було виконано у 44,8% інвалідів, у 2015 р. – у 40,2% інвалідів, то у 2016 р. – у 39,4%. В деяких областях цей показник є значно нижчим за середньоукраїнський: у Вінницькій – 9,4%, Івано-Франківській – 9,7%, Полтавській – 15,9%, Черкаській – 15,5%. А суттєво вищим за середній по

Україні він є в Одеській (86,4%), Запорізькій (81,3%), Закарпатській (66,3%) областях та м. Києві (56,9%). Зниження показника повного виконання ІПР в порівнянні з минулим роком відбулося у 7 областях, причому у Тернопільській та Дніпропетровській – суттєво (з 60,2 до 38,2% та з 59,0 до 43,4% – відповідно). Збільшився він у 9 областях та м. Києві (більш за все – в Одеській, Хмельницькій, Закарпатській та Запорізькій областях). Проте найбільший відсоток збільшення – 11,4% (в Одеській області) – не варто розцінювати як досить суттєвий.

Значні коливання питомої ваги повністю виконаних ІПР в окремих областях України (від 9,4-16,6% від загальної кількості складених ІПР у Вінницькій, Івано-Франківській, Черкаській, Полтавській та Рівненській до 81,3-86,4% – в Запорізькій та Одеській областях) можуть свідчити про те, що МСЕК не мають єдиного методичного підходу в оцінці результатів реабілітації.

Відповідно до зменшення показників повного виконання ІПР, у 2016 році на 0,8% зросли показники часткового виконання ІПР. Кількість невиконаних ІПР збільшилась з 13 133 (у 2015 р.) до 18 751 (у 2016 р.), що є також вираженою негативною тенденцією у ситуації з виконанням ІПР. Насторожує кількість невиконаних ІПР в Львівській та Хмельницькій областях (7 637 та 5 824 – відповідно) при тому, що таке явище спостерігалось в цих областях і в минулому році (5 819 та 2 859 невиконаних ІПР – відповідно). Звертає увагу також кількість невиконаних ІПР в Дніпропетровській області, яка в порівнянні з 2015 роком збільшилась майже в 6 разів (з 338 до 1 957).

Отже, попри відносну стабілізацію ситуації із складанням медико-соціальними експертними комісіями індивідуальних програм реабілітації інвалідів, виконання ІПР, яке залишається незадовільним із року в рік, потребує кардинальних змін: підвищення контролю за організацією реабілітації інвалідів на місцях, налагодження взаємодії між різними ланками реабілітаційного процесу та послідовності здійснення різних форм та етапів реабілітації, підвищення контролю за результатами реабілітації, удосконалення оцінки її ефективності. На нашу думку, є необхідність доповнити і розширити щорічну статистичну звітність саме щодо обліку результатів реабілітації (відновлення обмежень життєдіяльності та побутової активності, досягнення мети ІПР, причини невиконання ІПР, рекомендації щодо подальшої реабілітації тощо).

Розділ 3.

АНАЛІЗ РЕКОМЕНДАЦІЙ З МЕДИЧНОЇ, ПРОФЕСІЙНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ ВПЕРШЕ ТА ПОВТОРНО ВИЗНАНИХ ІНВАЛІДАМИ

Основними формами реабілітаційних заходів, що визначаються в ПП інваліда, є: надання реабілітаційних послуг (з медичної, професійно-трудової та соціальної реабілітації); забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення; матеріальне забезпечення. Реабілітаційні послуги надаються інвалідам, дітям-інвалідам в установах і закладах системи реабілітації інвалідів, а також в разі необхідності за місцем проживання інваліда, дитини-інваліда.

З метою забезпечення своєчасності, комплексності і безперервності реабілітаційного процесу, а також для запобігання погіршення стану здоров'я осіб з інвалідністю, подолання її наслідків та посилення незалежності людей з обмеженими можливостями сформована мережа реабілітаційних установ для інвалідів та дітей-інвалідів.

Станом на 01.01.2016 р. в сфері управління Міністерства соціальної політики (далі – Мінсоцполітики) та органів соціального захисту населення налічувалось 151 реабілітаційна установа для інвалідів та дітей-інвалідів, у тому числі 9 безпосередньо підпорядковані Міністерству (державна власність)¹. Протягом 2016 року там отримали реабілітаційні послуги 17 033 осіб з інвалідністю (зокрема у державних реабілітаційних установах – 3,3 тис. інвалідів та дітей-інвалідів), з них — 14 216 дітей з інвалідністю.

З метою осучаснення надання послуг з реабілітації, забезпечення реабілітації, адаптації інвалідів та дітей-інвалідів, компенсації обмежень життєдіяльності та їх інтеграції в суспільство, роботи центрів соціальної реабілітації наказом Мінсоцполітики від 31.03.2015 № 352 були затверджені соціальні нормативи у сфері надання реабілітаційних послуг інвалідам та дітям-інвалідам; наказом від 06.04.2015 № 379 – Типове положення про центр професійної реабілітації інвалідів; наказом від 24.06.2015 № 653 – зміни до Типового положення про центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів; наказом від 15.02.2016 № 112 – Типове положення про реабілітаційну установу змішаного типу (комплексної реабілітації) для осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень, яким передбачається створення умов для запобігання та недопущення дискримінації осіб з інвалідністю зокрема шляхом забезпечення розумного пристосування. Постановою КМУ від 31.03.2015 № 157 «Про внесення змін до постанови КМУ від 8 грудня 2006 р. № 1686» передбачено осучаснення (без розширення) переліку послуг з медичної,

¹ 5 травня – Міжнародний день боротьби за права людей з інвалідністю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=188782&cat_id=107177. – 2016. – 05.05.

психолого-педагогічної, професійної, трудової, побутової і соціальної реабілітації, технічних та інших засобів реабілітації, виробів медичного призначення, які надаються інваліду, дитині-інваліду з урахуванням фактичних потреб залежно від віку, статі, виду захворювання безоплатно або на пільгових умовах, а також приведення у відповідність до вимог законодавства переліку надавачів послуг.

Медико-соціальними експертними комісіями України у 2016 р. визначено рекомендації з медичної реабілітації всього 510 641 особам з інвалідністю (у 2015 р. – 514 641 особам, у 2014 р. – 512 980 особам¹), в т.ч. з відновної терапії – 494 995 особам (у 2015 р. – 499 660 особам, у 2014 р. – 496 330 особам), з реконструктивної хірургії – 11 270 особам (у 2015 р. – 10 920 особам, 2014 р. – 11 820 особам), ортезування – 4 539 особам (у 2015 р. – 4 061 особам, у 2014 р. – 4 830 особам), із санаторно-курортного лікування – 206 674 (у 2015 р. – 190 312, у 2014 р. – 183 тис.) особам (без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя, а також частини зони проведення АТО).

Рекомендації із соціальної реабілітації визначені 422 802 особам з інвалідністю (у 2015 р. – 406 276 особам, у 2014 р. – 391 тис.), з технічних засобів реабілітації (далі – ТЗР) – 19 499 (у 2015 р. – 19 746 особам, у 2014 р. – 19 тис.) представникам зазначеної категорії людей.

Рекомендації з працевлаштування визначені 304 330 особам з інвалідністю (у 2015 р. – 306 506 особам, у 2014 р. – 302 тис.), з професійного навчання – 25302 особам (у 2015 р. – 26 627 особам, у 2014 р. – 27 тис.).

Як вже зазначалось, МСЕК України у 2016 р. було визначено рекомендації з *медичної реабілітації* 510 641 особам з інвалідністю, в т.ч. з відновної терапії – 494 995 особам, що склало 96,9% від усіх рекомендацій з медичної реабілітації, з реконструктивної хірургії – 11 270 особам (2,2%), ортезування – 4 539 особам (0,9%).

Рекомендації з медичної реабілітації здебільшого визначались інвалідам III групи (62,3% від загальної кількості визнаних інвалідами), потім інвалідам II групи (30,3%) і лише 7,4% – інвалідам I групи (більшість рекомендацій з медичної реабілітації надавалась інвалідам I-Б групи), хоча ця категорія інвалідів потребує більшої уваги лікувально-профілактичних закладів.

Така ж тенденція простежується майже в усіх окремих областях. Лише в Черкаській, Чернігівській і Запорізькій областях рекомендації з медичної реабілітації визначаються інвалідам I групи відповідно у 11,1%, 10,5 та 10,3%, в той же час у Волинській області цей показник складає лише 3,6%. Незначний відсоток рекомендацій з медичної реабілітації призначається інвалідам II групи у Вінницькій, Кіровоградській, Львівській, Рівненській, Тернопільській та

¹ Дані за 2014 рік подані у відповідності з Оновленою інформацією про вжиті заходи, спрямовані на здійснення Україною зобов'язань в рамках Конвенції про права інвалідів (2015 рік). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mlsp.kmu.gov.ua/document/179978/d.doc>.

Чернівецькій областях, натомість інвалідам III групи в цих же областях – в межах 70%. Лише в Одеській, Черкаській областях та м. Києві заходи медичної реабілітації призначаються приблизно в рівній мірі інвалідам II та III групи.

Представленість *відновної терапії* серед усіх заходів медичної реабілітації наближається до 100% практично у всіх областях України, коливаючись від 91,0% у Донецькій області до 100,0% – у Житомирській.

Натомість представленість *реконструктивної хірургії* є набагато меншою. Найчастіше вона визначається інвалідам в ІПР у МСЕК Хмельницької (6,4%), Черкаської (5,7%), Херсонської (5,6%) та Донецької (5,5%) областей, найменше – у Житомирській (0,01%), Харківській (0,2%), Чернівецькій (0,5%) та Івано-Франківській (0,5%) областях. Для інвалідів I групи найбільший відсоток рекомендацій з цього заходу визначений в Луганській та Львівській областях (13,5 та 12,7% – відповідно), II групи – в Чернівецькій (61,2%), Волинській (53,0%) та Закарпатській (52,4%) областях, III групи – в Херсонській (77,7%) та Запорізькій (77,1%) областях. Найменшою є питома вага цих рекомендацій серед заходів медичної реабілітації для інвалідів I групи у Тернопільській (0,2%), Кіровоградській (0,9%) та Житомирській областях (в останній рекомендації з цього реабілітаційного заходу для інвалідів I групи взагалі не визначалась); для інвалідів II групи – у Запорізькій (19,7%) та Херсонській (19,9%) областях; для інвалідів III групи – в Чернівецькій (35,8%), Волинській (44,1%), Закарпатській (44,5%), Львівській (44,6%) та Житомирській областях (в останній рекомендації з реконструктивної хірургії інвалідам цієї групи не визначались). Серед інвалідів I групи реконструктивна хірургія визначається переважно інвалідам I-Б групи (майже у половині областей України – лише їм).

Ще рідше призначається інвалідам *ортезування*, причому в Житомирській та Черкаській областях воно не призначається взагалі, в Івано-Франківській Миколаївській, Сумській та Чернігівській областях – лише в поодиноких випадках, натомість в Донецькій та Полтавській областях цей реабілітаційний захід визначається найчастіше (3,6 та 2,6% від усіх медичних реабілітаційних заходів – відповідно). Ідентична ситуація з цим різновидом медичної реабілітації спостерігалась і в минулому році.

В залежності від важкості інвалідності по Україні найбільше рекомендацій з ортезування було визначено в ІПР інвалідам III групи (55,2% від загальної кількості визнаних інвалідами), найменше – інвалідам I групи (12,1%), причому переважна кількість їх надавалася інвалідам I-Б групи; інвалідам II групи було визначено 32,7% від рекомендацій, наданих усім інвалідам. Серед областей за показником рекомендацій з ортезування, визначених інвалідам I групи, лідирувала Івано-Франківська область (50,0%), II групи – Закарпатська область (64,0%), III групи – Херсонська (83,5%). Менш за все цей реабілітаційний захід для інвалідів I групи призначався у Тернопільській області (0,4%), II групи – в

Херсонській, III – в Закарпатській областях.

Слід відзначити, що у 2016 р. в порівнянні з 2015 р. дещо зросла питома вага інвалідів I групи, яким були призначені рекомендації з реконструктивної хірургії (на 0,5%) та ортезування (на 1,0%), а також було більше звернуто уваги на призначення цих заходів інвалідам I-A групи порівняно з I-B групою (ці показники збільшились для I-A групи відповідно на 6,9 та 5,3%).

Але загалом не варто забувати про те, що проблема фінансування медичної частини заходів ІПР для інвалідів внаслідок загального захворювання залишається невирішеною, а за власні кошти не всі інваліди можуть їх реалізувати, тому нерідко це є причиною відмови від ІПР. Через цю обставину страждає також і професійний аспект, тому що для значної частини інвалідів він може бути вирішений тільки після завершення медичної реабілітації.

Разом з тим професійну реабілітацію інвалідів слід вважати актуальною проблемою, спільною як для лікарів-реабітологів МСЕК, так і для центрів зайнятості, куди, згідно з ІПР, лікарі направляють інвалідів для працевлаштування.

У 2016 р. рекомендації з *працевлаштування* були визначені 304 330 особам з інвалідністю, в т.ч. у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці – 239 088, що склало 78,6% від усіх рекомендацій з працевлаштування, у спеціально створених умовах праці на виробництві – 52 684 (17,3%), удома – 12 558 (4,1%) особам. Ці показники суттєво не відрізнялись від минулорічних.

Представленість першого виду працевлаштування в структурі рекомендацій з працевлаштування у переважній більшості областей домінує в порівнянні з другим і, особливо, третім видами. Наприклад, у Чернігівській області майже всі (99,9%) інваліди працевлаштовуються у звичайних умовах виробництва, є лише окремі випадки працевлаштування у спеціально створених умовах праці, а працевлаштування удома не призначається. Натомість, у Черкаській області це домінування виражено набагато менше, а у м. Києві інваліди працевлаштовуються у звичайних та у спеціально створених умовах приблизно порівну. Відсоток осіб, яким призначено працевлаштування удома, є найвищим в Миколаївській, Тернопільській та Львівській областях, а найменшим – в Івано-Франківській, Сумській, Чернівецькій, Одеській та Луганській областях (у Житомирській та Чернігівській – взагалі не визначається).

При аналізі розподілу рекомендацій із працевлаштування в залежності від важкості інвалідності виявлено наступне.

Найбільше рекомендацій було визначено в ІПР інвалідам III групи (72,5% від загальної кількості інвалідів), найменше – інвалідам I групи (1,2%). Серед

3724 інвалідів I групи, яким було рекомендовано працевлаштування, переважну більшість (88,1% від усіх інвалідів даної групи) становили інваліди I-Б групи.

У звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці було рекомендовано працевлаштувати 87,3% інвалідів III групи, 12,2% – II групи і лише 0,5% – I групи (переважно I-Б групи); у спеціально створених умовах праці на виробництві 18,3% – III групи, 80,2% – II групи і лише 1,5% – I групи (майже усі з них – I-Б групи); працевлаштувати вдома – 69,5% інвалідів II групи і приблизно порівну (близько 15%) – інвалідів I (з них 81,2% – I-Б) та II групи. Звертає увагу зменшення на 14% у 2016 р. в порівнянні з минулим роком питомої ваги рекомендацій інвалідам I-А групи порівняно з I-Б щодо працевлаштування у звичайних умовах виробництва.

Отже, загалом по Україні для інвалідів III групи пріоритет віддавався призначенню рекомендацій з працевлаштування у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці, для інвалідів I групи – удома, II групи – як у спеціально створених умовах праці на виробництві, так і удома.

По областях: найбільший відсоток рекомендацій із працевлаштування інвалідів I групи був в Луганській області (16,7%), найменший – у Волинській, Хмельницькій та Чернігівській областях (в Черкаській не визначався); інвалідів II групи: найбільший – у м. Києві (50,7%) та Черкаській області (47,9%), найменший – у Вінницькій (10,2%) та Івано-Франківській (11,0%) областях; інвалідів III групи, навпаки, найбільший – у Вінницькій (88,5%) та Івано-Франківській (88,6%) області, найменший – у м. Києві (48,8%) та Черкаській області (52,1%). Серед інвалідів I групи в 8 областях працевлаштування призначалось виключно для осіб I-Б групи.

Для призначення рекомендацій з працевлаштування у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці серед інвалідів I групи пріоритет в усіх областях надавався I-Б групі.

Рекомендації в ІПР з працевлаштування у спеціально створених умовах праці на виробництві для інвалідів I групи у Волинській, Закарпатській, Черкаській та Чернівецькій не визначались, а у Вінницькій, Запорізькій, Київській, Луганській, Сумській, Хмельницькій, Чернігівській областях – визначались лише в поодиноких випадках (причому в цих та решті областей пріоритет визначення рекомендацій надавався інвалідам I-Б групи).

Перевага у призначенні рекомендацій з цього виду працевлаштування практично в усіх областях надавалась інвалідам II групи, проте в 3-х областях (Вінницькій, Закарпатській та Харківській) в структурі призначення рекомендацій, навпаки, домінували інваліди III групи, в Івано-Франківській області співвідношення інвалідів цих груп було приблизно рівним, а в Чернігівській області працевлаштування у спеціально створених умовах визначалося лише для інвалідів II групи.

Працевлаштування удома в Чернігівській області для жодної з груп інвалідів, а також у 9 областях для інвалідів III групи, в 3 областях для інвалідів II групи та 2 областях для інвалідів I групи – не визначалось. Звертає увагу досить високий відсоток рекомендацій з цього виду працевлаштування інвалідам III групи в Рівненській, Хмельницькій та Волинській областях.

Кількість інвалідів, які у 2016 році перебували на обліку у МСЕК областей України та потребували професійної реабілітації, склала 126 976 осіб (у 2015 р. – 149 688 осіб). Найбільшою їх кількість була у Харківській та Дніпропетровській областях (30 223 та 18 071 особи – відповідно), найменшою – у Сумській, Закарпатській, Чернігівській та Вінницькій областях (134, 189, 291 та 293 осіб – відповідно), а також – у Житомирській області, де таких осіб не було взагалі.

Інвалідів III групи в цій статистичній вибірці було 89 821 чоловік, що склало 70,7% від загальної кількості інвалідів, інвалідів II групи – 34 715 чоловік (27,3%), інвалідів I групи – 2 440 чоловік (1,9%), у т.ч. І-Б групи – 85,8%. Питома вага інвалідів I групи була найбільшою в Луганській області (16,8%), в 3 областях України не було таких осіб взагалі.

Кількість інвалідів, які пройшли професійну реабілітацію та були працевлаштовані, склала 30 520 осіб (у 2015 р. – 33 495 осіб). Найбільше їх було в Харківській області, у Житомирській та Сумській областях таких осіб не було взагалі. Серед цих осіб інвалідів III групи було 23 359 чоловік, що склало 76,5% від загальної кількості інвалідів, II групи – 6 825 чоловік (22,4%), I групи – 336 чоловік (1,1%), причому усі з них належали до І-Б групи.

Кількість осіб з обмеженими можливостями, які бажали працювати, у 2016 році склала по Україні 125 452 осіб (у 2015 р. – 121 010 осіб). Найбільше їх було в Дніпропетровській, Житомирській та Запорізькій областях, найменше – в Закарпатській, Кіровоградській та Сумській областях. Серед них інвалідів III групи було 99 414 чоловік, що склало 79,2% від загальної кількості інвалідів, інвалідів II групи – 25 106 чоловік (20,0%), інвалідів I групи – 932 чоловік (0,8%), причому усі належали до І-Б групи.

За даними Міністерства соціальної політики, чисельність працюючих інвалідів станом на 01.01.2016 становила 652,9 тис. осіб (у т.ч. 470,1 тис. – працездатного віку)¹. В динаміці можна побачити наступну ситуацію: станом на 01.01.2011 р. чисельність працюючих інвалідів склала 630 тис. 556 осіб, на 01.01.2012 р. – 678 тис. 106 осіб, на 01.01.2013 р. – 717 тис. 317 осіб, на 01.01.2014 р. – 749 тис. 660 осіб, на 01.04.2015 р. – 742 тис. 591 осіб. Як видно з цієї динаміки, кількість працюючих інвалідів з 2010 р. по 2013 рр. зростала, проте, у 2014-2015 р. знову почала зменшуватися, оскільки на ній не могли не

¹ 5 травня – Міжнародний день боротьби за права людей з інвалідністю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=188782&cat_id=107177. – 2016. – 05.05.

відбитися ті політичні події (анексія Криму, окупація Донбасу, військові дії на Сході України), що сталися в цей час, та соціально-економічні і демографічні процеси, запущені ними.

Разом з тим, незважаючи на складну соціально-економічну обстановку, фахівцями МСЕК України у 2016 році було перевірено працевлаштування більшої кількості інвалідів, ніж у 2015 р. (66 309 проти 55 878 – відповідно). Серед них інвалідів III групи було 54 922 чоловік, що склало 82,8% від загальної кількості інвалідів, II групи – 10 749 чоловік (16,2%), I групи – 638 чоловік (0,96%), усі з них належали до I-Б групи. Виявлено, що 3 420 інвалідів з цього статистичного масиву були працевлаштовані нераціонально, що склало 5,2% від загальної кількості інвалідів, чиє працевлаштування було перевірено (у 2015 р. ці цифри склали відповідно 3 832 та 6,9%). Найбільше таких осіб було у Волинській та Херсонській областях (31,2 та 20,6% відповідно – від загальної кількості інвалідів, чиє працевлаштування було перевірено); найменше – в Одеській (0,6%) та Тернопільській (0,7%) областях. У Харківській та Черкаській областях не було виявлено нераціонально працевлаштованих інвалідів. У Житомирській, Івано-Франківській, Кіровоградській та Луганській областях працевлаштування інвалідів перевірено не було.

Серед нераціонально працевлаштованих осіб з інвалідністю інвалідів III групи було 2 307 чоловік (67,5% від загальної кількості інвалідів), II групи – 938 чоловік (27,4%), I групи – 175 чоловік (5,1%), усі з них належали до I-Б групи.

Рекомендації з *професійного навчання* були визначені МСЕК у 2016 р. 25 302 особам з обмеженими можливостями (у 2015 р. – 26 627), у т.ч. в умовах виробництва – 9 541 особам (37,7% від усіх рекомендацій з професійного навчання), у спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Мінсоцполітики України – 4 560 (18,0%) особам, у вищих навчальних закладах (ВНЗ) I-II рівнів акредитації МОН України – 4 266 (16,9%) особам, у ВНЗ III-IV рівнів акредитації МОН України – 6 935 (27,4%) особам. Звертає увагу той факт, що порівняно з 2015 роком на 7% зменшилась частка осіб, яким було рекомендовано професійне навчання в умовах виробництва, а, тим, кому у спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Мінсоцполітики – навпаки, збільшилась на 7,9%.

Найбільше рекомендацій із професійного навчання було визначено інвалідам III групи (70,4% від загальної кількості інвалідів), найменше – інвалідам I групи (1,6%). Серед 409 інвалідів I групи, яким були призначені рекомендації з професійного навчання, переважну більшість (79,0%) становили інваліди I-Б групи (причому їх питома вага зменшилась порівняно з минулим роком на 7,2%, натомість зросла частка осіб I-А групи).

Найчастіше рекомендації з професійного навчання інвалідам III групи визначались у Кіровоградській (89,5%) та Чернівецькій (89,0%) областях, II

групи – у м. Києві (63,9%), I групи – в Луганській (27,4%) областях. Найменшим це призначення було для інвалідів III групи у м. Києві (36,1%), II групи – у Чернівецькій (10,1%) та Кіровоградській (10,5%) областях, I групи – у Волинській, Закарпатській та Одеській (у Кіровоградській області та м. Києві інвалідам I групи рекомендації з професійного навчання в ППР взагалі не визначались). Тенденція до збільшення представленості інвалідів I-A групи в рекомендаціях з професійного навчання спостерігалась майже для усіх форм профнавчання, за винятком навчання в умовах виробництва, де їх питома вага, навпаки, зменшилась в 2,3 рази.

Найчастіше рекомендації з профнавчання в умовах виробництва визначались в Донецькій та Одеській областях, про що свідчить високий відсоток цього виду реабілітаційних заходів в структурі професійного навчання (71,8 та 68,4% – відповідно). Також набагато вищими за середній по Україні були показники у Херсонській (62,2%), Львівській (55,4%) та Харківській (50,5%) областях. Натомість, в Сумській області цей вид профнавчання не призначався, у м. Києві, Дніпропетровській, Запорізькій та Чернігівській областях його призначення було мінімальним (показник – 0,3; 1,2; 1,4 та 1,7% в структурі професійного навчання – відповідно), а ще у 11 областях показник його представленості в структурі рекомендацій з профнавчання був значно менше за загальноукраїнський.

Рекомендації з профнавчання у спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Мінсоцполітики України найчастіше визначались у Чернівецькій та Кіровоградській областях (відповідно 66,0 та 46,3% – від усіх рекомендацій з профнавчання), у ВНЗ I-II рівнів акредитації Міністерства освіти та науки (далі – МОН) України – в Івано-Франківській та Луганській областях (56,8 та 42,2% – відповідно), у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації МОН України – у м. Києві та Дніпропетровській області (73,9 та 67,6% – відповідно). Найменшою була питома вага призначень рекомендацій з профнавчання у спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Мінсоцполітики у Вінницькій (1,2%) та Донецькій (1,4%) областях, рекомендацій з профнавчання у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації МОН України – у Львівській (6,6%) та Кіровоградській (8,6%) областях, у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації МОН України – у Львівській (6,4%) та Донецькій (10,1%) областях.

Професійне навчання в умовах виробництва було рекомендовано 87,3% інвалідів III групи, 12,4% – II групи і лише 0,3% – I групи (переважно I-B групи). В спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Мінсоцполітики України було рекомендовано професійне навчання 70,7% інвалідів III групи, 25,8% – II групи і 3,5% – I групи (79,5% з них – I-B групи). Рекомендації із професійного навчання у ВНЗ I-II рівнів акредитації МОН України було

визначено в ІПР 58,2% інвалідів III групи, 39,1% – II групи і лише 2,1% інвалідів I групи (в т.ч. 86,1% – I-Б групи); із професійного навчання у ВНЗ III-IV рівнів акредитації МОН України – 54,6% інвалідів III групи, 43,9% – II групи і лише 1,5% інвалідів I групи (в т.ч. 66,0% – I-Б групи, 34,0% – I-А групи). Проте у 16 областей України (так само, як і в 2015 р.) професійне навчання інвалідів в умовах виробництва для інвалідів I групи в ІПР не визначалось. Не визначалось в ІПР для інвалідів I групи професійне навчання у спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Мінсоцполітики у 7 (2015 р. – 8) областях, у ВНЗ I-II рівнів акредитації МОН України – у 13 (2015 р. – 9) областях та у ВНЗ III-IV рівнів акредитації МОН України – у 8 (2015 р. – 5) областях України.

За даними Мінсоцполітики, на кінець 2015 р. в Україні навчалось 1 381 особи з інвалідністю, з них: 1 297 осіб у вищих навчальних закладах, 33 – у професійно-технічних закладах, 46 – у центрах професійної реабілітації інвалідів, 5 – в інших закладах.

Рекомендації із *соціальної реабілітації* були визначені 422 802 особам з інвалідністю, у т.ч. направлення в територіальні центри соціального обслуговування – 56 287 особам, що склало 13,3% від усіх рекомендацій із соціальної реабілітації; із забезпечення інвалідів допоміжними пристосуваннями – 130 852 особам (31,0%); рекомендації з технічних засобів реабілітації – 19 499 особам (4,6%); із пристосування житла до можливостей інваліда – 9 490 особам (2,2%); із забезпечення санаторно-курортними путівками – 206 674 особам (48,9%). Найбільше рекомендацій із соціальної реабілітації було визначено інвалідам III групи (58,0% від загальної кількості інвалідів), найменше – інвалідам I групи (14,5%). Серед 61302 інвалідів I групи, яким були призначені рекомендації із соціальної реабілітації, інваліди I-Б групи становили 71,9% від усіх інвалідів даної групи, I-А групи – 28,1%.

У розрізі областей України за направленням інвалідів до територіальних центрів соціального обслуговування лідирували Івано-Франківська та Чернівецька області (тут відсоток визначення цих реабілітаційних заходів в структурі соціальної реабілітації склав відповідно 57,8 та 37,5%). Менш за все увага направленню до тер. центрів в ІПР інвалідів приділялась в Харківській, Миколаївській та Тернопільській областях (тут показник представленості цих реабілітаційних заходів в структурі соціальної реабілітації склав лише 0,1-0,2%).

Направлення до територіальних центрів соціального обслуговування було рекомендовано 51,7% інвалідів III групи, 28,7% – II групи, 19,6% – I групи (переважно I-Б групи). Забезпечення допоміжними пристосуваннями було рекомендовано 48,4% інвалідів III групи, 33,7% – II групи і 17,9% – I групи (в т.ч. 82,7% – I-Б групи, 17,3% – I-А групи). Рекомендації з ТЗР були визначені в ІПР 3,2% інвалідів III групи, 18,8% – II групи і 78,0% інвалідів I групи (в т.ч. 64,0% – I-Б групи, 36,0% – I-А групи). Рекомендації із пристосування житла до

можливостей інваліда були визначені в ІПР 6,3% інвалідів ІІІ групи, 24,3% – ІІ групи і 69,4% інвалідів І групи (в т.ч. 60,5% – І-Б групи, 39,5% – І-А групи).

Забезпечення інвалідів допоміжними пристосуваннями включало: забезпечення допоміжними засобами для ходьби (милиці, трості, опори, складні ролятори) – рекомендації у 2016 р. були дані 65 289 особам (49,9% від усіх рекомендацій по забезпеченню інвалідів допоміжними пристосуваннями); протезно-ортопедичними виробами (протези, ортези, ортопедичне взуття) – 55 511 особам (42,4%); сурдотехнікою 2 100 особам (1,6%); тифлотехнікою – 6 261 особам (4,8%); засобами зв'язку (телефонами, мобільними телефонами, факсами) – 1 691 особам (1,3%). За призначенням інвалідам допоміжних пристосувань лідерство тримали Миколаївська та Тернопільська області (58,9 та 56,8% – відповідно). Значно меншим за середньоукраїнський був цей показник, зокрема, в Івано-Франківській (8,1%), Черкаській (13,4%) та Чернівецькій (14,3%) областях. Показник призначення допоміжних засобів для ходьби був найбільшим у Донецькій області (75,6%), протезно-ортопедичними виробами – у Вінницькій (57,6%), сурдотехнікою та тифлотехнікою – у Херсонській (3,4 та 20,1% – відповідно), засобами зв'язку – у Черкаській (3,9%). Найменшим він був у Житомирській області (щодо забезпечення допоміжними засобами для ходьби) – 35,6%, в Івано-Франківській (протезно-ортопедичними виробами) – 13,8%, у Волинській та Кіровоградській (сурдотехнікою), в Миколаївській (тифлотехнікою) – 0,5%, у Вінницькій, Луганській та Чернігівській областях (щодо забезпечення засобами зв'язку) – 0,1%.

Рекомендації з ТЗР у 2016 р. були визначені МСЕК України 19 499 особам з інвалідністю, що склало 4,6% в структурі усіх рекомендацій із соціальної реабілітації. Серед усіх ТЗР рекомендації на отримання крісла-коляски були визначені 18 129 особам, що склало 93,0% від усіх рекомендацій з ТЗР; на отримання автомобіля – 1 370 особам (7,0%). В структурі призначення ТЗР в 2-х областях (а саме – Житомирській та Рівненській) 100-відсотково призначались крісла-коляски, натомість автомобіль в якості ТЗР тут не визначався. Найчастіше рекомендації на отримання автомобіля були визначені в Черкаській та Івано-Франківській областях (відповідно у 24,1 та 21,8% – від усіх ТЗР).

За даними Мінсоцполітики¹, у 2015 році на забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації було затверджено видатки у сумі 906,1 млн. грн. На них було виготовлено та видано 605,8 тис. одиниць технічних та інших засобів реабілітації, зокрема: протезно-ортопедичні вироби – 141,6 тис одиниць; ортопедичне взуття – 216,9 тис одиниць; протези молочної залози – 147,9 тис одиниць; засоби пересування –

¹ 5 травня – Міжнародний день боротьби за права людей з інвалідністю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=188782&cat_id=107177. – 2016. – 05.05.

24,7 тис одиниць; засоби реабілітації – 69,5 тис одиниць; ремонт ТЗР – 5,2 тис одиниць.

Доцільність визначення ТЗР, показання та протипоказання до їх призначення повинні ґрунтуватись на Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів, затвердженому Постановою КМУ від 5 квітня 2012 р. № 321 (із змінами та доповненнями), з використанням каталогів ТЗР, які мають бути на МСЕК на електронному або паперовому носії.

Завдяки прийняттю постанови №781 від 26 жовтня 2016 року в Україні з'явилась можливість перебудувати класифікацію і всю систему забезпечення засобами реабілітації. В основу цієї постанови покладено диференційований підхід, що в залежності від активності пацієнтів (низькоактивних, середньоактивних та високоактивних) пропонує забезпечення ТЗР різних рівнів.

Рекомендації із *приспосовання житла до можливостей інваліда* в структурі заходів соціальної реабілітації склали невелику частку (лише 2,2%) і були визначені 9 490 особам з обмеженими можливостями (у 2015 р. ці цифри склали відповідно 9 195 та 2,3%). У регіональному розподілі цей захід мав найбільшу питому вагу у Харківській та Донецькій областях (тут показник склав відповідно 6,7 та 6,5%), найменшу – у Вінницькій, Івано-Франківській, Київській та Сумській областях (де він склав 0,1%).

Рекомендації в ІПР із забезпечення інвалідів *санаторно-курортними путівками* у 2016 році були визначено 206 674 особам з обмеженими можливостями, що склало 48,9% від усіх заходів із соціальної реабілітації, і було на 16 362 та 2,1% – в абсолютному та відсотковому значенні відповідно – більше, ніж у 2015 р. Найбільшу увагу цьому заходу реабілітації було приділено у Волинській області (тут показник призначення склав 75,8%), а також у Рівненській (69,4%), Житомирській (61,7%), Київській (61,2%), Дніпропетровській (60,5%) областях; найменшу – у Чернігівській (21,8%), Закарпатській (25,4%) та Херсонській (28,8%) областях.

Рекомендації із забезпечення санаторно-курортними путівками були визначені 73,3% інвалідів III групи, 24,3% – II групи і 2,5% інвалідів I групи (в т.ч. 76,3% – I-Б групи, 23,8% – I-А групи). Інвалідам I групи найчастіше визначалося санаторно-курортне лікування у Луганській та Донецькій областях (7,5 та 5,0% від загальної кількості інвалідів – відповідно), II групи – у м. Києві, Черкаській та Закарпатській областях (47,1; 45,4 та 41,9% – відповідно).

За даними Мінсоцполітики¹, у державному бюджеті на 2015 рік на забезпечення видатків бюджетної програми за КПКВК 2507030 «Заходи із соціальної, трудової та професійної реабілітації інвалідів» за напрямком «Санаторно-курортне оздоровлення інвалідів» було передбачено 100,3 млн. грн., у т.ч.: на забезпечення інвалідів санаторно-курортними путівками 91,2 млн. грн., грошовою компенсацією замість санаторно-курортного лікування – 9,1 млн. гривень. Проте за даними Рахункової палати України², було використано у 2015 р. на забезпечення санаторно-курортними путівками 89,3 млн. грн. бюджетних коштів (97,9% кошторисних призначень), у I півріччі 2016 року – 19,3 млн. грн. (19%) для санаторно-курортного лікування відповідно 13 346 і 2 967 інвалідів загального захворювання та інвалідів з дитинства, 1 564 і 369 інвалідів із наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку (далі – спинальники) і 442 і 87 осіб, які супроводжують осіб з I групою інвалідності.

У межах цієї бюджетної програми також було виплачено грошові компенсації замість санаторно-курортної путівки та за самостійне санаторно-курортне лікування на суму 8,3 і 3,6 млн. грн. для 26 544 інвалідів загального захворювання та 10 391 інвалідів з дитинства.

Показник забезпечення путівками осіб з інвалідністю, як і в попередніх роках, був вкрай низьким і в цілому не досягав 11%, у розрізі регіонів коливався від 9,9 до 13%, а за компенсаційними виплатами становив 76%.

Надання Мінсоцполітики і Фондом пріоритету спинальникам в забезпеченні санаторно-курортними путівками призвело до диспропорції: у 2015 році потреба для цієї категорії осіб задоволена на 26,2%, тоді як для решти осіб з інвалідністю – лише на 11%.

¹ 5 травня – Міжнародний день боротьби за права людей з інвалідністю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=188782&cat_id=107177. – 2016. – 05.05.

² Рахункова палата України: Рішення від 11 жовтня 2016 року № 21-3 «Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на санаторно-курортне оздоровлення осіб з інвалідністю». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16750058/R_RP_21-3.pdf?subportal=main.

Причинами низького рівня забезпечення путівками Рахункова палата називає врахування Мінфіном наданої Мінсоцполітики потреби в коштах на санаторно-курортне оздоровлення лише на 12,7 і на 13,4%, а також ряд недовіків організаційного характеру, що негативно позначилося на забезпеченні осіб з інвалідністю санаторно-курортним лікуванням та якості таких послуг.

Постановою від 28 грудня 2016 р. № 1029 уряд встановив розмір грошової допомоги постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи для компенсації вартості путівок санаторно-курортним закладам і закладам оздоровлення та відпочинку у 2017 році. Зокрема, розмір такої допомоги становитиме: для осіб, віднесених до категорії 1 (постраждалі, які мають інвалідність, що пов'язана з наслідками аварії на ЧАЕС), – 5 250 грн.; для осіб, віднесених до категорії 1, із захворюваннями нервової системи (з наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку), – 17 390 грн.; для дітей, інвалідність яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою, – 10 840 грн. Громадяни матимуть змогу самі вибирати санаторно-курортний заклад, якому і здійснюватиметься безготівкове перерахування щорічної грошової допомоги. При цьому, якщо цієї суми недостатньо для компенсації вартості путівки, постраждалі можуть доплатити за рахунок власних коштів. Сума коштів, необхідна для реалізації постанови (а саме 123,4 млн. грн.), передбачена в межах бюджетної програми «Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна констатувати наступне.

Серед визначених медико-соціальними експертними комісіями України у 2016 р. інвалідам майже 511 тис. рекомендацій з медичної реабілітації охоплення відновною терапією наближалось до 100%, натомість представленість реконструктивної хірургії була набагато меншою (2,2%), ще рідше призначалось інвалідам ортезування (0,9%). Рекомендації з медичної реабілітації здебільшого визначались інвалідам III групи (62,2% від загальної кількості визнаних інвалідами) і лише 7,4% – інвалідам I групи, хоча ця категорія інвалідів потребує більшої уваги лікувальних закладів.

Рекомендації з працевлаштування були визначені 304,3 тис. осіб з інвалідністю, причому представленість працевлаштування у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці (78,6% випадків) домінувала в порівнянні із працевлаштуванням у спеціально створених умовах праці на виробництві (17,3%) та удома (4,1% випадків). Для інвалідів III групи пріоритет віддавався першому виду працевлаштування, для інвалідів I групи – третьому, для інвалідів II групи призначались як другий, так і третій види працевлаштування.

Серед більш ніж 25 тис. рекомендацій з професійного навчання пріоритетним було визначення профнавчання в умовах виробництва (37,7% від

усіх рекомендацій з професійного навчання), рідше призначалось профнавчання у вищих навчальних закладах III-IV (27,4%) та I-II (16,9%) рівнів акредитації МОН України, а також у спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Мінсоцполітики України (18,0% осіб). Найбільше рекомендацій із професійного навчання було визначено інвалідам III групи (70,4% від загальної кількості інвалідів), найменше – інвалідам I групи (1,6%).

Рекомендації із соціальної реабілітації були визначені майже 423 тис. особам з інвалідністю, у т.ч. направлення в територіальні центри соціального обслуговування – 13,3% особам, із забезпечення допоміжними пристосуваннями – 31,0%, рекомендації з технічних засобів реабілітації – 4,6%, із пристосування житла до можливостей інваліда – 2,2%, із забезпечення санаторно-курортними путівками – 48,9% особам. Найбільше рекомендацій із соціальної реабілітації було визначено інвалідам III групи (58,0% від загальної кількості інвалідів), найменше – інвалідам I групи (14,5%).

Розділ 4.

АНАЛІЗ РЕКОМЕНДАЦІЙ З МЕДИЧНОЇ, ПРОФЕСІЙНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ УЧАСНИКІВ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ

Антитерористична операція (АТО), що відбувається на Сході України, забирає тисячі людських життів – кращий генетичний потенціал української нації. Госпіталі по всій країні щоденно приймають на лікування поранених військових із зони АТО. В окремих випадках учасники бойових дій можуть перебувати на лікуванні до півроку, але, незалежно від періоду лікування, всі вони зіштовхуються із проблемою необхідності ефективної реабілітації. Серед усіх демобілізованих військовослужбовців, котрі звернулися до закладів охорони здоров'я, 54% потребують медичної, до 30% – фізичної і понад 80% – психологічної реабілітації¹.

В умовах війни реабілітація військовослужбовців має загальнодержавне значення, є важливою складовою обороноздатності країни. Для вирішення цієї задачі необхідно об'єднати зусилля держави і суспільства, а також спиратися на передовий зарубіжний досвід.

Комплексна реабілітація інвалідів військової служби та учасників бойових дій (учасників АТО) повинна передбачати законодавчо закріплені гарантії та аспекти реабілітації й адаптації, що включають:

- медичну реабілітацію, що передбачає відновну терапію, реконструктивну хірургію;
- санаторно-курортне лікування;
- психологічну реабілітацію, що передбачає психологічні та психосоціальні заходи, спрямовані на відновлення, корекцію або компенсацію порушених психічних функцій, станів, особистісного та соціального статусу;
- соціальну реабілітацію, яка передбачає соціальну та соціально-побутову адаптацію;
- протезування та ортезування, забезпечення технічними засобами реабілітації;
- професійну реабілітацію, що складається з професійної орієнтації, професійної освіти, професійно-виробничої адаптації та працевлаштування.

На сьогодні в українському законодавстві створена велика законодавчо-нормативна база по медико-соціальній допомозі військовослужбовцям-учасникам та інвалідам бойових дій (зокрема, учасникам АТО) щодо надання послуг з медичної, психологічної, соціальної, професійно-трудової та інших видів реабілітації, яка включає близько 200 документів (законів України, указів

¹ Реабілітація ветеранів АТО: як повернути до мирного життя кожного. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://socportal.info/2016/11/23/reabilitatsiya-veteraniv-ato-yak-povernuti-do-mirnogo-zhittya-kozhnogo.html>. – 2016. – 23.11.

Президента України, постанов Верховної Ради України, постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України, наказів міністерств та відомств).

У 2014 р. були внесені зміни до ст. 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (№ 3551-ХІІ від 22 жовтня 1993 р.), зокрема, ч. 1 цієї статті доповнено новим п. 19, згідно з яким статус учасника бойових дій (БД) надається військовослужбовцям (резервістам, військовозобов'язаним) та працівникам Збройних Сил України, Національної Гвардії України, Служби Безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, особам рядового, начальницького складу, військовослужбовцям, працівникам Міністерства Внутрішніх Справ України, Управління Державної Охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в АТО, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах АТО, а також працівникам підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь в АТО в районах її проведення у порядку, встановленому законодавством. За офіційною статистикою, нині в Україні близько 260 тис. учасників бойових дій АТО¹.

Згідно зі змінами, внесеними у липні 2014 р. до ст. 4 Закону України «Про реабілітацію інвалідів в Україні», усі зазначені особи мають бути забезпечені виробами медичного призначення, технічними та іншими засобами реабілітації, протезуванням, послугами медичної та психологічної реабілітації, санаторно-курортним оздоровленням на підставі медичних висновків ЛКК ЛПЗ чи медичних рішень ВЛК незалежно від встановлення їм інвалідності (тобто, ще до надання офіційного статусу інваліда).

Діють Укази Президента України: «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18.02.2015 року «Про заходи щодо створення належної матеріально-технічної бази для лікування, реабілітації та оздоровлення військовослужбовців та інших осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, а також учасників бойових дій та інвалідів війни» від 12 березня 2015 р. № 140/2015; «Про додаткові заходи щодо соціального захисту учасників антитерористичної операції» від 18 березня 2015 р. № 150/2015; «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю» від 13 грудня 2015 року № 678/2015;

¹ Реабілітація ветеранів АТО: як повернути до мирного життя кожного. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://socportal.info/2016/11/23/reabilitatsiya-veteraniv-ato-yak-povernuti-do-mirnogo-zhittya-kozhnogo.html>. – 2016. – 23.11.

«Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю» від 13 грудня 2016 р. №553/2016.

Постановою КМУ від 31.03.2015 р. № 179 був затверджений Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з соціальної та професійної адаптації учасників АТО (крім військовослужбовців, звільнених у запас або відставку), згідно з п. 6 якого, закупівля послуг із соціальної адаптації учасників АТО за рахунок бюджетних коштів здійснюється в установленому законом порядку, а саме – відповідно до вимог ЗУ «Про здійснення державних закупівель» з урахуванням норм законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про вищу освіту» та інших нормативно-правових актів у сфері надання освітніх послуг. Постановою КМУ від 31.03.2015 р. № 221 – Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з психологічної реабілітації постраждалих учасників АТО. Розпорядженням КМУ від 31 березня 2015 р. № 359-р. затверджений План заходів щодо медичної, психологічної, професійної реабілітації та соціальної адаптації учасників антитерористичної операції.

Наказом Державної служби у справах ветеранів війни та учасників АТО від 08.05.2015 № 31 створена Міжвідомча комісія з питань організації психологічної реабілітації постраждалих учасників АТО, до складу якої включено представників відповідного профілю МОЗ України, Міноборони, Мінсоцполітики, Національної гвардії, представників інших державних органів, наукових установ та громадських організацій. Закупівля послуг із здійснення реабілітаційних заходів здійснюється Службою в порядку, визначеному Законом України «Про здійснення державних закупівель». А наказом Міністерства соціальної політики України від 23.06.2015 р. № 650 затверджено Положення про міжвідомчу комісію з питань організації психологічної реабілітації постраждалих учасників АТО.

Медико-соціальними експертними комісіями України у 2016 р. визначено рекомендації з *медичної реабілітації* 5 034 учасникам АТО (у 2015 р. – 2 367 особам¹), в т.ч. з відновної терапії – 4 669 особам (у 2015 р. – 2 197 особам), що склало 92,8% від усіх рекомендацій з медичної реабілітації; з реконструктивної хірургії – 185 (4,0%) особам (у 2015 р. – 121 особам), ортезування – 180 (3,9%) особам (у 2015 р. – 49 особам). Представленість відновної терапії серед усіх заходів медичної реабілітації 100% або практично наближається до такої у 18 областях України, проте в Івано-Франківській, Львівській, Черкаській областях та м. Києві вона коливається від 52,4 до 88,5% за рахунок того, що в цих

¹ Тут та далі дані за 2015 р. наведені за: Іпатов А.В., Мороз О.М., Голик В.А. та ін. Основні показники інвалідності та діяльності медико-соціальних експертних комісій України за 2015 рік: Аналітико-інформаційний довідник /за ред. С.І. Черняка. – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2016. – 162 с.

областях в структурі рекомендацій з медичної реабілітації велику частку займають також ортезування (в Івано-Франківській – 42,2%, у Львівській – 17,3%) та реконструктивна хірургія (у Черкаській – 14,2%, м. Києві – 9,1%), представленість яких загалом у рекомендаціях МСЕК є набагато меншою. Рекомендації з реконструктивної хірургії не визначались в ППР у 11 областях, з ортезування – у 15 областях.

Рекомендації з медичної реабілітації переважно визначались інвалідам III групи (73,1% від загальної кількості визнаних інвалідами), інвалідам II групи – у 24,0% випадках і лише у 3,1% – інвалідам I групи (більшість рекомендацій надавалась інвалідам I-Б групи). Ця тенденція простежується майже в усіх окремих областях. Так, питома вага рекомендацій з медичної реабілітації інвалідам I групи коливалась від 0,8% в Дніпропетровській області до 7,6% – у Львівській, а у Донецькій та Луганській області – взагалі не призначалась, хоча варто посилити увагу до цієї категорії інвалідів. При цьому призначення заходів медичної реабілітації інвалідам I-Б групи значно переважають такі для I-А групи, і лише у Вінницькій області та м. Києві це співвідношення є зворотнім. Натомість для інвалідів III групи цей показник коливається від 90,5% у Чернівецькій області до 48,7% – в Одеській (тут, а також в Полтавській області і у м. Києві медична реабілітація призначалась для інвалідів III та II групи приблизно порівну).

На виконання Указу Президента України «Про Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 листопада 2014 року» від 14 листопада 2014 р. № 880/2014, а також доручення Секретаріату КМУ від 24.11.2014 р. № 42513/1/1-14 щодо виконання п. 9 Протокольного рішення Адміністрації Президента України стосовно соціальної реабілітації учасників АТО на Сході України та протезування осіб, постраждалих під час АТО, реабілітація учасників АТО проводиться у мережі госпіталів ветеранів війни (колишні госпіталі ветеранів та інвалідів Великої Вітчизняної війни). Їх діяльність визначена Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22 жовтня 1993 р. № 3551-ХІІ (із змінами та доповненнями). Таких закладів налічується 30, загальна кількість ліжок-місць — 6552¹. Український державний медико-соціальний центр ветеранів війни (с. Циблі) та Український госпіталь воїнів-інтернаціоналістів «Лісова поляна» фінансуються із державного бюджету та підпорядковані Міністерству охорони здоров'я. Решта 28 перебувають на балансі обласних бюджетів і є комунальними закладами обласних рад. Український державний медико-соціальний центр ветеранів війни, розрахований на 600 ліжок, є координаційним центром, обласні госпіталі — регіональними центрами з реабілітації учасників АТО. Щороку в медико-соціальному центрі

¹ Реабілітація ветеранів АТО: як повернути до мирного життя кожного. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://socportal.info/2016/11/23/reabilitatsiya-veteraniv-ato-yak-povernuti-do-mirnogo-zhittya-kozhnogo.html>. – 2016. – 23.11.

проходять лікування та реабілітацію близько 9 тис. ветеранів війни з усіх регіонів України, незалежно від часу військових подій. В червні 2016 року почав функціонувати госпіталь для ветеранів війни — учасників АТО в Івано-Франківській області (на 75 ліжок). Це є дуже позитивним фактом, адже до цього моменту подібних госпіталів в Україні не мали дві області. Наразі єдиною областю, яка не має госпіталю ветеранів війни, є Київська. Проте тут, згідно з постановою Верховної Ради України від 29.05.2014 № 1286-VII «Про забезпечення належним медичним обслуговуванням учасників БД, які зазнали порань під час проведення АТО на Сході України 2014», даний контингент осіб має право на безоплатне медичне обслуговування (лікування, диспансеризацію, медичну реабілітацію та ін.) в клінічній лікарні «Феофанія».

Згідно з Постановою КМУ від 27 січня 2016 р. № 34 «Про збільшення норм грошових витрат на харчування та медикаменти в закладах охорони здоров'я для ветеранів війни», в Українському державному медико-соціальному центрі ветеранів війни, госпітальях, відділеннях, палатах для ветеранів війни у лікувально-профілактичних закладах були встановлені такі норми грошових витрат на обслуговування ветеранів війни (в т.ч. і учасників АТО) у розрахунку на 1 хворого на день: на харчування – 55 гривень, на придбання медикаментів і перев'язувальних засобів – 65 гривень (крім спеціалізованих відділень і палат, для яких передбачено вищі норми).

Станом на 1 листопада 2016 р. мережею госпіталів ветеранів війни було проліковано 18 391 учасник АТО, 721 перебував на лікуванні.

Законом України «Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 3 листопада 2015 року № 742-VIII встановлено, що військовослужбовці, учасники БД і прирівняні до них особи, а також особи, звільнені з військової служби, які брали безпосередню участь в АТО, виконували службово-бойові завдання в екстремальних (бойових) умовах, в обов'язковому порядку повинні пройти безкоштовну медико-психологічну реабілітацію у відповідних центрах із відшкодуванням вартості проїзду до цих центрів і назад. Порядок виплати грошової компенсації встановлений Постановою КМУ від 23 серпня 2016 року № 528, і це сприятиме проходженню психологічної реабілітації більшою кількістю учасників АТО, які потребують такої реабілітації. Реалізація положень постанови передбачається за рахунок бюджетної програми КПКВК 2505150 «Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції та забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням», головним розпорядником коштів за якою визначено Мінсоцполітики України, в межах затверджених витрат з Державного бюджету України на відповідний рік.

Рекомендації з *працевлаштування* визначені у 2016 р. 3 195 учасникам

АТО (у 2015 р. – 1 463 особам), в т.ч. у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці – 2 558, що склало 80,1% від усіх рекомендацій з працевлаштування, у спеціально створених умовах праці на виробництві – 554 (17,3%), удома – 83 (2,6%) особам.

Представленість першого виду працевлаштування в структурі рекомендацій з працевлаштування у переважній більшості областей домінує в порівнянні з другим і, особливо, третім видами. Наприклад, у Вінницькій, Волинській, Кіровоградській, Луганській, Сумській областях всі інваліди-учасники АТО стовідсотково працевлаштовуються у звичайних умовах виробництва. Натомість, у Житомирській, Львівській та Харківській областях працевлаштування у звичайних умовах рекомендується інвалідам вже у $\frac{3}{4}$ випадків, а у Київській та Черкаській області – в $\frac{2}{3}$ та $\frac{1}{2}$ випадків відповідно. У спеціально створених умовах стовідсотково рекомендується працевлаштування інвалідам у Хмельницькій області. Працевлаштування удома визначалось лише у Дніпропетровській, Київській, Львівській, Миколаївській, Полтавській, Рівненській, Тернопільській, Херсонській, Черкаській областях. Відсоток учасників АТО, яким призначено працевлаштування удома, є найвищим (17,2%) в Черкаській області. В Івано-Франківській та Одеській областях учасникам АТО з інвалідністю рекомендації з працевлаштування не визначалися взагалі.

Найбільше рекомендацій було визначено інвалідам III групи (77,1% від загальної кількості інвалідів), найменше – інвалідам I групи (0,3%). Найбільший відсоток рекомендацій із працевлаштування інвалідів I групи був в Тернопільській області (2,9%); інвалідів II групи: найбільший – у Полтавській (44,2%) та Волинській (40,6%) областях, найменший – у Закарпатській (2,0%), Чернівецькій (2,9%), Дніпропетровській (3,6%) та Сумській (4,0%) областях (в Кіровоградській та Луганській – не визначався інвалідам цієї групи взагалі), і, відповідно, в останніх 6-ти перерахованих областях найбільшим був відсоток рекомендацій для інвалідів III групи.

Рекомендації в ИПР з працевлаштування у спеціально створених умовах праці на виробництві для інвалідів I групи у Вінницькій, Волинській, Кіровоградській, Луганській, Сумській областях не визначались; найбільшим цей показник був у Хмельницькій області (тут він склав 100%), а також – у Черкаській (32,8%) та Київській (32,7%) областях.

Згідно із Законом України «Про внесення зміни до статті 14 Закону України «Про зайнятість населення» щодо додаткових гарантій у сприянні працевлаштуванню учасників бойових дій, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення» від 7 липня 2016 року №1436-VIII, учасники АТО (військовослужбовці, а також особи, які перебували в добровольчих формуваннях і брали участь в БД), включені до переліку осіб, які можуть претендувати на 5-відсоткову квоту з

працевлаштування, яку зобов'язані забезпечити роботодавці. Закон стосується учасників БД, які брали участь в АТО і перебувають на обліку в державних центрах зайнятості. Роботодавцю, який за направленням Державної служби зайнятості працевлаштує на робоче місце учасників АТО строком не менше, ніж на 2 роки, щомісяця компенсуються фактичні витрати у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соцстрахування.

Кількість інвалідів-учасників АТО, які у 2016 році перебували на обліку у МСЕК областей України та потребували професійної реабілітації, склала 676 осіб. Найбільшою їх кількість була у Волинській, Харківській та Рівненській областях, а у Вінницькій, Дніпропетровській, Житомирській, Запорізькій, Кіровоградській, Одеській, Полтавській, Сумській, Тернопільській, Хмельницькій, Черкаській областях та м. Києві таких осіб не було взагалі. Інвалідів III групи в цій статистичній вибірці було 548 чоловік (81,1% від загальної кількості інвалідів), II – 122 чоловіки (18,0%), I – 6 чоловік (0,9%).

Кількість інвалідів-учасників АТО, які пройшли професійну реабілітацію та були працевлаштовані, склала 151. Найбільше їх було у Волинській області, натомість у 13 областей України та м. Києві таких осіб не було взагалі. Інвалідів III групи серед них було 133 особи, що склало 88,1% від загальної кількості інвалідів, II групи – 18 осіб (11,9%), I групи – не було взагалі.

Кількість інвалідів-учасників АТО, які бажали працювати, у 2016 році склала по Україні 1 661 особи. Найбільше їх було в Дніпропетровській, Житомирській та Львівській областях, не було таких осіб – у Кіровоградській, Одеській, Тернопільській, Черкаській, Чернігівській областях та м. Києві. Серед них інвалідів III групи було 1 486 чоловік, що склало 89,5% від загальної кількості інвалідів, II групи – 175 чоловік (10,5%), інвалідів I групи – не було.

Згідно з Концепцією Державної цільової програми соціальної і професійної адаптації військовослужбовців, які підлягають звільненню, та осіб, звільнених з військової служби, на період до 2017 року (схваленої розпорядженням КМУ від 18.12.2013 № 1068-р., із змінами, внесеними Постановою КМУ № 162 від 04.06.2014), перепідготовка військовослужбовців, що набули інвалідності, повинна здійснюватися з урахуванням їх стану здоров'я, індивідуальних особливостей, послідовності професійного розвитку людини до і після звільнення з військової служби, будуватися на основі доброго знання потреб ринку праці у фахівцях різного профілю, бути орієнтована на принципово нові напрямки діяльності (сучасні професії, що з'являються, бізнес) і передбачати працевлаштування

тих, хто пройшов навчання.

Рекомендації з *професійного навчання* були визначені МСЕК у 2016 р. 333 учасникам АТО (у 2015 р. – 186), у т.ч. в умовах виробництва – 115 (34,5% від усіх рекомендацій з професійного навчання) особам, у спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Мінсоцполітики України – 32 (9,6%) особам, у вищих навчальних закладах (ВНЗ) I-II рівнів акредитації МОН України – 39 (11,8%) особам, у ВНЗ III-IV рівнів акредитації МОН України – 147 (44,1%) особам. При цьому спостерігались регіональні відмінності у визначенні рекомендацій з професійного навчання. Так, якщо у Донецькій, Хмельницькій та Чернігівській областях усім учасникам АТО визначались виключно рекомендації з профнавчання в умовах виробництва, то у Сумській – у спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Мінсоцполітики, у Кіровоградській – у ВНЗ I-II рівнів акредитації, у Львівській та Тернопільській областях – у ВНЗ III-IV рівнів акредитації.

Найбільше рекомендацій із професійного навчання було визначено інвалідам III групи (92,8% від загальної кількості інвалідів), II групи – 7,2%, інвалідам I групи професійне навчання не визначалось. Стовідсотково рекомендації з професійного навчання інвалідам III групи визначались у Волинській, Донецькій, Закарпатській, Кіровоградській, Сумській, Тернопільській, Хмельницькій, Чернівецькій та Чернігівській областях.

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки учасників бойових дій та їхніх дітей, дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення АТО, бойових дій чи збройних конфліктів або під час масових акцій протесту, дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи, для здобуття професійно-технічної та вищої освіти» від 14 травня 2015 р. № 425-VIII передбачено посилення державних гарантій здобуття професійно-технічної та вищої освіти категоріями громадян, перерахованими у назві Закону, шляхом надання їм державної цільової підтримки, яка передбачає: повну або часткову оплату навчання за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів; пільгові довгострокові кредити для здобуття освіти; соціальну стипендію; безоплатне забезпечення підручниками; безоплатний доступ до мережі Інтернет, систем баз даних у державних та комунальних навчальних закладах; безоплатне проживання в гуртожитку; інші заходи, затверджені КМУ.

Згідно з Наказом МОН України від 15.10.2015 № 1085 «Про затвердження Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2016 році», особам, звільненим з військової служби (у т.ч. демобілізованим) після 30 листопада 2015 року, та особам, яких законом було визнано учасниками БД та які захищали незалежність, суверенітет і

територіальну цілісність України, брали участь в АТО, забезпеченні її проведення, у т.ч. тим, які проходять військову службу (крім військовослужбовців строкової служби) в порядку, визначеному відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України, було надане право брати участь у конкурсі за результатами ЗНО або вступних іспитів з конкурсних предметів у вищому навчальному закладі (за їх вибором).

Особи, визнані інвалідами війни відповідно до пп. 11-14 ст. 7 ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», зараховуються до ВНЗ за результатами співбесіди.

Рекомендації із *соціальної реабілітації* були визначені 5 429 учасників АТО (у 2015 р. – 2 902), у т.ч. направлення в територіальні центри соціального обслуговування – 138 особам, що склало 2,5% від усіх рекомендацій із соціальної реабілітації; із забезпечення інвалідів допоміжними пристосуваннями – 1 056 особам (19,5%); рекомендації з технічних засобів реабілітації (ТЗР) – 119 особам (2,2%); із пристосування житла до можливостей інваліда – 55 особам (1,0%); із забезпечення санаторно-курортними путівками – 4 061 особам (74,8%) (у 2015 р. – 1 967 особам).

Найбільше рекомендацій із соціальної реабілітації було визначено інвалідам III групи (68,3% від загальної кількості інвалідів), найменше – інвалідам I групи (6,1%). Серед 331 інвалідів I групи, яким були призначені рекомендації із соціальної реабілітації, інваліди I-Б групи становили 59,2% від усіх інвалідів даної групи, I-А групи – 40,8%.

За направленням інвалідів до *територіальних центрів соціального обслуговування* у розрізі областей України лідирували Луганська та Київська області (тут відсоток визначення цих реабілітаційних заходів в структурі соціальної реабілітації склав відповідно 21,1 та 11,7%), проте у 14 областях України інваліди-учасники АТО до тер. центрів не направлялися. Направлення до тер. центрів було рекомендовано 39,9% інвалідів III групи, 35,5% – II групи, 24,6% – I групи (дещо більше – I-Б групи).

Забезпечення інвалідів *допоміжними пристосуваннями* включало: забезпечення допоміжними засобами для ходьби (милиці, трості, опори, складні ролятори) – рекомендації дані 667 особам (63,1% від усіх рекомендацій по забезпеченню інвалідів допоміжними пристосуваннями); протезно-ортопедичними виробами (протези, ортези, ортопедичне взуття) – 325 особам (30,8%); сурдотехнікою – 61 особам (5,8%); тифлотехнікою – 2 особам (0,2%); засобами зв'язку (телефонами, мобільними телефонами, факсами) – 1 особі (0,1%). За забезпеченням інвалідів допоміжними пристосуваннями лідирували Одеська та Херсонська області (44,9 та 39,3%

– відповідно). Значно меншим за середній був показник, що відображав призначення допоміжних пристосувань для інвалідів, зокрема, у Вінницькій (1,1%), Запорізькій (3,9%) та Чернівецькій (4,6%) областях (в Донецькій – не було призначень). Найбільшим показник призначення в ІПР інвалідів допоміжних засобів для ходьби був у Волинській області (100,0%) та Житомирській (97,1%) областях, протезно-ортопедичними виробами – в Закарпатській (75,0%) та Вінницькій (66,7%) областях, сурдотехнікою – у Дніпропетровській (19,3%), Черкаській (17,5%) та Херсонській (15,2%) областях, тифлотехнікою – у Херсонській (6,1%), засоби зв'язку були рекомендовані лише 1 хворому у Хмельницькій області. Найменшим показник рекомендацій із забезпечення допоміжними засобами для ходьби був у Закарпатській області (25,0%), протезно-ортопедичними виробами – у Житомирській (2,9%) та Волинській (взагалі не призначались) областях, сурдо- та тифлотехнікою, а також засобами зв'язку – у більшості областей це були лише поодинокі випадки. Забезпечення допоміжними пристосуваннями було рекомендовано 56,7% інвалідів III групи, 34,9% – II групи і 8,3% – I групи (в т.ч. 70,5% – I-Б групи, 29,6% – I-А групи).

Згідно з Постановою КМУ від 5 квітня 2012 р. № 321 «Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів» (із змінами та доповненнями) забезпечення інвалідів війни протезами і протезно-ортопедичними виробами є безоплатним та позачерговим. Безоплатно встановлюються та видаються: протези верхніх та нижніх кінцівок; ортези на верхні та нижні кінцівки; ортези на хребет; ортопедичне взуття та ортези на стопу; засоби пересування (крісла-коляски, палиці, милиці, ходунки тощо); допоміжні засоби для особистого догляду і захисту (наколінники, налокітники, пристосування для підтримки кінцівок, чохли та ін.); допоміжні засоби для особистої гігієни та самообслуговування (засоби для одягання, захоплювачі, пристосування для утримання інструментів, сидіння для ванни, туалетні стільці тощо).

Відповідно до Постанови КМУ від 1 жовтня 2014 р. № 518 «Деякі питання протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, окремих категорій громадян, які брали участь в антитерористичній операції та/або забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 39 від 04.02.2015), протезування учасників АТО може здійснюватися не лише на вітчизняних підприємствах, але і за кордоном.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» від 25 грудня 2015 р. № 928-VIII було передбачено забезпечення протезуванням

та ортезуванням, виробами підвищеної функціональності за технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, окремих категорій громадян, які брали участь в АТО та/або у забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок, на суму 150 млн. грн. Розпорядником бюджетних коштів є Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників АТО.

Видатки на протезно-ортопедичні вироби та інші засоби реабілітації поранених бійців АТО у 2016 році покривались за рахунок бюджетної програми «Заходи із соціальної трудової та професійної реабілітації інвалідів» (КПКВК 2507030). Її загальний обсяг становив у 2016 р. 1 041,9 млн. грн. і був збільшений порівняно з 2015 роком на 110,1 млн. грн. Вартість виробу для учасника АТО встановлюється залежно від його потреб та не обмежена в сумі. Відповідно до нового законодавства, отримати протез тепер можна набагато швидше, оскільки нині не потрібно подавати велику кількість документів.

Згідно з Постановою КМУ від 8 липня 2015 р. № 465 «Про внесення змін до постанов КМУ від 23 квітня 2014 р. № 117 і від 1 жовтня 2014 р. № 518», розмір грошової допомоги учаснику АТО на протезування (ортезування) однієї кінцівки за кордоном збільшений з 500 до 900 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб (на момент прийняття постанови прожитковий мінімум в Україні становив 1176 грн.). Крім того, передбачено збільшення терміну здійснення попередньої оплати протезування з 1 до 3-х місяців. Також встановлений граничний розмір державної грошової допомоги на післягарантійний ремонт протезно-ортопедичних виробів підвищеної функціональності у сумі 150 прожиткових мінімумів для працездатних осіб. А в серпні 2015 р. Кабінет Міністрів України підвищив суму виплат учасникам АТО на протезування однієї кінцівки за кордоном до 1800 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Постановою КМУ від 26 жовтня 2016 р. № 781 «Про внесення змін до постанов КМУ від 5 квітня 2012 р. № 321 і від 23 квітня 2014 р. № 117» уряд скоротив терміни експлуатації протезів з 4,5 до 3 років для осіб з інвалідністю, які постраждали в результаті АТО і ведуть активний спосіб життя (навчаються, працюють, служать). Це дозволить здійснювати первинне протезування потерпілих в результаті АТО на термін, необхідний для формування кукси (від 1 до 12 місяців). Передбачено спрощення механізму взяття на облік і забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації інвалідів, дітей-інвалідів, інших осіб, які переселилися з районів проведення АТО.

Рекомендації з *технічних засобів реабілітації (ТЗР)* визначені МСЕК

Україні у 2016 р. 119 особам з інвалідністю, що склало 2,2% в структурі усіх рекомендацій із соціальної реабілітації. Серед усіх ТЗР рекомендації на отримання крісла-коляски були визначені 77 особам, що склало 64,7% від усіх рекомендацій з ТЗР; на отримання автомобіля – 42 особам (35,3%). В структурі рекомендацій із забезпечення ТЗР в 11 областях 100-відсотково призначались крісла-коляски, натомість автомобіль в якості ТЗР тут не визначався. Найчастіше рекомендації на отримання автомобіля були в Полтавській (100%), Черкаській (77,8% від усіх ТЗР), Сумській (75,0%), Дніпропетровській (71,4%), Вінницькій (66,7%) та Запорізькій (60,0%) областях (проте в абсолютному значенні це були лише поодинокі особи). Рекомендації з ТЗР були визначені в ІІР 4,2% інвалідів ІІІ групи, 29,4% – ІІ групи і 66,4% інвалідів І групи (в т.ч. 54,4% – І-Б групи, 45,6% – І-А групи).

Рекомендації із *пристосування житла до можливостей інваліда* в структурі заходів соціальної реабілітації склали невелику частку (лише 1,0%) і були визначені 55 особам з обмеженими можливостями (у 2015 р. цей показник також склав 1,0%). У регіональному розподілі цей захід мав найбільшу питому вагу у Харківській області та м. Києві (тут показник склав відповідно 6,8 та 5,0%), у 14 областях України ці заходи соціальної реабілітації в ІІР не визначались взагалі. Рекомендації із пристосування житла для можливостей інваліда були визначені в ІІР 85,5% інвалідів ІІ групи (в т.ч. 63,8% – І-А групи, 36,2% – І-Б групи), 14,6% – ІІ групи; інвалідам ІІІ групи цей захід соціальної реабілітації не визначався.

В нашій державі на даний момент діють бюджетні програми «Забезпечення житлом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції та/або у забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості нижніх кінцівок» (КПКВК 2505140) та «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво (придбання) житла для сімей загиблих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в АТО, а також для інвалідів І-ІІ групи з числа військовослужбовців, які брали участь у зазначеній операції, та потребують поліпшення житлових умов» (КПКВК 2511120). Порядок здійснення першої був затверджений Постановою КМУ від 17 червня 2015 р. № 407, другої – Постановою КМУ від 20 травня 2015 р. № 348. Головним розпорядником коштів субвенції є Мінсоцполітики України, яке розподіляє її між обласними та Київським міським бюджетами відповідно до інформації про кількість сімей військовослужбовців та інвалідів, що перебувають на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, з урахуванням пропозицій, поданих профільними відомствами. Кошти субвенції спрямовуються на придбання житла у прийнятих в експлуатацію новозбудованих житлових будинках (на первинному ринку) та на

вторинному ринку для контингентів населення, зазначених в назві даного документу. Мінсоцполітики здійснює моніторинг процедур закупівлі житла для зазначеної категорії громадян. У разі ж, якщо виявиться певний надлишок коштів, то можливий перерозподіл на надання допомоги інвалідам I та II груп з числа учасників АТО.

Рекомендації в ІПР із забезпечення інвалідів *санаторно-курортними путівками* у 2016 році було визначено 4 061 інваліду-учаснику АТО, що склало 74,8% від усіх заходів із соціальної реабілітації (у 2015 р. ці цифри склали відповідно 1 967 та 67,8%). Найбільшу увагу цьому заходу реабілітації було приділено у Донецькій області (тут усім інвалідам-учасникам АТО було призначено санаторно-курортне лікування), а також у Вінницькій (показник призначення склав 97,8% від інших заходів соціальної реабілітації), Чернівецькій (94,4%), Волинській (93,5%), Запорізькій (93,4%), Івано-Франківській (90,7%) областях; найменшу – у Херсонській (47,6%), Харківській та Одеській (по 55,1%) областях, м. Києві (58,3%) та Хмельницькій області (59,2%). Рекомендації із забезпечення цим видом реабілітації були визначені 75,1% інвалідів III групи, 22,9% – II групи і 2,0% інвалідів I групи (в т.ч. 67,5% – I-Б групи, 32,5% – I-А групи).

Постраждалі учасники АТО забезпечуються санаторно-курортним лікуванням згідно з Постановою КМУ від 31 березня 2015 р. № 200 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на забезпечення постраждалих учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням». Для отримання путівки необхідно стати на облік до УП та СЗН та подати зазначені у постанові документи. А Постановою КМУ від 8 серпня 2016 р. № 510 внесені зміни до даного Порядку та схвалено можливість учасникам АТО з 2017 року самостійно обирати санаторії для проходження реабілітації. Планується, починаючи з 2017 року, перейти від централізованої закупівлі послуг санаторно-курортного лікування до індивідуального забезпечення цими послугами учасників АТО шляхом надання права вибору з урахуванням їхніх побажань. Така система функціонує щодо чорнобильців, коли вони самі обирають санаторій для проходження реабілітації та пишуть до органів соціального захисту населення заяву, а ті фінансують реабілітацію, укладаючи угоди із самими санаторіями. Крім того, Кабмін встановив, що реабілітація має відбуватися в санаторіях, які мають категорію не нижче першої.

Законом України «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо супроводження військовослужбовців при продовженні лікування у санаторно-курортних закладах» від 12 квітня 2016 року № 1079-VIII

дозволено надання безкоштовних путівок особам, які супроводжують військовослужбовців, що потребують сторонньої допомоги, в санаторно-курортний заклад. В разі направлення в санаторно-курортний заклад для продовження лікування військового після стаціонарного лікування в госпіталі, який за станом здоров'я потребує сторонньої допомоги відповідно до висновків військово-лікарської комісії, особі, яка його супроводжує, пропонується надавати путівку на безоплатній основі без права на лікування. При цьому супроводжуючою особою не зможе бути інвалід І групи і особа, яка не досягла 16-річного віку.

Результати переогляду інвалідів у розрізі областей України за 2016 рік (у %) ¹

Адміністративні території	Визнано працездатними	Визнано інвалідами	У тому числі:		
			підтверджена колишня група	підвищена група	знижена група
Вінницька	2,0	98,0	87,6	6,6	3,8
Волинська	1,4	98,6	88,6	6,2	3,8
Дніпропетровська	4,1	95,9	85,1	4,5	6,3
Донецька ²	2,3	97,7	88,5	5,7	3,5
Житомирська	0,6	99,4	84,1	11,0	4,2
Закарпатська	1,6	98,4	83,1	7,7	7,6
Запорізька	4,2	95,8	81,7	8,9	5,2
Івано-Франківська	0,6	99,4	90,6	5,3	3,5
Київська	2,9	97,1	81,8	8,4	6,9
Кіровоградська	4,0	96,0	85,5	5,0	5,6
Луганська ²	2,7	97,4	86,2	5,2	6,0
Львівська	1,4	98,6	88,3	6,3	4,0
Миколаївська	1,7	98,3	85,0	8,2	5,1
Одеська	1,5	98,5	84,7	7,4	6,4
Полтавська	2,7	97,3	85,2	7,5	4,7
Рівненська	2,6	97,4	85,7	5,4	6,3
Сумська	2,2	97,8	85,9	5,6	6,4
Тернопільська	2,2	97,8	87,6	5,6	4,7
Харківська	0,8	99,2	89,0	5,4	4,8
Херсонська	3,4	96,6	87,1	4,9	4,7
Хмельницька	2,9	97,7	87,3	5,7	4,1
Черкаська	1,0	99,0	78,2	13,1	7,6
Чернівецька	2,8	97,2	87,9	4,8	4,5
Чернігівська	2,5	97,5	85,4	7,3	4,7
м. Київ	3,1	96,9	79,0	9,5	8,4
Україна, 2016 р.²	2,2	97,8	86,0	6,7	5,1
Україна, 2015 р.²	2,2	97,8	85,8	6,9	5,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Розподіл визнаних при переогляді інвалідів за групами інвалідності
у розрізі областей України за 2016 рік (у %) ¹**

Адміністративні території	Групи інвалідності				
	I група			II група	III група
	усього	у тому числі:			
		1 А	1 Б		
Вінницька	5,8	2,0	3,9	22,1	72,0
Волинська	5,4	2,2	3,1	24,0	70,6
Дніпропетровська	3,8	0,8	3,0	27,2	69,0
Донецька ²	5,0	1,6	3,4	25,3	69,8
Житомирська	7,9	2,2	5,7	30,6	61,4
Закарпатська	5,5	2,1	3,4	22,1	72,4
Запорізька	6,2	1,5	4,8	28,3	65,5
Івано-Франківська	3,7	1,3	2,4	25,4	70,9
Київська	5,7	1,4	4,4	31,3	62,9
Кіровоградська	4,8	1,4	3,4	20,2	75,0
Луганська ²	4,3	1,4	3,0	28,9	66,8
Львівська	4,5	1,6	2,9	18,0	77,4
Миколаївська	5,8	1,7	4,1	24,7	69,4
Одеська	3,9	1,1	2,7	44,1	52,0
Полтавська	4,5	1,0	3,5	29,8	65,7
Рівненська	4,4	1,1	3,3	19,0	76,6
Сумська	5,9	1,0	4,9	25,7	68,4
Тернопільська	4,5	1,1	3,4	21,4	74,1
Харківська	3,0	0,8	2,3	31,6	65,3
Херсонська	7,1	2,3	4,9	27,7	65,2
Хмельницька	5,7	1,4	4,3	26,9	67,4
Черкаська	8,5	2,9	5,6	39,5	52,0
Чернівецька	4,3	2,0	2,3	24,5	71,3
Чернігівська	7,6	1,6	6,0	24,8	67,6
м. Київ	5,5	1,5	4,0	44,1	50,3
Україна, 2016 р.²	5,1	1,5	3,6	27,3	67,6
Україна, 2015 р.²	5,3	1,6	3,7	27,4	67,4

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Показники повної, часткової та сумарної реабілітації інвалідів
у розрізі областей України за 2016 рік (у %) ¹**

Адміністративні території	Повна реабілітація		Часткова реабілітація		Сумарна реабілітація	
	абс. кількість	%	абс. кількість	%	абс. кількість	%
Вінницька	427	2,0	805	14,5	1 232	5,8
Волинська	182	1,4	500	13,4	682	5,2
Дніпропетровська	1 237	4,1	1 883	19,2	3 120	10,4
Донецька ²	416	2,3	640	12,3	1 056	5,8
Житомирська	132	0,6	859	12,1	991	4,8
Закарпатська	120	1,6	575	26,8	695	9,2
Запорізька	555	4,2	680	16,3	1 235	9,4
Івано-Франківська	102	0,6	577	12,1	679	4,1
Київська	305	2,9	729	18,7	1 034	9,8
Кіровоградська	390	4,0	542	21,6	932	9,6
Луганська ²	194	2,7	435	17,5	629	8,6
Львівська	427	1,4	1 204	18,6	1 631	5,4
Миколаївська	165	1,7	486	18,1	651	6,8
Одеська	278	1,5	1 156	13,4	1 434	7,9
Полтавська	365	2,7	625	14,4	990	7,4
Рівненська	311	2,6	759	25,8	1 070	8,9
Сумська	173	2,2	508	19,4	681	8,6
Тернопільська	283	2,2	588	18,0	871	6,9
Харківська	205	0,8	1 241	13,8	1 446	5,6
Херсонська	327	3,4	448	13,5	775	8,0
Хмельницька	423	2,9	588	13,1	1 011	7,0
Черкаська	80	1,0	603	16,9	683	8,7
Чернівецька	293	2,8	476	15,6	769	7,3
Чернігівська	290	2,5	538	15,0	828	7,2
м. Київ	398	3,1	1 070	16,9	1 468	11,5
Україна, 2016 р.²	8 078	2,2	18 515	16,0	26 593	7,3
Україна, 2015 р.²	8 034	2,2	18 905	16,0	26 939	7,3

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 4

Кількість не визнаних інвалідами при переогляді інвалідів III групи у розрізі областей України за 2016 рік (у %) ¹

Адміністративні території	Не визнані інвалідами:	
	абс. кількість	%
Вінницька	421	2,7
Волинська	179	1,9
Дніпропетровська	1 174	5,8
Донецька ²	414	3,2
Житомирська	127	0,9
Закарпатська	120	2,2
Запорізька	539	6,0
Івано-Франківська	95	0,8
Київська	294	4,4
Кіровоградська	390	5,4
Луганська ²	193	4,0
Львівська	419	1,8
Миколаївська	164	2,4
Одеська	267	2,8
Полтавська	364	4,0
Рівненська	305	3,4
Сумська	171	3,2
Тернопільська	270	2,9
Харківська	203	1,2
Херсонська	318	5,0
Хмельницька	417	4,2
Черкаська	77	1,8
Чернівецька	291	3,9
Чернігівська	290	3,7
м. Київ	372	5,8
Україна, 2016 р.²	7 874	3,2
Україна, 2015 р.²	7 828	3,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 5

Рангові місця служби МСЕ областей України за показниками повної реабілітації та реабілітації інвалідів III групи за 2016 рік (на 100 переоглянутих) ^{1,2}

Рангові місця	Адміністративні території	Показник повної реабілітації	Рангові місця	Адміністративні території	Не визнані інвалідами серед переоглянутих інвалідів III групи
1	Запорізька	4,2	1	Запорізька	6,0
2	Дніпропетровська	4,1	2	Дніпропетровська	5,8
3	Кіровоградська	4,0	3	м. Київ	5,8
4	Харківська	3,4	4	Кіровоградська	5,4
5	Чернігівська	3,1	5	Херсонська	5,0
6	Херсонська	2,9	6	Київська	4,4
7	Київська	2,9	7	Хмельницька	4,2
8	Черкаська	2,8	8	Луганська ²	4,0
9	Одеська	2,7	9	Полтавська	4,0
10	Луганська ²	2,7	10	Чернівецька	3,9
11	Полтавська	2,6	11	Чернігівська	3,7
12	Чернівецька	2,5	12	Рівненська	3,4
13	Донецька ²	2,3	13	Сумська	3,2
14	Сумська	2,2	14	Донецька ²	3,2
15	Рівненська	2,2	15	Тернопільська	2,9
16	Вінницька	2,0	16	Одеська	2,8
17	м. Київ	1,7	17	Вінницька	2,7
18	Закарпатська	1,6	18	Миколаївська	2,4
19	Миколаївська	1,5	19	Закарпатська	2,2
20	Львівська	1,4	20	Волинська	1,9
21	Волинська	1,4	21	Черкаська	1,8
22	Хмельницька	1,0	22	Львівська	1,8
23	Тернопільська	0,8	23	Харківська	1,2
24	Житомирська	0,6	24	Житомирська	0,9
25	Івано-Франківська	0,6	25	Івано-Франківська	0,8
	Україна, 2016 р.	2,2		Україна, 2016 р.	3,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 6

Кількість складених індивідуальних програм реабілітації у первинно та повторно визнаних інвалідами у розрізі областей України за 2016 рік (у %) ¹

Адміністративні території	Усього складено ІПР		ІПР у первинно визнаних		ІПР у переоглянутих	
	абс. кількість	%	абс. кількість	%	абс. кількість	%
Вінницька	27 197	100,0	6 523	100,0	20 674	100,0
Волинська	15 587	95,6	3 404	100,0	12 183	94,5
Дніпропетровська	39 586	99,7	10 832	99,5	28 754	99,7
Донецька ²	24 461	98,8	7 001	100,0	17 460	98,3
Житомирська	24 932	100,0	4 498	100,0	20 434	100,0
Закарпатська	11 260	100,0	3 807	100,0	7 453	100,0
Запорізька	19 559	100,0	6 955	100,0	12 604	100,0
Івано-Франківська	21 449	100,0	4 810	100,0	16 639	100,0
Київська	16 623	100,0	6 347	100,0	10 276	100,0
Кіровоградська	12 962	100,0	3 608	100,0	9 354	100,0
Луганська ²	9 559	100,0	2 439	100,0	7 120	100,0
Львівська	32 601	80,3	10 716	99,2	21 885	73,5
Миколаївська	13 637	99,9	4 276	99,9	9 361	100,0
Одеська	25 823	100,0	7 913	100,0	17 910	100,0
Полтавська	18 464	100,0	5 387	100,0	13 077	100,0
Рівненська	15 492	100,0	3 824	100,0	11 668	100,0
Сумська	11 359	100,0	3 581	100,0	7 778	100,0
Тернопільська	16 109	100,0	3 745	100,0	12 364	100,0
Харківська	34 076	100,0	8 415	100,0	25 661	100,0
Херсонська	12 428	99,9	3 124	100,0	9 304	99,9
Хмельницька	16 671	90,6	4 419	100,0	12 252	87,6
Черкаська	11 897	98,5	4 265	100,0	7 632	97,7
Чернівецька	13 188	100,0	2 955	100,0	10 233	100,0
Чернігівська	15 135	100,0	3 990	100,0	11 145	100,0
м. Київ	21 697	100,0	9 316	100,0	12 381	100,0
Україна, 2016 р.²	481 752	97,8	136 150	99,9	345 602	96,9
Україна, 2015 р.²	485 955	97,1	138 151	99,9	347 804	96,0

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Кількість складених індивідуальних програм реабілітації
для первинно оглянутих інвалідів у розрізі областей України за 2016 рік (у %) ¹**

Адміністративні території	Усього складено	У тому числі у відсотках:		
		I група	II група	III група
Вінницька	6 523	14,2	27,5	58,3
Волинська	3 404	12,7	38,8	48,5
Дніпропетровська	10 832	9,5	37,0	53,5
Донецька ²	7 001	11,3	30,9	57,8
Житомирська	4 498	11,5	36,0	52,4
Закарпатська	3 807	9,1	31,9	59,0
Запорізька	6 955	13,9	29,8	56,4
Івано-Франківська	4 810	11,4	32,8	55,8
Київська	6 347	13,7	39,4	46,9
Кіровоградська	3 608	14,2	28,6	57,2
Луганська ²	2 439	13,6	38,6	47,9
Львівська	10 716	10,9	25,2	63,9
Миколаївська	4 276	14,9	31,3	53,8
Одеська	7 913	10,9	47,1	42,0
Полтавська	5 387	12,3	37,1	50,6
Рівненська	3 824	11,8	35,5	52,6
Сумська	3 581	15,0	35,7	49,3
Тернопільська	3 745	8,1	32,4	59,5
Харківська	8 415	8,3	43,7	48,0
Херсонська	3 124	10,0	27,6	62,5
Хмельницька	4 419	13,7	37,5	48,7
Черкаська	4 265	18,5	44,3	37,2
Чернівецька	2 955	10,9	23,5	65,6
Чернігівська	3 990	14,0	30,4	55,6
м. Київ	9 316	10,8	49,7	39,5
Україна, 2016 р.²	136 150	11,9	35,6	52,5
Україна, 2015 р.²	138 151	12,7	35,3	52,0

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 8

Кількість складених індивідуальних програм реабілітації для повторно оглянутих інвалідів у розрізі областей України за 2016 рік (у %) ¹

Адміністративні території	Усього складено	У тому числі у відсотках:				
		І група			II група	III група
		усього	у тому числі			
			1 А	1 Б		
Вінницька	20 674	5,8	2,0	3,9	22,1	72,0
Волинська	12 183	5,6	2,3	3,29	24,5	69,9
Дніпропетровська	28 754	3,7	0,8	2,92	27,2	69,1
Донецька ²	17 460	5,1	1,6	3,42	25,7	69,3
Житомирська	20 434	7,9	2,2	5,70	30,6	61,4
Закарпатська	7 453	5,5	2,1	3,42	22,1	72,4
Запорізька	12 604	6,2	1,5	4,78	28,3	65,5
Івано-Франківська	16 639	3,7	1,3	2,40	25,4	70,9
Київська	10 276	5,7	1,4	4,38	31,3	62,9
Кіровоградська	9 354	4,8	1,4	3,42	20,2	75,0
Луганська ²	7 120	4,3	1,4	2,98	28,9	66,8
Львівська	21 885	6,2	2,6	3,66	19,8	74,0
Миколаївська	9 361	5,8	1,7	4,09	24,8	69,4
Одеська	17 910	3,9	1,1	2,73	44,1	52,0
Полтавська	13 077	4,5	1,0	3,50	29,8	65,7
Рівненська	11 668	4,4	1,1	3,31	19,0	76,6
Сумська	7 778	5,9	1,0	4,92	25,7	68,4
Тернопільська	12 364	4,5	1,1	3,40	21,4	74,1
Харківська	25 661	3,0	0,8	2,25	31,6	65,3
Херсонська	9 304	7,1	2,3	4,86	27,7	65,2
Хмельницька	12 252	5,1	1,1	4,00	26,8	68,1
Черкаська	7 632	8,7	3,0	5,74	39,0	52,3
Чернівецька	10 233	4,3	2,0	2,31	24,5	71,3
Чернігівська	11 145	7,6	1,6	6,00	24,8	67,6
м. Київ	12 381	5,5	1,5	4,03	44,1	50,3
Україна, 2016 р.²	345 602	5,2	1,5	3,7	27,7	67,1
Україна, 2015 р.²	347 804	5,4	1,6	3,8	27,7	67,0

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 9

**Результати виконання індивідуальних програм реабілітації у переоглянутих інвалідів
у розрізі областей України за 2016 рік (у %) ¹**

Адміністративні території	Усього виконано	У тому числі:				Не виконано
		повністю		частково		
		абс. кількість	%	абс. кількість	%	
Вінницька	21 041	1 978	9,4	19 063	90,6	60
Волинська	7 145	3 140	44,0	4 005	56,1	285
Дніпропетровська	49 790	21 605	43,4	28 185	56,6	1 957
Донецька ²	17 804	5 377	30,2	12 427	69,8	176
Житомирська	20 566	5 830	28,4	14 736	71,7	0
Закарпатська	7 573	5 020	66,3	2 553	33,7	0
Запорізька	12 701	10 325	81,3	2 376	18,7	458
Івано-Франківська	16 295	1 585	9,7	14 710	90,3	250
Київська	9 793	3 197	32,7	6 596	67,4	788
Кіровоградська	9 710	3 800	39,1	5 910	60,9	34
Луганська ²	7 314	1 851	25,3	5 463	74,7	0
Львівська	14 266	5 023	35,2	9 243	64,8	7 637
Миколаївська	9 049	2 783	30,8	6 266	69,3	6
Одеська	18 154	15 676	86,4	2 478	13,7	34
Полтавська	12 742	2 027	15,9	10 715	84,1	739
Рівненська	11 943	1 978	16,6	9 965	83,4	36
Сумська	7 951	4 924	61,9	3 027	38,1	0
Тернопільська	12 647	4 884	38,2	7 763	61,4	0
Харківська	26 991	11 358	42,1	15 633	57,9	0
Херсонська	9 311	4 292	46,1	5 019	53,9	18
Хмельницька	5 191	2 002	38,6	3 189	61,4	5 824
Черкаська	4 904	759	15,5	4 145	84,5	10
Чернівецька	9 289	4 096	44,1	5 193	55,9	150
Чернігівська	11 308	5 509	48,7	5 799	51,3	44
м. Київ	12 534	7 126	56,9	5 408	43,2	245
Україна, 2016 р.²	346 012	136 145	39,4	209 867	60,6	18 751
Україна, 2015 р.²	332 396	133 510	40,2	198 886	59,8	13 133

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Загальні результати переогляду інвалідів в Україні за 2016 рік (у %) ^{1,2}

Результати переогляду	%
Підтвержені попередні рішення	86,0
у тому числі по групах	
I група	89,0
II група	77,7
III група	89,8
Відмінені попередні рішення	14,0
у тому числі:	
а) підвищено групи інвалідності	6,7
б) знижено групи інвалідності	5,1
в) визнано працездатними	2,2

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 11

Кількість рекомендацій з різних видів реабілітації, визначених в ІПР інвалідів, що були складені у МСЕК України ¹

Реабілітаційні заходи	Рік		
	2014 ²	2015	2016
Визначені рекомендації з медичної реабілітації, усього	512 980	514 641	510 804
у т.ч.:			
-відновна терапія	496 330	499 660	494 995
-реконструктивна хірургія	11 820	10 920	11 270
-ортезування	4 830	4 061	4 539
Визначені рекомендації з працевлаштування	302 тис.	306 506	304 330
Визначені рекомендації з професійного навчання інвалідів	27 тис.	26 627	25 302
Визначені рекомендації з соціальної реабілітації	391 тис.	406 276	422 802
Визначені рекомендації з технічних засобів реабілітації	19 тис.	19 746	19 499
Забезпечення санаторно-курортними путівками	183 тис.	190 312	206 674

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Дані за 2014 рік подані у відповідності з Оновленою інформацією про вжиті заходи, спрямовані на здійснення Україною зобов'язань в рамках Конвенції про права інвалідів (2015 рік). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mlsp.kmu.gov.ua/document/179978/d.doc>

Рекомендації з медичної реабілітації, визначені в ППР інвалідів, у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	У тому числі:					
		Відновна терапія		Реконструктивна хірургія		Ортезування	
		абс. кількість	%	абс. кількість	%	абс. кількість	%
Вінницька	24966	24428	97,9	410	1,6	128	0,5
Волинська	14546	14157	97,3	202	1,4	187	1,3
Дніпропетровська	41349	39757	96,2	1186	2,9	406	1,0
Донецька ²	24278	22081	91,0	1329	5,5	868	3,6
Житомирська	24932	24931	100,0	1	0,0	0	0,0
Закарпатська	11260	10870	96,5	229	2,0	161	1,4
Запорізька	21603	20978	97,1	432	2,0	193	0,9
Івано-Франківська	21527	21416	99,5	109	0,5	2	0,1
Київська	16623	16095	96,8	396	2,4	132	0,8
Кіровоградська	12962	12653	97,6	229	1,8	80	0,6
Луганська ²	9778	9592	98,1	141	1,4	45	0,5
Львівська	33342	32601	97,8	316	1,0	425	1,3
Миколаївська	14318	13641	95,3	675	4,7	2	0,1
Одеська	25823	25206	97,6	506	2,0	111	0,4
Полтавська	20289	19421	95,7	336	1,7	532	2,6
Рівненська	15492	14975	96,7	422	2,7	95	0,6
Сумська	12034	11605	96,4	427	3,6	2	0,1
Тернопільська	16109	15293	94,9	533	3,3	283	1,8
Харківська	56134	55736	99,3	102	0,2	296	0,5
Херсонська	12977	12163	93,7	723	5,6	91	0,7
Хмельницька	13171	12189	92,5	845	6,4	137	1,0
Черкаська	15760	14863	94,3	897	5,7	0	0,0
Чернівецька	13445	13323	99,1	67	0,5	55	0,4
Чернігівська	16389	16029	97,8	354	2,2	6	0,1
м. Київ	21697	20992	96,8	403	1,9	302	1,4
Україна, 2016 р.²	510804	494995	96,9	11270	2,2	4539	0,9
Україна, 2015 р.²	514641	499660	97,1	10920	2,1	4061	0,8

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації з працевлаштування, визначені в ІПР інвалідів,
у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	у тому числі:					
		у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці		у спеціально створених умовах праці на виробництві		удома	
		абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	6561	5 853	89,2	658	10,0	50	0,8
Волинська	8978	7 710	85,9	1026	11,4	242	2,7
Дніпропетровська	29323	25 159	85,8	2664	9,1	1500	5,1
Донецька ²	21521	15 393	71,5	4722	21,9	1406	6,5
Житомирська	19871	16 887	85,0	2981	15,0	3	0,0
Закарпатська	4567	3 792	83,0	711	15,6	64	1,4
Запорізька	12969	10 583	81,6	2223	17,1	163	1,3
Івано-Франківська	14393	13 259	92,1	1128	7,8	6	0,1
Київська	13519	8 464	62,6	4646	34,4	409	3,0
Кіровоградська	5230	4 322	82,6	792	15,1	116	2,2
Луганська ²	3220	3 087	95,9	118	3,7	15	0,5
Львівська	22709	18 445	81,2	1943	8,6	2321	10,2
Миколаївська	6454	5 098	79,0	250	3,9	1106	17,1
Одеська	9647	9 185	95,2	413	4,3	49	0,5
Полтавська	14332	11 257	78,5	2821	19,7	254	1,8
Рівненська	9324	7 412	79,5	1415	15,2	497	5,3
Сумська	1488	1 295	87,0	190	12,8	3	0,2
Тернопільська	11667	8 217	70,4	2017	17,3	1433	12,3
Харківська	32119	25 401	79,1	5943	18,5	775	2,4
Херсонська	7964	7 105	89,2	571	7,2	288	3,6
Хмельницька	4288	3 754	87,6	334	7,8	200	4,7
Черкаська	12283	6 399	52,1	5782	47,1	102	0,8
Чернівецька	9143	7 886	86,3	1226	13,4	31	0,3
Чернігівська	4196	4 190	99,9	6	0,1	0	0,0
м. Київ	18564	8935	48,1	8104	43,7	1525	8,2
Україна, 2016 р.²	304330	239088	78,6	52684	17,3	12558	4,1
Україна, 2015 р.²	306506	241983	79,0	51488	16,8	13035	4,2

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Стан працевлаштування інвалідів у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Кількість інвалідів, які перебувають на обліку у МСЕК та потребують професійної реабілітації	Кількість інвалідів, які пройшли професійну реабілітацію та працевлаштовані	Кількість інвалідів, які бажають працювати	Перевірено працевлаштування інвалідів		
				Усього, осіб	з них працевлаштовані нерационально	
					абс. кількість	%
Вінницька	293	3806	1240	1169	132	11,3
Волинська	10745	3865	6615	1026	320	31,2
Дніпропетровська	18071	117	22364	22418	269	1,2
Донецька ²	6866	1159	7708	6195	1041	16,8
Житомирська	0	0	14399	0	0	0,0
Закарпатська	189	141	414	236	4	1,7
Запорізька	4081	1394	10943	1427	139	9,7
Івано-Франківська	2830	1555	2427	0	0	0,0
Київська	2632	879	4254	2181	201	9,2
Кіровоградська	1400	119	717	0	0	0,0
Луганська ²	3598	71	1232	0	0	0,0
Львівська	5766	768	8274	1238	134	10,8
Миколаївська	4051	278	7323	362	5	1,4
Одеська	7052	1305	3805	869	5	0,6
Полтавська	1564	485	5268	984	10	1,0
Рівненська	7732	536	3831	1173	18	1,5
Сумська	134	0	781	3659	248	6,8
Тернопільська	701	197	1387	579	4	0,7
Харківська	30223	8168	7895	11436	0	0,0
Херсонська	3327	2112	2961	2112	436	20,6
Хмельницька	2505	331	2 150	1035	62	6,0
Черкаська	373	14	1 115	92	0	0,0
Чернівецька	4300	793	3243	1606	134	8,3
Чернігівська	291	206	993	1909	97	5,1
м. Київ	8252	2221	4113	4603	161	3,5
Україна, 2016 р.²	126976	30520	125452	66309	3420	5,2
Україна, 2015 р.²	149688	33495	121010	55878	3832	6,9

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 15

**Рекомендації з професійного навчання інвалідів, визначені в ППР інвалідів,
у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	У тому числі:							
		в умовах виробництва		спец. навчальні заклади-інтернати системи Мінсоцполітики України		вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації МОН України		вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації МОН України	
		абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	601	96	16,0	7	1,2	160	26,6	338	56,2
Волинська	1405	626	44,6	128	9,1	280	19,9	371	26,4
Дніпропетровська	1128	14	1,2	144	12,8	208	18,4	762	67,6
Донецька ²	1351	970	71,8	19	1,4	226	16,7	136	10,1
Житомирська	654	26	4,0	134	20,5	149	22,8	345	52,8
Закарпатська	297	113	38,1	14	4,7	80	26,9	90	30,3
Запорізька	647	9	1,4	90	13,9	135	20,9	413	63,8
Івано-Франківська	169	10	5,9	30	17,8	96	56,8	33	19,5
Київська	704	102	14,5	134	19,0	178	25,3	290	41,2
Кіровоградська	162	43	26,5	75	46,3	14	8,6	30	18,5
Луганська ²	431	10	2,3	41	9,5	182	42,2	198	45,9
Львівська	4370	2420	55,4	1382	31,6	289	6,6	279	6,4
Миколаївська	472	93	19,7	59	12,5	90	19,1	230	48,7
Одеська	2065	1413	68,4	55	2,7	225	10,9	372	18,0
Полтавська	824	210	25,5	88	10,7	233	28,3	293	35,6
Рівненська	1611	670	41,6	151	9,4	353	21,9	437	27,1
Сумська	349	0	0,0	43	12,3	119	34,1	187	53,6
Тернопільська	886	227	25,6	218	24,6	209	23,6	232	26,2
Харківська	2317	1169	50,5	248	10,7	296	12,8	604	26,1
Херсонська	1512	941	62,2	174	11,5	163	10,8	234	15,5
Хмельницька	804	176	21,9	180	22,4	232	28,9	216	26,9
Черкаська	104	38	36,5	7	6,7	28	26,9	31	29,8
Чернівецька	1651	161	9,8	1090	66,0	155	9,4	245	14,8
Чернігівська	121	2	1,7	18	14,9	25	20,7	76	62,8
м. Київ	667	2	0,3	31	4,7	141	21,1	493	73,9
Україна, 2016 р.²	25302	9541	37,7	4560	18,0	4266	16,9	6935	27,4
Україна, 2015 р.²	26627	11904	44,7	2686	10,1	4620	17,4	7417	27,9

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації з соціальної реабілітації інвалідів, визначені в ІПР інвалідів, у розрізі областей України за 2016 рік 1

Адміністративні території	Усього	у тому числі:									
		Направлення в тер. центри соціального обслуговування		Забезпечення допоміжними пристосуваннями та ТЗР		Рекомендації з технічних засобів реабілітації		Пристосування житла до можливостей інваліда		Забезпечення санаторно-курортними путівками	
		абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	14776	143	0,8	7512	50,8	931	6,3	16	0,1	6174	41,8
Волинська	10872	565	5,2	1686	15,5	277	2,6	99	0,9	8245	75,8
Дніпропетровська	29759	404	1,4	9133	30,7	1266	4,3	939	3,2	18017	60,5
Донецька ²	20226	276	1,4	5252	26,0	1450	7,2	1305	6,5	11943	59,1
Житомирська	24391	1294	5,3	6629	27,2	759	3,1	672	2,8	15037	61,7
Закарпатська	2611	273	10,5	1332	51,0	330	12,6	12	0,5	664	25,4
Запорізька	14897	921	6,2	4262	28,6	990	6,7	100	0,7	8624	57,9
Івано-Франківська	14970	8646	57,8	1209	8,1	472	3,2	4	0,1	4639	31,0
Київська	11822	1250	10,6	2706	22,9	626	5,3	5	0,1	7235	61,2
Кіровоградська	11763	520	4,4	3400	28,9	587	5,0	602	5,1	6654	56,6
Луганська ²	7745	888	11,5	3399	43,9	408	5,3	211	2,7	2839	36,7
Львівська	40574	13297	32,8	8121	20,0	1273	3,1	354	0,9	17529	43,2
Миколаївська	8756	5	0,1	5157	58,9	736	8,4	91	1,0	2767	31,6
Одеська	15140	1179	7,8	4467	29,5	673	4,5	142	0,9	8679	57,3
Полтавська	35496	9786	27,6	10011	28,2	1162	3,3	1059	3,0	13478	38,0
Рівненська	10191	423	4,2	2028	19,9	421	4,1	242	2,4	7077	69,4
Сумська	10948	327	3,0	5162	47,2	619	5,7	3	0,1	4837	44,2
Тернопільська	13624	29	0,2	7 740	56,8	591	4,3	41	0,3	5223	38,3
Харківська	30104	3	0,1	12154	40,4	908	3,0	2013	6,7	15026	49,9
Херсонська	11704	2012	17,2	5235	44,7	852	7,3	238	2,0	3367	28,8
Хмельницька	12926	1576	12,2	4886	37,8	680	5,3	72	0,6	5712	44,2
Черкаська	16902	4314	25,5	2268	13,4	709	4,2	87	0,5	9524	56,4
Чернівецька	12624	4737	37,5	1810	14,3	622	4,9	113	0,9	5 342	42,3
Чернігівська	7854	1184	15,1	4271	54,4	662	8,4	26	0,3	1711	21,8
м. Київ	32127	2235	7,0	11022	34,3	1495	4,7	1044	3,3	16331	50,8
Україна, 2016 р.²	422802	56287	13,3	130852	31,0	19499	4,6	9490	2,2	206674	48,9
Україна, 2015 р.²	406276	56423	13,9	130600	32,1	19746	4,9	9195	2,3	190312	46,8

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя.² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації із забезпечення інвалідів допоміжними пристосуваннями та ТЗР, визначені в ІПР інвалідів, у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	у тому числі:									
		допоміжними засобами для ходьби (милиці, трості, опори, складні ролятори)		протезно-ортопедичними виробами (протези, ортези, ортопедичне взуття)		сурдотехнікою		тифлотехнікою		засобами зв'язку (телефонами, мобільними телефонами, факсами)	
		абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	7512	2827	37,6	4323	57,6	110	1,5	243	3,2	9	0,1
Волинська	1686	882	52,3	685	40,6	0	0,00	93	5,5	26	1,5
Дніпропетровська	9133	5847	64,0	2711	29,7	104	1,1	346	3,8	125	1,4
Донецька ²	5252	3972	75,6	912	17,4	91	1,7	192	3,7	85	1,6
Житомирська	6629	2358	35,6	3041	45,9	186	2,8	957	14,4	87	1,3
Закарпатська	1332	610	45,8	670	50,3	25	1,9	7	0,5	20	1,5
Запорізька	4262	1684	39,5	2381	55,9	48	1,1	130	3,1	19	0,5
Івано-Франківська	1209	815	67,4	167	13,8	40	3,3	143	11,8	44	3,6
Київська	2706	1432	52,9	1114	41,2	41	1,5	51	1,9	68	2,5
Кіровоградська	3400	2109	62,0	1173	34,5	3	0,1	46	1,4	69	2,0
Луганська ²	3399	1637	48,2	1627	47,9	28	0,8	105	3,1	2	0,1
Львівська	8121	3497	43,1	4034	49,7	137	1,7	260	3,2	193	2,4
Миколаївська	5157	2981	57,8	1938	37,6	151	2,9	4	0,1	83	1,6
Одеська	4467	2483	55,6	1779	39,8	30	0,7	143	3,2	32	0,7
Полтавська	10011	5165	51,6	4072	40,7	135	1,4	490	4,9	149	1,5
Рівненська	2028	1005	49,6	852	42,0	16	0,8	127	6,3	28	1,4
Сумська	5162	2193	42,5	2628	50,9	114	2,2	117	2,3	110	2,1
Тернопільська	7 740	3084	39,8	3852	49,8	86	1,1	670	8,7	48	0,6
Харківська	12154	5519	45,4	6244	51,4	98	0,8	256	2,1	37	0,3
Херсонська	5235	2238	42,8	1642	31,4	179	3,4	1054	20,1	122	2,3
Хмельницька	4886	2605	53,3	1890	38,7	86	1,8	239	4,9	66	1,4
Черкаська	2268	1215	53,6	833	36,7	74	3,3	57	2,5	89	3,9
Чернівецька	1810	1165	64,4	484	26,7	60	3,3	37	2,0	64	3,5
Чернігівська	4271	2324	54,4	1560	36,5	129	3,0	253	5,9	5	0,1
м. Київ	11022	5642	51,2	4899	44,5	129	1,2	241	2,2	111	1,0
Україна, 2016 р.²	130852	65289	49,9	55511	42,4	2100	1,6	6261	4,8	1691	1,3
Україна, 2015 р.²	130600	65836	50,3	54159	41,5	2180	1,7	6864	5,3	1561	1,2

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя ² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації з технічних засобів реабілітації, визначені в ППР інвалідів,
у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	У тому числі:			
		отримання крісла-коляски		отримання автомобіля	
		абс. кількість	%	абс. кількість	%
Вінницька	931	810	87,0	121	13,0
Волинська	277	219	79,1	58	20,9
Дніпропетровська	1266	1195	94,4	71	5,6
Донецька ²	1450	1447	99,8	3	0,2
Житомирська	759	759	100,0	0	0,0
Закарпатська	330	295	89,4	35	10,6
Запорізька	990	876	88,5	114	11,5
Івано-Франківська	472	369	78,2	103	21,8
Київська	626	568	90,7	58	9,3
Кіровоградська	587	558	95,1	29	4,9
Луганська ²	408	371	90,9	37	9,1
Львівська	1273	1252	98,4	21	1,6
Миколаївська	736	667	90,6	69	9,4
Одеська	673	668	99,3	5	0,7
Полтавська	1162	1099	94,6	63	5,4
Рівненська	421	421	100,0	0	0,0
Сумська	619	599	96,8	20	3,2
Тернопільська	591	542	91,7	49	8,3
Харківська	908	833	91,7	75	8,3
Херсонська	852	799	93,8	53	6,2
Хмельницька	680	624	91,8	56	8,2
Черкаська	709	538	75,9	171	24,1
Чернівецька	622	573	92,1	49	7,9
Чернігівська	662	624	94,3	38	5,7
м. Київ	1495	1423	95,2	72	4,8
Україна, 2016 р.²	19499	18129	93,0	1370	7,0
Україна, 2015 р.²	19746	18388	93,1	1358	6,9

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Види реабілітації та реабілітаційні заходи, визначені в ПП інвалідів, в залежності від важкості інвалідності за 2016 рік 1,2

Види реабілітації та реабілітаційні заходи	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Визначені рекомендації з медичної реабілітації, у т.ч.:	510804	37818	7,4	13521	35,8	24297	64,3	155403	30,4	317583	62,2
- з відновної терапії	494995	36556	7,4	11992	32,8	24564	67,2	150074	30,3	308365	62,3
- з реконструктивної хірургії	11270	715	6,3	193	27,0	522	73,0	3843	34,1	6712	59,6
- з ортезування	4539	547	12,1	133	24,3	414	75,7	1486	32,7	2506	55,2
Визначені рекомендації з працевлаштування, у т.ч.:	304330	3724	1,2	443	11,9	3281	88,1	80059	26,3	220547	72,5
- у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці	239088	1065	0,5	62	5,8	1003	94,2	29052	12,2	208971	87,4
- у спеціально створених умовах праці на виробництві	52684	782	1,5	28	3,6	754	96,4	42274	80,2	9628	18,3
- удома	12558	1877	15,0	353	18,8	1524	81,2	8733	69,5	1948	15,5
Визначені рекомендації з професійного навчання, у т.ч.:	25302	409	1,6	86	21,0	323	79,0	7072	28,0	17821	70,4
- в умовах виробництва	9541	30	0,3	2	6,7	28	93,3	1186	12,4	8325	87,3
- в спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Міністерства праці та соціальної політики України	4560	161	3,5	33	20,5	128	79,5	1175	25,8	3224	70,7
- у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації МОН України	4266	115	2,7	16	13,9	99	86,1	1666	39,1	2485	58,3
- у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації МОН України	6935	103	1,5	35	34,0	68	66,0	3045	43,9	3787	54,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Кількість інвалідів, які перебувають на обліку у МСЕК та потребують професійної реабілітації	126976	2440	1,9	0	0,0	2440	100,0	34715	27,3	89821	70,7
Кількість інвалідів, які пройшли професійну реабілітацію та працевлаштовані	30520	336	1,1	0	0,0	336	100,0	6825	22,4	23359	76,5
Кількість інвалідів, які бажають працювати	125452	932	0,7	0	0,0	932	100,0	25106	20,0	99414	79,2
Перевірено працевлаштування інвалідів	66309	638	1,0	0	0,0	638	100,0	10749	16,2	54922	82,8
- з них працевлаштовані нераціонально	3420	175	5,1	0	0,0	175	100,0	938	27,4	2307	67,5
Визначені рекомендації з соціальної реабілітації, у т.ч.:	422802	61302	14,5	17243	28,1	44059	71,9	116379	27,5	245121	58,0
▪ територіальні центри соціального обслуговування	56287	11037	19,6	3904	35,4	7133	64,6	16168	28,7	29082	51,7
▪ допоміжними пристосуваннями та ТЗР, у т.ч.:	130852	23402	17,9	4049	17,3	19353	82,7	44108	33,7	63342	48,4
- допоміжними засобами для ходьби (милиці, трості, опори, складні ролятори)	65289	11425	17,5	2174	19,0	9251	81,0	22072	33,8	31792	48,7
- протезно-ортопедичними виробами (протези, ортези, ортопедичне взуття)	55511	8591	15,5	1656	19,3	6935	80,7	18538	33,4	28382	51,1
- сурдотехнікою	2100	227	10,8	21	9,3	206	90,8	455	21,7	1418	67,5
- тифлотехнікою	6261	3051	48,7	184	6,0	2867	94,0	2848	45,5	362	5,8
- засобами зв'язку (телефонами, мобільними телефонами, факсами)	1691	108	6,4	14	13,0	94	87,0	195	11,5	1388	82,1
▪ визначені рекомендації з технічних засобів реабілітації, у т.ч.:	19499	15208	78,0	5483	36,1	9725	64,0	3663	18,8	628	3,2
- на отримання крісла-коляски	18129	14717	81,2	5294	36,0	9423	64,0	3092	17,1	320	1,8
- на отримання автомобіля	1370	491	35,8	189	38,5	302	61,5	571	41,7	308	22,5
▪ на пристосування житла до можливостей інваліда	9490	6589	69,4	2604	39,5	3985	60,5	2305	24,3	596	6,3
▪ визначені рекомендації із забезпечення санаторно-курортними путівками	206674	5066	2,5	1203	23,8	3863	76,3	50135	24,3	151473	73,3

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя ² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 20

**Рекомендації з медичної реабілітації, визначені в ІПР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б					
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	24966	2302	9,2	792	34,4	1510	65,6	5837	23,3	16827	67,4
Волинська	14546	522	3,6	154	29,5	368	70,5	4092	28,1	9932	68,3
Дніпропетровська	41349	2639	6,4	1921	72,8	718	27,2	12427	30,1	26 283	63,6
Донецька ²	24278	2328	9,6	1087	46,7	1241	53,3	6822	28,1	15128	62,3
Житомирська	24932	2142	8,6	656	30,6	1486	69,4	7880	31,6	14910	59,8
Закарпатська	11260	758	6,7	298	39,3	460	60,7	2861	25,4	7641	67,9
Запорізька	21603	2234	10,3	606	27,1	1628	72,9	6647	30,8	12722	58,9
Івано-Франківська	21527	1130	5,3	425	37,6	705	62,4	5630	26,2	14767	68,6
Київська	16623	1460	8,8	334	22,9	1126	77,1	5722	34,4	9441	56,8
Кіровоградська	12962	962	7,4	274	28,5	688	71,5	2918	22,5	9082	70,1
Луганська ²	9778	642	6,6	261	40,7	381	59,4	3162	32,3	5974	61,1
Львівська	33342	2716	8,2	1208	44,5	1508	55,5	7287	21,9	23339	70,0
Миколаївська	14318	1239	8,7	450	36,3	789	63,7	3882	27,1	9197	64,2
Одеська	25823	1559	6,0	556	35,7	1003	64,3	11619	45,0	12645	49,0
Полтавська	20289	1712	8,4	480	28,0	1232	72,0	6528	32,2	12049	59,4
Рівненська	15492	961	6,2	305	31,7	656	68,3	3578	23,1	10953	70,7
Сумська	12034	1143	9,5	234	20,5	909	79,5	3473	28,9	7418	61,6
Тернопільська	16109	860	5,3	201	23,4	659	76,6	3856	23,9	11393	70,7
Харківська	56134	2652	4,7	729	27,5	1923	72,5	19104	34,0	34378	61,2
Херсонська	12977	937	7,2	284	30,3	653	69,7	3542	27,3	8498	65,5
Хмельницька	13171	871	6,6	178	20,4	693	79,6	3860	29,3	8440	64,1
Черкаська	15760	1751	11,1	725	41,4	1026	58,6	6994	44,4	7015	44,5
Чернівецька	13445	881	6,6	450	51,1	431	48,9	2939	21,9	9625	71,6
Чернігівська	16389	1721	10,5	439	25,5	1282	74,5	4650	28,4	10018	61,1
м. Київ	21697	1696	7,8	474	28,0	1222	72,1	10093	46,5	9908	45,7
Україна, 2016 р.²	510804	37818	7,4	13521	35,8	24297	64,3	155403	30,4	317583	62,2
Україна, 2015 р.²	514641	39506	7,7	13057	33,1	26449	67,0	156328	30,3	318807	62,0

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації з відновної терапії, визначені в ІПР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	24428	2269	9,3	789	34,8	1480	65,2	5724	23,4	16435	67,3
Волинська	14157	490	3,5	148	30,2	342	69,8	3924	27,7	9743	68,8
Дніпропетровська	39757	2508	6,3	703	28,0	1805	72,0	11836	29,8	25413	63,9
Донецька ²	22081	2117	9,6	1011	47,8	1106	52,2	6110	27,7	13854	62,7
Житомирська	24931	2142	8,6	656	30,6	1486	69,4	7880	31,6	14909	59,8
Закарпатська	10870	741	6,8	297	40,1	444	59,9	2638	24,3	7491	68,9
Запорізька	20978	2201	10,5	606	27,5	1595	72,5	6486	30,9	12291	58,6
Івано-Франківська	21416	1122	5,2	420	37,4	702	62,6	5598	26,1	14696	68,6
Київська	16095	1446	9,0	331	22,9	1115	77,1	5506	34,2	9143	56,8
Кіровоградська	12653	953	7,5	273	28,7	680	71,4	2797	22,1	8903	70,4
Луганська ²	9592	619	6,5	245	39,6	374	60,4	3101	32,3	5872	61,2
Львівська	32601	2522	7,7	1128	44,7	1394	55,3	7029	21,6	23050	70,7
Миколаївська	13641	1184	8,7	433	36,6	751	63,4	3654	26,8	8803	64,5
Одеська	25206	1488	5,9	543	36,5	945	63,5	11438	45,4	12280	48,7
Полтавська	19421	1632	8,4	468	28,7	1164	71,3	6277	32,3	11512	59,3
Рівненська	14975	944	6,3	303	32,1	641	67,9	3416	22,8	10615	70,9
Сумська	11605	1130	9,7	234	20,7	896	79,3	3324	28,6	7151	61,6
Тернопільська	15293	858	5,6	200	23,3	658	76,7	3544	23,2	10891	71,2
Харківська	55736	2614	4,7	728	27,9	1886	72,2	18993	34,1	34129	61,2
Херсонська	12163	914	7,5	279	30,5	635	69,5	3389	27,9	7860	64,6
Хмельницька	12189	773	6,3	163	21,1	610	78,9	3574	29,3	7842	64,3
Черкаська	14863	1702	11,5	706	41,5	996	58,5	6607	44,5	6554	44,1
Чернівецька	13323	864	6,5	439	50,8	425	49,2	2877	21,6	9582	71,9
Чернігівська	16029	1704	10,6	439	25,8	1265	74,2	4549	28,4	9776	61,0
м. Київ	20992	1619	7,7	450	27,8	1169	72,2	9803	46,7	9570	45,6
Україна, 2016 р.²	494995	36556	7,4	11992	32,8	24564	67,2	150074	30,3	308365	62,3
Україна, 2015 р.²	499660	38417	7,7	12843	33,4	25574	66,6	151096	30,2	310147	62,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 22

**Рекомендації з реконструктивної хірургії, визначені в ІПР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	410	21	5,1	3	14,3	18	85,7	94	22,9	295	72,0
Волинська	202	6	3,0	1	16,7	5	83,3	107	53,0	89	44,1
Дніпропетровська	1186	97	8,2	11	11,3	86	88,7	407	34,3	682	57,5
Донецька ²	1329	141	10,6	61	43,3	80	56,7	494	37,2	694	52,2
Житомирська	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0
Закарпатська	229	7	3,1	1	14,3	6	85,7	120	52,4	102	44,5
Запорізька	432	14	3,2	0	0,0	14	100,0	85	19,7	333	77,1
Івано-Франківська	109	7	6,4	4	57,1	3	42,9	32	29,4	70	64,2
Київська	396	11	2,8	3	27,3	8	72,7	164	41,4	221	55,8
Кіровоградська	229	2	0,9	0	0,0	2	100,0	90	39,3	137	59,8
Луганська ²	141	19	13,5	16	84,2	3	15,8	38	27,0	84	59,6
Львівська	316	40	12,7	21	52,5	19	47,5	135	42,7	141	44,6
Миколаївська	675	55	8,2	17	30,9	38	69,1	227	33,6	393	58,2
Одеська	506	44	8,7	2	4,6	42	95,5	147	29,1	315	62,3
Полтавська	336	17	5,1	3	17,7	14	82,4	127	37,8	192	57,1
Рівненська	422	15	3,6	2	13,3	13	86,7	137	32,5	270	64,0
Сумська	427	13	3,0	0	0,0	13	100,0	148	34,7	266	62,3
Тернопільська	533	1	0,2	0	0,0	1	100,0	204	38,3	328	61,5
Харківська	102	5	4,9	0	0,0	5	100,0	30	29,4	67	65,7
Херсонська	723	17	2,4	3	17,7	14	82,4	144	19,9	562	77,7
Хмельницька	845	76	9,0	10	13,2	66	86,8	225	26,6	544	64,4
Черкаська	897	49	5,5	19	38,8	30	61,2	387	43,1	461	51,4
Чернівецька	67	2	3,0	0	0,0	2	100,0	41	61,2	24	35,8
Чернігівська	354	15	4,2	0	0,0	15	100,0	100	28,3	239	67,5
м. Київ	403	41	10,2	16	39,0	25	61,0	160	39,7	202	50,1
Україна, 2016 р.²	11270	715	6,3	193	27,0	522	73,0	3843	34,1	6712	59,6
Україна, 2015 р.²	10920	637	5,8	128	20,1	509	79,9	3789	34,7	6494	59,5

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації з ортезування, визначені в ПІР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	128	12	9,4	0	0,0	12	100,0	19	14,8	97	75,8
Волинська	187	26	13,9	5	19,2	21	80,8	61	32,6	100	53,5
Дніпропетровська	406	34	8,4	4	11,8	30	88,2	184	45,3	188	46,3
Донецька ²	868	70	8,1	15	21,4	55	78,6	218	25,1	580	66,8
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	161	10	6,2	0	0,0	10	100,0	103	64,0	48	29,8
Запорізька	193	19	9,8	0	0,0	19	100,0	76	39,4	98	50,8
Івано-Франківська	2	1	50,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	1	50,0
Київська	132	3	2,3	0	0,0	3	100,0	52	39,4	77	58,3
Кіровоградська	80	7	8,8	1	14,3	6	85,7	31	38,8	42	52,5
Луганська ²	45	4	8,9	0	0,0	4	100,0	23	51,1	18	40,0
Львівська	425	154	36,2	59	38,3	95	61,7	123	28,9	148	34,8
Миколаївська	2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	50,0	1	50,0
Одеська	111	27	24,3	11	40,7	16	59,3	34	30,6	50	45,1
Полтавська	532	63	11,8	9	14,3	54	85,7	124	23,31	345	64,9
Рівненська	95	2	2,11	0	0,0	2	100,0	25	26,32	68	71,6
Сумська	2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	50,0	1	50,0
Тернопільська	283	1	0,4	1	100,0	0	0,0	108	38,2	174	61,5
Харківська	296	33	11,2	1	3,0	32	97,0	81	27,4	182	61,5
Херсонська	91	6	6,6	2	33,3	4	66,7	9	9,9	76	83,5
Хмельницька	137	22	16,1	5	22,7	17	77,3	61	44,5	54	39,4
Черкаська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Чернівецька	55	15	27,3	11	73,3	4	26,7	21	38,2	19	34,6
Чернігівська	6	2	33,3	0	0,0	2	100,0	1	16,7	3	50,0
м. Київ	302	36	11,9	8	22,2	28	77,8	130	43,1	136	45,0
Україна, 2016 р.²	4539	547	12,1	133	24,3	414	75,7	1486	32,7	2506	55,2
Україна, 2015 р.²	4061	452	11,1	86	19,0	366	81,0	1443	35,5	2166	53,3

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 24

Рекомендації з працевлаштування, визначені в ППР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	6561	89	1,4	24	27,0	65	73,0	668	10,2	5804	88,5
Волинська	8978	9	0,1	0	0,0	9	100,0	2334	26,0	6635	73,9
Дніпропетровська	29323	311	1,1	20	6,4	291	93,6	4960	16,9	24052	82,0
Донецька ²	21521	658	3,1	256	38,9	402	61,1	5699	26,5	15164	70,5
Житомирська	19871	207	1,0	31	15,0	176	85,0	5857	29,5	13807	69,5
Закарпатська	4567	28	0,6	2	7,1	26	92,9	732	16,0	3807	83,4
Запорізька	12969	61	0,5	1	1,6	60	98,4	2869	22,1	10039	77,4
Івано-Франківська	14393	53	0,4	10	18,9	43	81,1	1587	11,0	12753	88,6
Київська	13519	136	1,0	1	0,7	135	99,3	4920	36,4	8463	62,6
Кіровоградська	5230	135	2,6	66	48,9	69	51,1	900	17,2	4195	80,2
Луганська ²	3220	539	16,7	0	0,0	539	100,0	744	23,1	1937	60,2
Львівська	22709	78	0,3	0	0,0	78	100,0	5000	22,0	17631	77,6
Миколаївська	6454	132	2,1	0	0,0	132	100,0	1465	22,7	4857	75,3
Одеська	9647	61	0,6	0	0,0	61	100,0	2241	23,2	7345	76,1
Полтавська	14332	225	1,57	12	5,3	213	94,7	4966	34,7	9141	63,8
Рівненська	9324	71	0,8	1	1,4	70	98,6	1697	18,2	7556	81,0
Сумська	1488	10	0,7	0	0,0	10	100,0	215	14,5	1263	84,9
Тернопільська	11667	211	1,8	0	0,0	211	100,0	3007	25,8	8449	72,4
Харківська	32119	353	1,1	3	0,9	350	99,2	10598	33,0	21168	65,9
Херсонська	7964	211	2,7	3	1,4	208	98,6	1387	17,4	6366	79,9
Хмельницька	4288	10	0,2	0	0,0	10	100,0	1093	25,5	3185	74,3
Черкаська	12283	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5884	47,9	6399	52,1
Чернівецька	9143	31	0,3	1	3,23	30	96,8	1226	13,4	7886	86,3
Чернігівська	4196	9	0,2	2	22,2	7	77,8	594	14,2	3593	85,6
м. Київ	18564	96	0,5	10	10,4	86	89,6	9416	50,7	9052	48,8
Україна, 2016 р.²	304330	3724	1,22	443	11,9	3281	88,1	80059	26,3	220547	72,5
Україна, 2015 р.²	306506	3517	1,15	426	12,1	3091	87,9	79085	25,8	217604	73,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації з працевлаштування у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці, визначені в ІПР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	5853	57	1,0	10	17,5	47	82,5	612	10,5	5184	88,6
Волинська	7710	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1375	17,8	6335	82,2
Дніпропетровська	25159	40	0,2	5	12,5	35	87,5	1243	4,9	23876	94,9
Донецька ²	15393	32	0,2	14	43,8	18	56,3	1033	6,7	14328	93,1
Житомирська	16887	69	0,4	22	31,9	47	68,1	3930	23,3	12888	76,3
Закарпатська	3792	0	0,0	0	0,0	0	0,0	436	11,5	3356	88,5
Запорізька	10583	0	0,0	0	0,0	0	0,0	851	8,0	9732	92,0
Івано-Франківська	13259	25	0,2	6	24,0	19	76,0	1034	7,8	12200	92,0
Київська	8464	0	0,0	0	0,0	0	0,0	23	0,3	8441	99,7
Кіровоградська	4322	0	0,0	0	0,0	0	0,0	160	3,7	4162	96,3
Луганська ²	3087	526	17,0	0	0,0	526	100,0	624	20,2	1937	62,8
Львівська	18445	25	0,1	0	0,0	25	100,0	1603	8,7	16817	91,2
Миколаївська	5098	5	0,1	0	0,0	5	100,0	280	5,5	4813	94,4
Одеська	9185	15	0,2	0	0,0	15	100,0	1879	20,5	7291	79,4
Полтавська	11257	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2570	22,8	8687	77,2
Рівненська	7412	0	0,0	0	0,0	0	0,0	266	3,6	7146	96,4
Сумська	1295	2	0,2	0	0,0	2	100,0	64	4,9	1229	94,9
Тернопільська	8217	7	0,1	0	0,0	7	100,0	462	5,6	7748	94,3
Харківська	25401	210	0,8	3	1,4	207	98,6	8337	32,8	16854	66,4
Херсонська	7105	44	0,6	0	0,0	44	100,0	771	10,9	6290	88,5
Хмельницька	3754	1	0,03	0	0,0	1	100,0	842	22,4	2911	77,5
Черкаська	6399	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6399	100,0
Чернівецька	7886	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	7886	100,0
Чернігівська	4190	7	0,2	2	28,6	5	71,4	590	14,1	3593	85,8
м. Київ	8935	0	0,0	0	0,0	0	0,0	67	0,8	8868	99,3
Україна, 2016 р.²	239088	1065	0,5	62	5,8	1003	94,2	29052	12,2	208971	87,3
Україна, 2015 р.²	241983	794	0,3	156	19,7	638	80,4	29507	12,2	211682	87,5

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 26

Рекомендації з працевлаштування у спеціально створених умовах праці на виробництві, визначені в ІПР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	658	2	0,3	1	50,0	1	50,0	40	6,1	616	93,6
Волинська	1026	0	0,0	0	0,0	0	0,0	856	83,4	170	16,6
Дніпропетровська	2664	139	5,2	6	4,3	133	95,7	2380	89,3	145	5,4
Донецька ²	4722	24	0,5	7	29,2	17	70,8	3927	83,2	771	16,3
Житомирська	2981	137	4,6	8	5,8	129	94,2	1925	64,6	919	30,8
Закарпатська	711	0	0,0	0	0,0	0	0,0	264	37,1	447	62,9
Запорізька	2223	2	0,1	0	0,0	2	100,0	1930	86,8	291	13,1
Івано-Франківська	1128	24	2,1	4	16,7	20	83,3	551	48,9	553	49,0
Київська	4646	2	0,04	0	0,0	2	100,0	4622	99,5	22	0,5
Кіровоградська	792	19	2,4	0	0,0	19	100,0	740	93,4	33	4,2
Луганська ²	118	3	2,5	0	0,0	3	100,0	115	97,5	0	0,0
Львівська	1943	9	0,5	0	0,0	9	100,0	1387	71,4	547	28,2
Миколаївська	250	39	15,6	0	0,0	39	100,0	204	81,6	7	2,8
Одеська	413	2	0,5	0	0,0	2	100,0	359	86,9	52	12,6
Полтавська	2821	69	2,5	0	0,0	69	100,0	2303	81,6	449	15,9
Рівненська	1415	17	1,2	0	0,0	17	100,0	1322	93,4	76	5,4
Сумська	190	6	3,2	0	0,0	6	100,0	150	79,0	34	17,9
Тернопільська	2017	56	2,8	0	0,0	56	100,0	1919	95,1	42	2,1
Харківська	5943	101	1,7	0	0,00	101	100,0	1726	29,0	4116	69,3
Херсонська	571	98	17,2	2	2,0	96	98,0	439	76,9	34	6,0
Хмельницька	334	7	2,1	0	0,0	7	100,0	179	53,6	148	44,3
Черкаська	5782	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5782	100,0	0	0,0
Чернівецька	1226	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1226	100,0	0	0,0
Чернігівська	6	2	33,3	0	0,0	2	100,0	4	66,7	0	0,0
м. Київ	8104	24	0,3	0	0,0	24	100,0	7924	97,8	156	1,9
Україна, 2016 р.²	52684	782	1,5	28	3,6	754	96,4	42274	80,2	9628	18,3
Україна, 2015 р.²	51488	870	1,7	21	2,4	849	97,6	40087	77,9	10531	20,5

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації з працевлаштування удома, визначені в ІПР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них		I А					
				абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	50	30	60,0	13	43,3	17	56,7	16	32,0	4	8,0
Волинська	242	9	3,7	0	0,0	9	100,0	103	42,6	130	53,7
Дніпропетровська	1500	132	8,8	9	6,8	123	93,2	1337	89,1	31	2,1
Донецька ²	1406	602	42,8	235	39,0	367	61,0	739	52,6	65	4,6
Житомирська	3	1	33,3	1	100,0	0	0,0	2	66,7	0	0,0
Закарпатська	64	28	43,8	2	7,1	26	92,9	32	50,0	4	6,3
Запорізька	163	59	36,2	1	1,7	58	98,3	88	54,0	16	9,8
Івано-Франківська	6	4	66,7	0	0,0	4	100,0	2	33,3	0	0,0
Київська	409	134	32,8	1	0,8	133	99,3	275	67,2	0	0,0
Кіровоградська	116	116	100,0	66	56,9	50	43,1	0	0,0	0	0,0
Луганська ²	15	10	66,7	0	0,0	10	100,0	5	33,3	0	0,0
Львівська	2321	44	1,9	0	0,0	44	100,0	2010	86,6	267	11,5
Миколаївська	1106	88	8,0	0	0,0	88	100,0	981	88,7	37	3,4
Одеська	49	44	89,8	0	0,0	44	100,0	3	6,1	2	4,1
Полтавська	254	156	61,4	12	7,7	144	92,3	93	36,6	5	2,0
Рівненська	497	54	10,9	1	1,9	53	98,2	109	21,9	334	67,2
Сумська	3	2	66,7	0	0,0	2	100,0	1	33,3	0	0,0
Тернопільська	1433	148	10,3	0	0,0	148	100,0	626	43,7	659	46,1
Харківська	775	42	5,4	0	0,0	42	100,0	535	69,0	198	25,6
Херсонська	288	69	24,0	1	1,5	68	98,6	177	61,5	42	14,6
Хмельницька	200	2	1,0	0	0,0	2	100,0	72	36,0	126	63,0
Черкаська	102	0	0,0	0	0,0	0	0,0	102	100,0	0	0,0
Чернівецька	31	31	100,0	1	3,2	30	96,8	0	0,0	0	0,0
Чернігівська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
м. Київ	1525	72	4,7	10	13,9	62	86,1	1425	93,4	28	1,8
Україна, 2016 р.²	12558	1877	15,0	353	18,8	1524	81,2	8733	69,5	1948	15,5
Україна, 2015 р.²	13035	1853	14,2	249	13,4	1604	86,6	9491	72,8	1691	13,0

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 28

**Рекомендації з професійного навчання інвалідів, визначені в ІПР,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	601	11	1,8	1	9,1	10	90,9	275	45,8	315	52,4
Волинська	1405	3	0,2	0	0,0	3	100,0	508	36,2	894	63,6
Дніпропетровська	1128	14	1,2	2	14,3	12	85,7	442	39,2	672	59,6
Донецька ²	1351	9	0,7	2	22,2	7	77,8	242	17,9	1100	81,4
Житомирська	654	10	1,5	1	10,0	9	90,0	278	42,5	366	56,0
Закарпатська	297	1	0,3	0	0,0	1	100,0	101	34,0	195	65,7
Запорізька	647	11	1,7	2	18,2	9	81,8	273	42,2	363	56,1
Івано-Франківська	169	1	0,6	0	0,0	1	100,0	94	55,6	74	43,8
Київська	704	4	0,6	1	25,0	3	75,0	220	31,3	480	68,2
Кіровоградська	162	0	0,0	0	0,0	0	0,0	17	10,5	145	89,5
Луганська ²	431	118	27,4	48	40,7	70	59,3	146	33,9	167	38,8
Львівська	4370	72	1,7	19	26,4	53	73,6	755	17,3	3543	81,1
Миколаївська	472	7	1,5	0	0,0	7	100,0	104	22,0	361	76,5
Одеська	2065	4	0,2	0	0,0	4	100,0	333	16,1	1728	83,7
Полтавська	824	15	1,8	1	6,7	14	93,3	415	50,4	394	47,8
Рівненська	1611	14	0,9	0	0,0	14	100,0	503	31,2	1094	67,9
Сумська	349	5	1,4	0	0,0	5	100,0	126	36,1	218	62,5
Тернопільська	886	13	1,5	0	0,0	13	100,0	382	43,1	491	55,4
Харківська	2317	48	2,1	1	2,1	47	97,9	660	28,5	1609	69,4
Херсонська	1512	23	1,5	2	8,7	21	91,3	197	13,0	1292	85,5
Хмельницька	804	6	0,8	3	50,0	3	50,0	332	41,3	466	58,0
Черкаська	104	1	1,0	0	0,0	1	100,0	57	54,8	46	44,2
Чернівецька	1651	15	0,9	3	20,0	12	80,0	166	10,1	1470	89,0
Чернігівська	121	4	3,3	0	0,0	4	100,0	20	16,5	97	80,2
м. Київ	667	0	0,0	0	0,0	0	0,0	426	63,9	241	36,1
Україна, 2016 р.²	25302	409	1,6	86	21,0	323	79,0	7072	28,0	17821	70,4
Україна, 2015 р.²	26627	260	1,0	36	13,9	224	86,2	7513	28,2	18854	70,8

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації з професійного навчання інвалідів в умовах виробництва, визначені в ІПР,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	96	2	2,1	0	0,0	2	100,0	8	8,3	86	89,6
Волинська	626	0	0,0	0	0,0	0	0,0	191	30,5	435	69,5
Дніпропетровська	14	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	28,6	10	71,4
Донецька ²	970	3	0,3	0	0,0	3	100,0	61	6,3	906	93,4
Житомирська	26	3	11,5	1	33,3	2	66,7	6	23,1	17	65,4
Закарпатська	113	0	0,0	0	0,0	0	0,0	16	14,2	97	85,8
Запорізька	9	2	22,2	0	0,0	2	100,0	2	22,2	5	55,6
Івано-Франківська	10	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	30,0	7	70,0
Київська	102	0	0,0	0	0,0	0	0,0	8	7,8	94	92,2
Кіровоградська	43	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	7,0	40	93,0
Луганська ²	10	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	40,0	6	60,0
Львівська	2420	0	0,0	0	0,0	0	0,0	161	6,7	2259	93,4
Миколаївська	93	4	4,3	0	0,0	4	100,0	11	11,8	78	83,9
Одеська	1413	0	0,0	0	0,0	0	0,0	37	2,6	1376	97,4
Полтавська	210	4	1,9	0	0,0	4	100,0	104	49,5	102	48,6
Рівненська	670	1	0,2	0	0,0	1	100,0	113	16,9	556	83,0
Сумська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Тернопільська	227	0	0,0	0	0,0	0	0,0	39	17,2	188	82,8
Харківська	1169	4	0,3	0	0,0	4	100,0	273	23,4	892	76,3
Херсонська	941	7	0,7	1	14,3	6	85,7	62	6,6	872	92,7
Хмельницька	176	0	0,0	0	0,0	0	0,0	63	35,8	113	64,2
Черкаська	38	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,6	37	97,4
Чернівецька	161	0	0,0	0	0,0	0	0,0	16	9,9	145	90,1
Чернігівська	2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	100,0
м. Київ	2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	100,0
Україна, 2016 р.²	9541	30	0,3	2	6,7	28	93,3	1186	12,4	8325	87,3
Україна, 2015 р.²	11904	39	0,3	6	15,4	33	84,6	1697	14,3	10168	85,4

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 30

Рекомендації з професійного навчання інвалідів у спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Міністерства праці та соціальної політики України, визначені в ІПР, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	57,1	3	42,9
Волинська	128	0	0,0	0	0,0	0	0,0	48	37,5	80	62,5
Дніпропетровська	144	6	4,2	0	0,0	6	100,0	46	31,9	92	63,9
Донецька ²	19	4	21,1	2	50,0	2	50,0	5	26,3	10	52,6
Житомирська	134	5	3,7	0	0,0	5	100,0	45	33,6	84	62,7
Закарпатська	14	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	21,4	11	78,6
Запорізька	90	5	5,6	1	20,0	4	80,0	20	22,2	65	72,2
Івано-Франківська	30	0	0,0	0	0,0	0	0,0	11	36,7	19	63,3
Київська	134	2	1,5	1	50,0	1	50,0	67	50,0	65	48,5
Кіровоградська	75	0	0,0	0	0,0	0	0,0	9	12,0	66	88,0
Луганська ²	41	13	31,7	3	23,1	10	76,9	23	56,1	5	12,2
Львівська	1382	58	4,2	19	32,8	39	67,2	382	27,6	942	68,2
Миколаївська	59	2	3,4	0	0,0	2	100,0	10	17,0	47	79,7
Одеська	55	4	7,3	0	0,0	4	100,0	20	36,4	31	56,4
Полтавська	88	4	4,6	1	25,0	3	75,0	49	55,7	35	39,8
Рівненська	151	12	8,0	0	0,0	12	100,0	51	33,8	88	58,3
Сумська	43	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	11,6	38	88,4
Тернопільська	218	11	5,1	0	0,0	11	100,0	86	39,5	121	55,5
Харківська	248	3	1,2	0	0,0	3	100,0	83	33,5	162	65,3
Херсонська	174	10	5,8	0	0,0	10	100,0	19	10,9	145	83,3
Хмельницька	180	5	2,8	3	60,0	2	40,0	65	36,1	110	61,1
Черкаська	7	1	14,3	0	0,0	1	100,0	3	42,9	3	42,9
Чернівецька	1090	14	1,3	3	21,4	11	78,6	102	9,4	974	89,4
Чернігівська	18	2	11,1	0	0,0	2	100,0	0	0,0	16	88,9
м. Київ	31	0	0,00	0	0,0	0	0,0	19	61,3	12	38,7
Україна, 2016 р.²	4560	161	3,5	33	20,5	128	79,5	1175	25,8	3224	70,7
Україна, 2015 р.²	2686	101	3,8	17	16,8	84	83,2	843	31,4	1742	64,9

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації з професійного навчання інвалідів у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації МОН України, визначені в ІПР, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	160	5	3,1	1	20,0	4	80,0	78	48,8	77	48,1
Волинська	280	1	0,4	0	0,0	1	100,0	110	39,3	169	60,4
Дніпропетровська	208	1	0,5	1	100,0	0	0,0	63	30,3	144	69,2
Донецька ²	226	2	0,9	0	0,0	2	100,0	107	47,4	117	51,8
Житомирська	149	0	0,0	0	0,0	0	0,0	61	40,9	88	59,1
Закарпатська	80	0	0,0	0	0,0	0	0,0	35	43,8	45	56,3
Запорізька	135	0	0,0	0	0,0	0	0,0	52	38,5	83	61,5
Івано-Франківська	96	1	1,0	0	0,0	1	100,0	64	66,7	31	32,3
Київська	178	0	0,0	0	0,0	0	0,0	60	33,7	118	66,3
Кіровоградська	14	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	7,1	13	92,9
Луганська ²	182	49	26,9	13	26,5	36	73,5	49	26,9	84	46,2
Львівська	289	14	4,8	0	0,0	14	100,0	110	38,1	165	57,1
Миколаївська	90	0	0,0	0	0,0	0	0,0	15	16,7	75	83,3
Одеська	225	0	0,0	0	0,0	0	0,0	99	44,0	126	56,0
Полтавська	233	2	0,9	0	0,0	2	100,0	108	46,4	123	52,8
Рівненська	353	0	0,0	0	0,0	0	0,0	144	40,8	209	59,2
Сумська	119	2	1,7	0	0,0	2	100,0	42	35,3	75	63,0
Тернопільська	209	2	1,0	0	0,0	2	100,0	111	53,1	96	45,9
Харківська	296	33	11,2	1	3,0	32	97,0	81	27,4	182	61,5
Херсонська	163	3	1,8	0	0,0	3	100,0	39	23,9	121	74,2
Хмельницька	232	0	0,0	0	0,0	0	0,0	110	47,4	122	52,6
Черкаська	28	0	0,0	0	0,0	0	0,0	26	92,9	2	7,1
Чернівецька	155	0	0,0	0	0,0	0	0,0	27	17,4	128	82,6
Чернігівська	25	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	24,0	19	76,0
м. Київ	141	0	0,0	0	0,0	0	0,0	68	48,2	73	51,8
Україна, 2016 р.²	4266	115	2,7	16	13,9	99	86,1	1666	39,1	2485	58,2
Україна, 2015 р.²	4620	56	1,2	2	3,6	54	96,4	1742	37,7	2822	61,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 32

Рекомендації з професійного навчання інвалідів у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації МОН України, визначені в ІПР, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А	1Б	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	338	4	1,2	0	0,0	4	100,0	185	54,7	149	44,1
Волинська	371	2	0,5	0	0,0	2	100,0	159	42,9	210	56,6
Дніпропетровська	762	7	0,9	1	14,3	6	85,7	329	43,2	426	55,9
Донецька ²	136	0	0,0	0	0,0	0	0,0	69	50,7	67	49,3
Житомирська	345	2	0,6	0	0,0	2	100,0	166	48,1	177	51,3
Закарпатська	90	1	1,1	0	0,0	1	100,0	47	52,2	42	46,7
Запорізька	413	4	1,0	1	25,0	3	75,0	199	48,2	210	50,9
Івано-Франківська	33	0	0,0	0	0,0	0	0,0	16	48,2	17	51,5
Київська	290	2	0,7	0	0,0	2	100,0	85	29,3	203	70,0
Кіровоградська	30	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	13,3	26	86,7
Луганська ²	198	56	28,3	32	57,1	24	42,9	70	35,4	72	36,4
Львівська	279	0	0,0	0	0,0	0	0,0	102	36,6	177	63,4
Миколаївська	230	1	0,4	0	0,0	1	100,0	68	29,6	161	70,0
Одеська	372	0	0,0	0	0,0	0	0,0	177	47,6	195	52,4
Полтавська	293	5	1,7	0	0,0	5	100,0	154	52,7	134	45,7
Рівненська	437	1	0,2	0	0,0	1	100,0	195	44,6	241	55,2
Сумська	187	3	1,6	0	0,0	3	100,0	79	42,3	105	56,2
Тернопільська	232	0	0,0	0	0,0	0	0,0	146	62,9	86	37,1
Харківська	604	8	1,3	0	0,0	8	100,0	223	36,9	373	61,8
Херсонська	234	3	1,3	1	33,3	2	66,7	77	32,9	154	65,8
Хмельницька	216	1	0,5	0	0,0	1	100,0	94	43,5	121	56,0
Черкаська	31	0	0,0	0	0,0	0	0,0	27	87,1	4	12,9
Чернівецька	245	1	0,4	0	0,0	1	100,0	21	8,6	223	91,0
Чернігівська	76	2	2,6	0	0,0	2	100,0	14	18,4	60	79,0
м. Київ	493	0	0,0	0	0,0	0	0,0	339	68,8	154	31,2
Україна, 2016 р.²	6935	103	1,5	35	34,0	68	66,0	3045	43,9	3787	54,6
Україна, 2015 р.²	7417	64	0,9	11	17,2	53	82,8	3231	43,5	4122	55,6

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Кількість інвалідів, які перебувають на обліку у МСЕК та потребують професійної реабілітації, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	293	2	0,7	0	0,0	2	100,0	58	19,8	233	79,5
Волинська	10745	348	3,2	0	0,0	348	100,0	3572	33,2	6825	63,5
Дніпропетровська	18071	0	0,0	0	0,0	0	0,0	682	3,8	17389	96,2
Донецька ²	6866	508	7,4	0	0,0	508	100,0	2798	40,8	3560	51,9
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	189	1	0,5	0	0,0	1	100,0	27	14,3	161	85,2
Запорізька	4081	250	6,1	0	0,0	250	100,0	2687	65,8	1144	28,0
Івано-Франківська	2830	66	2,3	0	0,0	66	100,0	668	23,6	2096	74,1
Київська	2632	2	0,1	0	0,0	2	100,0	630	23,9	2000	76,0
Кіровоградська	1400	3	0,2	0	0,0	3	100,0	174	12,4	1223	87,4
Луганська ²	3598	604	16,8	0	0,0	604	100,0	890	24,7	2104	58,5
Львівська	5766	20	0,4	0	0,0	20	100,0	991	17,2	4755	82,5
Миколаївська	4051	92	2,3	0	0,0	92	100,0	1821	45,0	2138	52,8
Одеська	7052	35	0,5	0	0,0	35	100,0	2615	37,1	4402	62,4
Полтавська	1564	2	0,1	0	0,0	2	100,0	533	34,1	1029	65,8
Рівненська	7732	71	0,9	0	0,0	71	100,0	1512	19,6	6149	79,5
Сумська	134	1	0,8	0	0,0	1	100,0	5	3,7	128	95,5
Тернопільська	701	4	0,6	0	0,0	4	100,0	179	25,5	518	73,9
Харківська	30223	327	1,1	0	0,0	327	100,0	10014	33,1	19882	65,8
Херсонська	3327	75	2,3	0	0,0	75	100,0	229	6,9	3023	90,9
Хмельницька	2505	1	0,04	0	0,0	1	100,0	513	20,5	1991	79,5
Черкаська	373	14	3,8	0	0,0	14	100,0	201	53,9	158	42,4
Чернівецька	4300	10	0,2	0	0,0	10	100,0	538	12,5	3752	87,3
Чернігівська	291	4	1,4	0	0,0	4	100,0	57	19,6	230	79,0
м. Київ	8252	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3321	40,2	4931	59,8
Україна, 2016 р.²	126976	2440	1,9	0	0,0	2440	100,0	34715	27,3	89821	70,7
Україна, 2015 р.²	149688	1849	1,2	133	7,2	1716	92,8	35167	23,5	112672	75,3

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 34

Кількість інвалідів, які пройшли професійну реабілітацію та працевлаштовані,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	3806	48	1,3	0	0,0	48	100,0	305	8,0	3453	90,7
Волинська	3865	90	2,3	0	0,0	90	100,0	846	21,9	2929	75,8
Дніпропетровська	117	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	10,3	105	89,7
Донецька ²	1159	18	1,6	0	0,0	18	100,0	240	20,7	901	77,7
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	141	1	0,7	0	0,0	1	100,0	56	39,7	84	59,6
Запорізька	1394	0	0,0	0	0,0	0	0,0	605	43,4	789	56,6
Івано-Франківська	1555	26	1,7	0	0,0	26	100,0	271	17,4	1258	80,9
Київська	879	4	0,5	0	0,0	4	100,0	140	15,9	735	83,6
Кіровоградська	119	0	0,0	0	0,0	0	0,0	11	9,2	108	90,8
Луганська ²	71	4	5,6	0	0,0	4	100,0	13	18,3	54	76,1
Львівська	768	5	0,7	0	0,0	5	100,0	62	8,1	701	91,3
Миколаївська	278	8	2,9	0	0,0	8	100,0	70	25,2	200	71,9
Одеська	1305	0	0,0	0	0,0	0	0,0	458	35,1	847	64,9
Полтавська	485	0	0,0	0	0,0	0	0,0	172	35,5	313	64,5
Рівненська	536	1	0,2	0	0,0	1	100,0	68	12,7	467	87,1
Сумська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Тернопільська	197	8	4,1	0	0,0	8	100,0	53	26,9	136	69,0
Харківська	8168	49	0,6	0	0,0	49	100,0	2154	26,4	5965	73,0
Херсонська	2112	67	3,2	0	0,0	67	100,0	339	16,1	1706	80,8
Хмельницька	331	0	0,0	0	0,0	0	0,0	111	33,5	220	66,5
Черкаська	14	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	21,4	11	78,6
Чернівецька	793	6	0,8	0	0,0	6	100,0	80	10,1	707	89,2
Чернігівська	206	1	0,5	0	0,0	1	100,0	30	14,6	175	85,0
м. Київ	2221	0	0,0	0	0,0	0	0,0	726	32,7	1495	67,3
Україна, 2016 р.²	30520	336	1,1	0	0,0	336	100,0	6825	22,4	23359	76,5
Україна, 2015 р.²	33495	280	0,8	0	0,0	280	100,0	7566	22,6	25649	76,6

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Кількість інвалідів, які бажають працювати, в залежності від важкості інвалідності
у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	1240	3	0,2	0	0,0	3	100,0	113	9,1	1124	90,7
Волинська	6615	112	1,7	0	0,0	112	100,0	2785	42,1	3718	56,2
Дніпропетровська	22364	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1939	8,7	20425	91,3
Донецька ²	7708	140	1,8	0	0,0	140	100,0	1352	17,5	6216	80,6
Житомирська	14399	168	1,2	0	0,0	168	100,0	4036	28,0	10195	70,8
Закарпатська	414	0	0,0	0	0,0	0	0,0	73	17,6	341	82,4
Запорізька	10943	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1298	11,9	9645	88,1
Івано-Франківська	2427	38	1,6	0	0,0	38	100,0	407	16,8	1982	81,7
Київська	4254	16	0,4	0	0,0	16	100,0	973	22,9	3265	76,8
Кіровоградська	717	1	0,1	0	0,0	1	100,0	72	10,0	644	89,8
Луганська ²	1232	69	5,6	0	0,0	69	100,0	457	37,1	706	57,3
Львівська	8274	18	0,2	0	0,0	18	100,0	1221	14,8	7035	85,0
Миколаївська	7323	10	0,1	0	0,0	10	100,0	1211	16,5	6102	83,3
Одеська	3805	35	0,9	0	0,0	35	100,0	1109	29,2	2661	69,9
Полтавська	5268	87	1,7	0	0,0	87	100,0	1595	30,3	3586	68,1
Рівненська	3831	51	1,3	0	0,0	51	100,0	763	19,9	3017	78,8
Сумська	781	4	0,5	0	0,0	4	100,0	91	11,7	686	87,8
Тернопільська	1387	3	0,2	0	0,0	3	100,0	229	16,5	1155	83,3
Харківська	7895	68	0,9	0	0,0	68	100,0	2287	29,0	5540	70,2
Херсонська	2961	25	0,8	0	0,0	25	100,0	198	6,7	2738	92,5
Хмельницька	2150	30	1,4	0	0,0	30	100,0	674	31,4	1 446	67,3
Черкаська	1115	0	0,0	0	0,0	0	100,0	326	29,2	789	70,8
Чернівецька	3243	13	0,4	0	0,0	13	100,0	333	10,3	2897	89,3
Чернігівська	993	1	0,1	0	0,0	1	100,0	189	19,0	803	80,9
м. Київ	4113	40	1,0	0	0,0	40	100,0	1375	33,4	2698	65,6
Україна, 2016 р.²	125452	932	0,8	0	0,0	932	100,0	25106	20,0	99414	79,2
Україна, 2015 р.²	121010	619	0,5	2	0,3	617	99,7	23575	19,5	96816	80,0

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 36

Кількість інвалідів, чисе працевлаштування перевірено, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А	I Б						
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	1169	24	2,1	0	0,0	24	100,0	116	9,9	1029	88,0
Волинська	1026	0	0,0	0	0,0	0	0,0	230	22,4	796	77,6
Дніпропетровська	22418	0	0,0	0	0,0	0	0,0	689	3,1	21729	96,9
Донецька ²	6195	161	2,6	0	0,0	161	100,0	1131	18,3	4903	79,1
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	236	0	0,0	0	0,0	0	0,0	29	12,3	207	87,7
Запорізька	1427	0	0,0	0	0,0	0	0,0	349	24,5	1078	75,5
Івано-Франківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Київська	2181	11	0,5	0	0,0	11	100,0	552	25,3	1618	74,2
Кіровоградська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Луганська ²	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Львівська	1238	3	0,2	0	0,0	3	100,0	159	12,8	1076	86,9
Миколаївська	362	0	0,0	0	0,0	0	0,0	70	19,3	292	80,7
Одеська	869	52	6,0	0	0,0	52	100,0	332	38,2	485	55,8
Полтавська	984	12	1,2	0	0,0	12	100,0	261	26,5	711	72,3
Рівненська	1173	8	0,7	0	0,0	8	100,0	174	14,8	991	84,5
Сумська	3659	70	1,9	0	0,0	70	100,0	585	16,0	3004	82,1
Тернопільська	579	1	0,2	0	0,0	1	100,0	54	9,3	524	90,5
Харківська	11436	60	0,5	0	0,0	60	100,0	3696	32,3	7680	67,2
Херсонська	2112	67	3,2	0	0,0	67	100,0	339	16,1	1706	80,8
Хмельницька	1035	0	0,0	0	0,0	0	0,0	219	21,2	816	78,8
Черкаська	92	0	0,0	0	0,0	0	0,0	29	31,5	63	68,5
Чернівецька	1606	6	0,4	0	0,0	6	100,0	77	4,8	1523	94,8
Чернігівська	1909	25	1,3	0	0,0	25	100,0	358	18,8	1526	79,9
м. Київ	4603	138	3,0	0	0,0	138	100,0	1300	28,2	3165	68,8
Україна, 2016 р.²	66309	638	0,96	0	0,0	638	100,0	10749	16,2	54922	82,8
Україна, 2015 р.²	55878	580	1,04	0	0,0	580	100,0	11991	21,5	43307	77,5

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Кількість інвалідів, які працевлаштовані нерационально (з числа тих, чис
працевлаштування перевірено), в залежності від важкості інвалідності
у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	132	0	0,0	0	0,0	0	0,0	14	10,6	118	89,4
Волинська	320	0	0,0	0	0,0	0	0,0	100	31,3	220	68,8
Дніпропетровська	269	0	0,0	0	0,0	0	0,0	111	41,3	158	58,7
Донецька ²	1041	82	7,9	0	0,0	82	100,0	258	24,8	701	67,3
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0	3	75,0
Запорізька	139	0	0,0	0	0,0	0	0,0	42	30,2	97	69,8
Івано-Франківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Київська	201	5	2,5	0	0,0	5	100,0	72	35,8	124	61,7
Кіровоградська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Луганська ²	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Львівська	134	1	0,8	0	0,0	1	100,0	29	21,6	104	77,6
Миколаївська	5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	40,0	3	60,0
Одеська	5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	60,0	2	40,0
Полтавська	10	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	40,0	6	60,0
Рівненська	18	1	5,6	0	0,0	1	100,0	4	22,2	13	72,2
Сумська	248	27	10,9	0	0,0	27	100,0	74	29,8	147	59,3
Тернопільська	4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	25,0	3	75,0
Харківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Херсонська	436	50	11,5	0	0,0	50	100,0	101	23,2	285	65,4
Хмельницька	62	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	19,4	50	80,7
Черкаська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Чернівецька	134	2	1,5	0	0,0	2	100,0	14	10,5	118	88,1
Чернігівська	97	0	0,0	0	0,0	0	0,0	54	55,7	43	44,3
м. Київ	161	7	4,4	0	0,0	7	100,0	42	26,1	112	69,6
Україна, 2016 р.²	3420	175	5,1	0	0,0	175	100,0	938	27,4	2307	67,5
Україна, 2015 р.²	3832	155	4,0	0	0,0	155	100,0	1068	27,9	2609	68,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Таблиця 38

Рекомендації з соціальної реабілітації, визначені в ІПР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	14776	2372	16,1	786	33,1	1586	66,9	2821	19,1	9583	64,9
Волинська	10872	773	7,1	186	24,1	587	75,9	3052	28,1	7047	64,8
Дніпропетровська	29759	2777	9,3	675	24,3	2 102	75,7	6924	23,3	20058	67,4
Донецька ²	20226	4389	21,7	1956	44,6	2 433	55,4	4024	19,9	11813	58,4
Житомирська	24391	4893	20,1	1132	23,1	3 761	76,9	5975	24,5	13523	55,4
Закарпатська	2611	392	15,0	119	30,4	273	69,6	1306	50,0	913	35,0
Запорізька	14897	2 228	15,0	586	26,3	1642	73,7	3522	23,6	9147	61,4
Івано-Франківська	14970	1183	7,9	352	29,8	831	70,3	3276	21,9	10511	70,2
Київська	11822	1539	13,0	227	14,8	1312	85,3	3722	31,5	6561	55,5
Кіровоградська	11763	1720	14,6	555	32,3	1165	67,7	2626	22,3	7417	63,1
Луганська ²	7745	1288	16,6	379	29,4	909	70,6	2440	31,5	4017	51,9
Львівська	40574	5251	12,9	2285	43,5	2966	56,5	8160	20,1	27163	67,0
Миколаївська	8756	1351	15,4	380	28,1	971	71,9	2464	28,1	4941	56,4
Одеська	15140	1687	11,1	647	38,4	1040	61,7	5477	36,2	7976	52,7
Полтавська	35496	4693	13,2	1108	23,6	3585	76,4	11259	31,7	19544	55,1
Рівненська	10191	1261	12,4	330	26,2	931	73,8	1919	18,8	7011	68,8
Сумська	10948	1760	16,1	183	10,4	1577	89,6	2541	23,2	6647	60,7
Тернопільська	13624	1687	12,4	148	8,8	1539	91,2	3391	24,9	8546	62,7
Харківська	30104	3291	10,9	858	26,1	2433	73,9	9380	31,2	17433	57,9
Херсонська	11704	2009	17,2	397	19,8	1612	80,2	3183	27,2	6512	55,6
Хмельницька	12926	1447	11,2	132	9,1	1315	90,9	3923	30,4	7556	58,5
Черкаська	16902	2949	17,5	1055	35,8	1894	64,2	6801	40,2	7152	42,3
Чернівецька	12624	1468	11,6	662	45,1	806	54,9	2687	21,3	8469	67,1
Чернігівська	7854	2782	35,4	571	20,5	2211	79,45	2089	26,6	2983	38,0
м. Київ	32127	6112	19,0	1534	25,1	4578	74,9	13417	41,8	12598	39,2
Україна, 2016 р.²	422802	61302	14,5	17243	28,1	44059	71,9	116379	27,5	245121	58,0
Україна, 2015 р.²	406276	62136	15,3	16525	26,6	45613	73,4	113266	27,9	230865	56,8

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації з направлення в територіальні центри соціального обслуговування соціальної реабілітації, визначені в ІІР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	143	130	90,9	63	48,5	67	51,5	11	7,7	2	1,4
Волинська	565	181	32,0	49	27,1	132	72,9	102	18,1	282	49,9
Дніпропетровська	404	105	26,0	48	45,7	57	54,3	288	71,3	11	2,7
Донецька ²	276	199	72,1	86	43,2	113	56,8	55	19,9	22	8,0
Житомирська	1294	1273	98,4	394	31,0	879	69,1	17	1,3	4	0,3
Закарпатська	273	33	12,1	3	9,1	30	90,9	181	66,3	59	21,6
Запорізька	921	328	35,6	122	37,2	206	62,8	258	28,0	335	36,4
Івано-Франківська	8646	402	4,7	97	24,1	305	75,9	2113	24,4	6131	70,9
Київська	1250	575	46,0	98	17,0	477	83,0	371	29,7	304	24,3
Кіровоградська	520	329	63,3	179	54,4	150	45,6	191	36,7	0	0,0
Луганська ²	888	121	13,6	42	34,7	79	65,3	699	78,7	68	7,7
Львівська	13297	1463	11,0	679	46,4	784	53,6	3111	23,4	8723	65,6
Миколаївська	5	4	80,0	2	50,0	2	50,0	1	20,0	0	0,0
Одеська	1179	124	10,5	60	48,4	64	51,6	645	54,7	410	34,8
Полтавська	9786	790	8,1	205	26,0	585	74,1	3026	30,9	5970	61,0
Рівненська	423	288	68,1	82	28,5	206	71,5	114	27,0	21	5,0
Сумська	327	286	87,5	31	10,8	255	89,2	36	11,0	5	1,5
Тернопільська	29	12	41,4	0	0,0	12	100,0	13	44,8	4	13,8
Харківська	3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	100,0	0	0,0
Херсонська	2012	287	14,3	113	39,4	174	60,6	752	37,4	973	48,4
Хмельницька	1576	144	9,1	12	8,3	132	91,7	442	28,1	990	62,8
Черкаська	4314	1297	30,1	519	40,0	778	60,0	1592	36,9	1425	33,0
Чернівецька	4737	368	7,8	214	58,2	154	41,9	1196	25,3	3173	67,0
Чернігівська	1184	652	55,1	182	27,9	470	72,1	530	44,8	2	0,2
м. Київ	2235	1646	73,7	624	37,9	1022	62,1	421	18,8	168	7,5
Україна, 2016 р.²	56287	11037	19,6	3904	35,4	7133	64,6	16168	28,7	29082	51,7
Україна, 2015 р.²	56423	11444	20,3	4076	35,6	7368	64,4	16432	29,1	28547	50,6

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації із забезпечення допоміжними пристосуваннями та технічними засобами реабілітації, визначені в ІПР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	7512	1201	16,0	292	24,3	909	75,7	1705	22,7	4606	61,3
Волинська	1686	200	11,9	26	13,0	174	87,0	628	37,3	858	50,9
Дніпропетровська	9133	831	9,1	146	17,6	685	82,4	2882	31,6	5420	59,4
Донецька ²	5252	1361	25,9	453	33,3	908	66,7	1645	31,3	2246	42,8
Житомирська	6629	1951	29,4	218	11,2	1733	88,8	2413	36,4	2265	34,2
Закарпатська	1332	91	6,8	6	6,6	85	93,4	770	57,8	471	35,4
Запорізька	4262	766	18,0	142	18,5	624	81,5	1391	32,6	2105	49,4
Івано-Франківська	1209	374	30,9	84	22,5	290	77,5	411	34,0	424	35,1
Київська	2706	315	11,6	21	6,7	294	93,3	1019	37,7	1372	50,7
Кіровоградська	3400	370	10,9	49	13,2	321	86,8	851	25,0	2179	64,1
Луганська ²	3399	486	14,3	130	26,8	356	73,3	1056	31,1	1857	54,6
Львівська	8121	2074	25,5	728	35,1	1346	64,9	2633	32,4	3414	42,0
Миколаївська	5157	655	12,7	86	13,1	569	86,9	1795	34,8	2707	52,5
Одеська	4467	794	17,8	233	29,4	561	70,7	1759	39,4	1914	42,9
Полтавська	10011	1748	17,5	195	11,2	1553	88,8	3565	35,6	4698	46,9
Рівненська	2028	291	14,4	19	6,5	272	93,5	721	35,6	1016	50,1
Сумська	5162	855	16,6	53	6,2	802	93,8	1547	30,0	2760	53,5
Тернопільська	7740	1080	14,0	64	5,9	1016	94,1	2257	29,2	4403	56,9
Харківська	12154	1135	9,3	199	17,5	936	82,5	4411	36,3	6608	54,4
Херсонська	5235	969	18,5	79	8,2	890	91,9	1630	31,1	2636	50,4
Хмельницька	4886	782	16,0	32	4,1	750	95,9	1927	39,4	2177	44,6
Черкаська	2268	653	28,8	112	17,2	541	82,9	775	34,2	840	37,0
Чернівецька	1810	432	23,9	108	25,0	324	75,0	635	35,1	743	41,1
Чернігівська	4271	1504	35,2	221	14,7	1283	85,3	1173	27,5	1594	37,3
м. Київ	11022	2484	22,5	353	14,2	2131	85,8	4509	40,9	4029	36,6
Україна, 2016 р.²	130852	23402	17,9	4049	17,3	19353	82,7	44108	33,7	63342	48,4
Україна, 2015 р.²	130600	23621	18,1	3818	16,2	19803	83,8	45774	35,1	61198	46,9

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації із забезпечення допоміжними засобами для ходьби (милиці, трості, опори, складні ролятори), визначені в ІПР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б					
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	2827	552	19,5	142	25,7	410	74,3	797	28,2	1478	52,3
Волинська	882	92	10,4	14	15,2	78	84,8	322	36,5	468	53,1
Дніпропетровська	5847	492	8,4	107	21,8	385	78,3	2113	36,1	3242	55,5
Донецька ²	3972	1030	25,9	380	36,9	650	63,1	1121	28,2	1821	45,9
Житомирська	2358	758	32,2	85	11,2	673	88,8	890	37,7	710	30,1
Закарпатська	610	43	7,1	0	0,0	43	100,0	378	62,0	189	31,0
Запорізька	1684	303	18,0	42	13,9	261	86,1	591	35,1	790	46,9
Івано-Франківська	815	242	29,7	66	27,3	176	72,7	290	35,6	283	34,7
Київська	1432	122	8,5	7	5,7	115	94,3	552	38,6	758	52,9
Кіровоградська	2109	193	9,2	20	10,4	173	89,6	549	26,0	1367	64,8
Луганська ²	1637	244	14,9	72	29,5	172	70,5	516	31,5	877	53,6
Львівська	3497	989	28,3	325	32,9	664	67,1	1083	31,0	1425	40,8
Миколаївська	2981	339	11,4	52	15,3	287	84,7	1100	36,9	1542	51,7
Одеська	2483	423	17,0	150	35,5	273	64,5	929	37,4	1131	45,6
Полтавська	5165	805	15,6	88	10,9	717	89,1	1555	30,1	2 805	54,3
Рівненська	1005	144	14,3	9	6,3	135	93,8	416	41,4	445	44,3
Сумська	2193	396	18,1	18	4,6	378	95,5	688	31,4	1109	50,6
Тернопільська	3084	318	10,3	25	7,9	293	92,1	920	29,8	1846	59,9
Харківська	5519	533	9,7	72	13,5	461	86,5	1854	33,6	3132	56,8
Херсонська	2238	165	7,4	6	3,6	159	96,4	732	32,7	1341	59,9
Хмельницька	2605	347	13,3	27	7,8	320	92,2	919	35,3	1339	51,4
Черкаська	1215	330	27,2	51	15,5	279	84,6	418	34,4	467	38,4
Чернівецька	1165	245	21,0	70	28,6	175	71,4	440	37,8	480	41,2
Чернігівська	2324	956	41,1	161	16,8	795	83,2	603	26,0	765	32,9
м. Київ	5642	1364	24,2	185	13,6	1179	86,4	2296	40,7	1982	35,1
Україна, 2016 р.²	65289	11425	17,5	2174	19,0	9251	81,0	22072	33,8	31792	48,7
Україна, 2015 р.²	65836	11851	18,0	2205	18,6	9646	81,4	23402	35,6	30583	46,5

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації із забезпечення протезно-ортопедичними виробами (протези, ортези, ортопедичне взуття), визначені в ІПР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	4323	468	10,8	134	28,6	334	71,4	822	19,0	3033	70,2
Волинська	685	95	13,9	12	12,6	83	87,4	236	34,5	354	51,7
Дніпропетровська	2711	136	5,0	35	25,7	101	74,3	597	22,0	1978	73,0
Донецька ²	912	227	24,9	64	28,2	163	71,8	399	43,8	286	31,4
Житомирська	3041	678	22,3	90	13,3	588	86,7	1041	34,2	1322	43,5
Закарпатська	670	38	5,7	6	15,8	32	84,2	355	53,0	277	41,3
Запорізька	2381	406	17,1	99	24,4	307	75,6	719	30,2	1256	52,8
Івано-Франківська	167	46	27,5	8	17,4	38	82,6	66	39,5	55	32,9
Київська	1114	156	14,0	14	9,0	142	91,0	445	40,0	513	46,1
Кіровоградська	1173	131	11,2	16	12,2	115	87,8	301	25,7	741	63,2
Луганська ²	1627	215	13,2	58	27,0	157	73,0	449	27,6	963	59,2
Львівська	4034	971	24,1	396	40,8	575	59,2	1376	34,1	1687	41,8
Миколаївська	1938	235	12,1	33	14,0	202	86,0	620	32,0	1083	55,9
Одеська	1779	270	15,2	82	30,4	188	69,6	805	45,3	704	39,6
Полтавська	4072	771	18,9	98	12,7	673	87,3	1627	40,0	1674	41,1
Рівненська	852	74	8,7	7	9,5	67	90,5	269	32,0	509	59,7
Сумська	2628	382	14,5	31	8,1	351	91,9	792	30,1	1454	55,3
Тернопільська	3852	401	10,4	39	9,7	362	90,3	991	25,7	2460	63,9
Харківська	6244	506	8,1	115	22,7	391	77,3	2365	37,9	3373	54,0
Херсонська	1642	254	15,5	25	9,8	229	90,2	507	30,9	881	53,7
Хмельницька	1890	355	18,8	5	1,4	350	98,6	789	41,8	746	39,5
Черкаська	833	213	25,6	37	17,4	176	82,6	299	35,9	321	38,5
Чернівецька	484	146	30,2	35	24,0	111	76,0	186	38,4	152	31,4
Чернігівська	1560	431	27,6	52	12,1	379	87,9	470	30,1	659	42,2
м. Київ	4899	986	20,1	165	16,7	821	83,3	2012	41,1	1901	38,8
Україна, 2016 р.²	55511	8591	15,5	1656	19,3	6935	80,7	18538	33,4	28382	51,1
Україна, 2015 р.²	54159	7905	14,6	1337	16,9	6568	83,1	18599	34,3	27655	51,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації із забезпечення сурдотехнікою, визначені в ІПР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б					
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	110	2	1,8	1	50,0	1	50,0	25	22,7	83	75,5
Волинська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Дніпропетровська	104	15	14,4	3	20,0	12	80,0	20	19,2	69	66,4
Донецька ²	91	7	7,7	3	42,9	4	57,1	16	17,6	68	74,7
Житомирська	186	9	4,8	1	11,1	8	88,9	19	10,2	158	85,0
Закарпатська	25	3	12,0	0	0,0	3	100,0	19	76,0	3	12,0
Запорізька	48	0	0,0	0	0,0	0	0,0	7	14,6	41	85,4
Івано-Франківська	40	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	40	100,0
Київська	41	0	0,0	0	0,0	0	0,0	7	17,1	34	82,9
Кіровоградська	3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	100,0
Луганська ²	28	8	28,6	0	0,0	8	100,0	4	14,3	16	57,1
Львівська	137	1	0,7	0	0,0	1	100,0	9	6,6	127	92,7
Миколаївська	151	80	53,0	1	1,3	79	98,8	70	46,4	1	0,7
Одеська	30	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	6,7	28	93,3
Полтавська	135	13	9,6	1	7,7	12	92,3	32	23,7	90	66,7
Рівненська	16	2	12,5	0	0,0	2	100,0	4	25,0	10	62,5
Сумська	114	0	0,0	0	0,0	0	0,0	20	17,5	94	82,5
Тернопільська	86	1	1,2	0	0,0	1	100,0	24	27,9	61	70,9
Харківська	98	5	5,1	2	40,0	3	60,0	21	21,4	72	73,5
Херсонська	179	14	7,8	0	0,0	14	100,0	49	27,4	116	64,8
Хмельницька	86	8	9,3	0	0,0	8	100,0	30	34,9	48	55,8
Черкаська	74	40	54,1	8	20,0	32	80,00	17	23,0	17	23,0
Чернівецька	60	5	8,3	0	0,0	5	100,0	7	11,7	48	80,0
Чернігівська	129	10	7,8	1	10,0	9	90,0	11	8,5	108	83,7
м. Київ	129	4	3,1	0	0,0	4	100,0	42	32,6	83	64,3
Україна, 2016 р.²	2100	227	10,8	21	9,3	206	90,8	455	21,7	1418	67,5
Україна, 2015 р.²	2180	255	11,7	25	9,8	230	90,2	485	22,3	1440	66,1

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації із забезпечення тифлотехнікою, визначені в ІІР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	243	179	73,7	15	8,4	164	91,6	61	25,1	3	1,2
Волинська	93	12	12,9	0	0,0	12	100,0	69	74,2	12	12,9
Дніпропетровська	346	187	54,1	1	0,5	186	99,5	146	42,2	13	3,8
Донецька ²	192	93	48,4	6	6,5	87	93,6	98	51,0	1	0,5
Житомирська	957	503	52,6	41	8,2	462	91,9	454	47,4	0	0,0
Закарпатська	7	4	57,1	0	0,0	4	100,0	3	42,9	0	0,0
Запорізька	130	55	42,3	1	1,8	54	98,2	73	56,2	2	1,5
Івано-Франківська	143	86	60,1	10	11,6	76	88,4	54	37,8	3	2,1
Київська	51	35	68,6	0	0,0	35	100,0	9	17,7	7	13,7
Кіровоградська	46	46	100,0	13	28,3	33	71,7	0	0,0	0	0,0
Луганська ²	105	19	18,1	0	0,0	19	100,0	86	81,9	0	0,0
Львівська	260	110	42,3	6	5,5	104	94,6	138	53,1	12	4,6
Миколаївська	4	1	25,0	0	0,0	1	100,0	1	25,0	2	50,0
Одеська	143	101	70,6	1	1,0	100	99,0	22	15,4	20	14,0
Полтавська	490	156	31,8	6	3,9	150	96,2	334	68,2	0	0,0
Рівненська	127	70	55,1	3	4,3	67	95,7	30	23,6	27	21,3
Сумська	117	75	64,1	4	5,3	71	94,7	38	32,5	4	3,4
Тернопільська	670	360	53,7	0	0,0	360	100,0	310	46,3	0	0,0
Харківська	256	91	35,6	10	11,0	81	89,0	163	63,7	2	0,8
Херсонська	1054	532	50,5	47	8,8	485	91,2	335	31,8	187	17,7
Хмельницька	239	68	28,5	0	0,0	68	100,0	171	71,6	0	0,0
Черкаська	57	37	64,9	9	24,3	28	75,7	18	31,6	2	3,5
Чернівецька	37	35	94,6	3	8,6	32	91,4	2	5,4	0	0,0
Чернігівська	253	107	42,3	7	6,5	100	93,5	84	33,2	62	24,5
м. Київ	241	89	36,9	1	1,1	88	98,9	149	61,8	3	1,2
Україна, 2016 р.²	6261	3051	48,7	184	6,0	2867	94,0	2848	45,5	362	5,8
Україна, 2015 р.²	6864	3412	49,7	233	6,8	3179	93,2	3069	44,7	383	5,6

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

Рекомендації із забезпечення засобами зв'язку (телефонами, мобільними телефонами, факсами), визначені в ППР інвалідів, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	9	100,0
Волинська	26	1	3,9	0	0,0	1	100,0	1	3,9	24	92,3
Дніпропетровська	125	1	0,8	0	0,0	1	100,0	6	4,8	118	94,4
Донецька ²	85	4	4,7	0	0,0	4	100,0	11	12,9	70	82,4
Житомирська	87	3	3,5	1	33,3	2	66,7	9	10,3	75	86,2
Закарпатська	20	3	15,0	0	0,0	3	100,0	15	75,0	2	10,0
Запорізька	19	2	10,5	0	0,0	2	100,0	1	5,3	16	84,2
Івано-Франківська	44	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,3	43	97,7
Київська	68	2	2,9	0	0,0	2	100,0	6	8,8	60	88,2
Кіровоградська	69	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,5	68	98,6
Луганська ²	2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	50,0	1	50,0
Львівська	193	3	1,6	1	33,3	2	66,7	27	14,0	163	84,5
Миколаївська	83	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	4,8	79	95,2
Одеська	32	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	3,1	31	96,9
Полтавська	149	3	2,0	2	66,7	1	33,3	17	11,4	129	86,6
Рівненська	28	1	3,6	0	0,0	1	100,0	2	7,1	25	89,3
Сумська	110	2	1,8	0	0,0	2	100,0	9	8,2	99	90,0
Тернопільська	48	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	25,0	36	75,0
Харківська	37	0	0,0	0	0,0	0	0,0	8	21,6	29	78,4
Херсонська	122	4	3,3	1	25,0	3	75,0	7	5,7	111	91,0
Хмельницька	66	4	6,1	0	0,0	4	100,0	18	27,3	44	66,7
Черкаська	89	33	37,1	7	21,2	26	78,8	23	25,8	33	37,1
Чернівецька	64	1	1,6	0	0,0	1	100,0	0	0,0	63	98,4
Чернігівська	5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	100,0	0	0,0
м. Київ	111	41	36,9	2	4,9	39	95,1	10	9,0	60	54,1
Україна, 2016 р.²	1691	108	6,4	14	13,0	94	87,0	195	11,5	1388	82,1
Україна, 2015 р.²	1561	198	12,7	18	9,1	180	90,9	226	14,5	1137	72,8

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації із забезпечення технічними засобами реабілітації, визначені в ІПР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	931	765	82,2	345	45,1	420	54,9	136	14,6	30	3,2
Волинська	277	162	58,5	68	42,0	94	58,0	106	38,3	9	3,3
Дніпропетровська	1266	972	76,8	277	28,5	695	71,5	273	21,6	21	1,7
Донецька ²	1450	1233	85,0	660	53,5	573	46,5	206	14,2	11	0,8
Житомирська	759	703	92,6	224	31,9	479	68,1	51	6,7	5	0,7
Закарпатська	330	249	75,5	106	42,6	143	57,4	77	23,3	4	1,2
Запорізька	990	789	79,7	264	33,5	525	66,5	144	14,6	57	5,8
Івано-Франківська	472	360	76,3	154	42,8	206	57,2	69	14,6	43	9,1
Київська	626	505	80,7	104	20,6	401	79,4	97	15,5	24	3,8
Кіровоградська	587	431	73,4	139	32,3	292	67,8	152	25,9	4	0,7
Луганська ²	408	300	73,5	39	13,0	261	87,0	100	24,5	8	2,0
Львівська	1273	1117	87,8	585	52,4	532	47,6	101	7,9	55	4,3
Миколаївська	736	554	75,3	247	44,6	307	55,4	152	20,7	30	4,1
Одеська	673	545	81,0	266	48,8	279	51,2	93	13,8	35	5,2
Полтавська	1162	908	78,1	311	34,3	597	65,8	240	20,7	14	1,2
Рівненська	421	370	87,9	143	38,7	227	61,4	51	12,1	0	0,0
Сумська	619	536	86,6	86	16,0	450	84,0	75	12,1	8	1,3
Тернопільська	591	526	89,0	67	12,7	459	87,3	45	7,6	20	3,4
Харківська	908	660	72,7	200	30,3	460	69,7	190	20,9	58	6,4
Херсонська	852	497	58,3	137	27,6	360	72,4	312	36,6	43	5,1
Хмельницька	680	436	64,1	68	15,6	368	84,4	185	27,2	59	8,7
Черкаська	709	578	81,5	279	48,3	299	51,7	115	16,2	16	2,3
Чернівецька	622	483	77,7	259	53,6	224	46,4	129	20,7	10	1,6
Чернігівська	662	548	82,8	138	25,2	410	74,8	99	15,0	15	2,3
м. Київ	1495	981	65,6	317	32,3	664	67,7	465	31,1	49	3,3
Україна, 2016 р.²	19499	15208	78,0	5483	36,0	9725	64,0	3663	18,8	628	3,2
Україна, 2015 р.²	19746	15757	79,8	5130	32,6	10627	67,4	3390	17,2	599	3,0

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації на отримання крісел-колясок, визначені в ІПР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б					
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	810	726	89,6	333	45,9	393	54,1	78	9,6	6	0,7
Волинська	219	137	62,6	59	43,1	78	56,9	81	37,0	1	0,5
Дніпропетровська	1195	953	79,8	270	28,3	683	71,7	242	20,3	0	0,0
Донецька ²	1447	1231	85,1	658	53,5	573	46,6	205	14,2	11	0,8
Житомирська	759	703	92,6	224	31,9	479	68,1	51	6,7	5	0,7
Закарпатська	295	233	79,0	97	41,6	136	58,4	62	21,0	0	0,0
Запорізька	876	728	83,1	243	33,4	485	66,6	110	12,6	38	4,3
Івано-Франківська	369	328	88,9	133	40,6	195	59,5	35	9,5	6	1,6
Київська	568	490	86,3	103	21,0	387	79,0	69	12,2	9	1,6
Кіровоградська	558	417	74,7	132	31,7	285	68,4	141	25,3	0	0,0
Луганська ²	371	288	77,6	35	12,2	253	87,9	83	22,4	0	0,0
Львівська	1252	1104	88,2	578	52,4	526	47,6	94	7,5	54	4,3
Миколаївська	667	545	81,7	244	44,8	301	55,2	116	17,4	6	0,9
Одеська	668	540	80,8	266	49,3	274	50,7	93	13,9	35	5,2
Полтавська	1099	883	80,4	305	34,5	578	65,5	206	18,7	10	0,9
Рівненська	421	370	87,9	143	38,7	227	61,4	51	12,1	0	0,0
Сумська	599	532	88,8	85	16,0	447	84,0	63	10,5	4	0,7
Тернопільська	542	510	94,1	66	12,9	444	87,1	31	5,7	1	0,2
Харківська	833	649	77,9	198	30,5	451	69,5	167	20,1	17	2,0
Херсонська	799	472	59,1	127	26,9	345	73,1	297	37,2	30	3,8
Хмельницька	624	434	69,6	68	15,7	366	84,3	157	25,2	33	5,3
Черкаська	538	509	94,6	256	50,3	253	49,7	28	5,2	1	0,2
Чернівецька	573	462	80,6	244	52,8	218	47,2	108	18,9	3	0,5
Чернігівська	624	525	84,1	131	25,0	394	75,1	86	13,8	13	2,1
м. Київ	1423	948	66,6	296	31,2	652	68,8	438	30,8	37	2,6
Україна, 2016 р.²	18129	14717	81,2	5294	36,0	9423	64,0	3092	17,1	320	1,8
Україна, 2015 р.²	18388	15291	83,2	4945	32,3	10346	67,7	2851	15,5	246	1,3

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації на отримання автомобіля, визначені в ШПР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				I А		I Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	121	39	32,2	12	30,8	27	69,2	58	47,9	24	19,8
Волинська	58	25	43,1	9	36,0	16	64,0	25	43,1	8	13,8
Дніпропетровська	71	19	26,8	7	36,8	12	63,2	31	43,7	21	29,6
Донецька ²	3	2	66,7	2	100,0	0	0,0	1	33,3	0	0,0
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	35	16	45,7	9	56,3	7	43,8	15	42,9	4	11,4
Запорізька	114	61	53,5	21	34,4	40	65,6	34	29,8	19	16,7
Івано-Франківська	103	32	31,1	21	65,6	11	34,4	34	33,0	37	35,9
Київська	58	15	25,9	1	6,7	14	93,3	28	48,3	15	25,9
Кіровоградська	29	14	48,3	7	50,0	7	50,0	11	37,9	4	13,8
Луганська ²	37	12	32,4	4	33,3	8	66,7	17	46,0	8	21,6
Львівська	21	13	61,9	7	53,9	6	46,2	7	33,3	1	4,8
Миколаївська	69	9	13,0	3	33,3	6	66,7	36	52,2	24	34,8
Одеська	5	5	100,0	0	0,0	5	100,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	63	25	39,7	6	24,0	19	76,0	34	54,0	4	6,4
Рівненська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Сумська	20	4	20,0	1	25,0	3	75,0	12	60,0	4	20,0
Тернопільська	49	16	32,7	1	6,3	15	93,8	14	28,6	19	38,8
Харківська	75	11	14,7	2	18,2	9	81,8	23	30,7	41	54,7
Херсонська	53	25	47,2	10	40,0	15	60,0	15	28,3	13	24,5
Хмельницька	56	2	3,6	0	0,0	2	100,0	28	50,0	26	46,4
Черкаська	171	69	40,4	23	33,3	46	66,7	87	50,9	15	8,8
Чернівецька	49	21	42,9	15	71,4	6	28,6	21	42,9	7	14,3
Чернігівська	38	23	60,5	7	30,4	16	69,6	13	34,2	2	5,3
м. Київ	72	33	45,8	21	63,6	12	36,4	27	37,5	12	16,7
Україна, 2016 р.²	1370	491	35,8	189	38,5	302	61,5	571	41,7	308	22,5
Україна, 2015 р.²	1358	464	34,2	185	39,9	279	60,1	539	39,7	353	26,0

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації на пристосування житла до можливостей інваліда, визначені в ІПР,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	16	15	93,8	9	60,0	6	40,0	1	6,3	0	0,0
Волинська	99	37	37,4	15	40,5	22	59,5	31	31,3	31	31,3
Дніпропетровська	939	513	54,6	141	27,5	372	72,5	362	38,6	64	6,8
Донецька ²	1305	999	76,6	513	51,4	486	48,7	232	17,8	74	5,7
Житомирська	672	617	91,8	225	36,5	392	63,5	43	6,4	12	1,8
Закарпатська	12	12	100,0	4	33,3	8	66,7	0	0,0	0	0,0
Запорізька	100	83	83,0	39	47,0	44	53,0	13	13,0	4	4,0
Івано-Франківська	4	2	50,00	1	50,0	1	50,0	1	25,0	1	25,0
Київська	5	5	100,0	1	20,0	4	80,0	0	0,0	0	0,0
Кіровоградська	602	381	63,3	159	41,7	222	58,3	190	31,6	31	5,2
Луганська ²	211	167	79,2	48	28,7	119	71,3	44	20,9	0	0,0
Львівська	354	327	92,4	209	63,9	118	36,1	24	6,8	3	0,9
Миколаївська	91	55	60,4	25	45,5	30	54,6	36	39,6	0	0,0
Одеська	142	70	49,3	27	38,6	43	61,4	47	33,1	25	17,6
Полтавська	1059	764	72,1	287	37,6	477	62,4	272	25,7	23	2,2
Рівненська	242	189	78,1	68	36,0	121	64,0	51	21,1	2	0,8
Сумська	3	3	100,0	2	66,7	1	33,3	0	0,0	0	0,0
Тернопільська	41	40	97,6	17	42,5	23	57,5	1	2,4	0	0,0
Харківська	2013	1238	61,5	417	33,7	821	66,3	551	27,4	224	11,1
Херсонська	238	128	53,8	47	36,7	81	63,3	52	21,9	58	24,4
Хмельницька	72	36	50,0	12	33,3	24	66,7	18	25,0	18	25,0
Черкаська	87	87	100,0	72	82,8	15	17,2	0	0,0	0	0,0
Чернівецька	113	107	94,7	54	50,5	53	49,5	5	4,4	1	0,9
Чернігівська	26	24	92,3	19	79,2	5	20,8	2	7,7	0	0,0
м. Київ	1044	690	66,1	193	28,0	497	72,0	329	31,5	25	2,4
Україна, 2016 р.²	9490	6589	69,4	2604	39,5	3985	60,5	2305	24,3	596	6,3
Україна, 2015 р.²	9195	6459	70,2	2512	38,9	3947	61,1	2273	24,7	463	5,0

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації із забезпечення санаторно-курортними путівками, визначені в ІПР інвалідів,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік ¹**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б					
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	6174	261	4,2	77	29,5	184	70,5	968	15,7	4945	80,1
Волинська	8245	193	2,3	28	14,5	165	85,5	2185	26,5	5867	71,2
Дніпропетровська	18017	356	2,0	63	17,7	293	82,3	3 119	17,3	14542	80,7
Донецька ²	11943	597	5,0	244	40,9	353	59,1	1886	15,8	9460	79,2
Житомирська	15037	349	2,3	71	20,3	278	79,7	3451	23,0	11237	74,7
Закарпатська	664	7	1,1	0	0,0	7	100,0	278	41,9	379	57,1
Запорізька	8624	262	3,0	19	7,3	243	92,8	1716	19,9	6646	77,1
Івано-Франківська	4639	45	1,0	16	35,6	29	64,4	682	14,7	3912	84,3
Київська	7235	139	1,9	3	2,2	136	97,8	2235	30,9	4861	67,2
Кіровоградська	6654	209	3,1	29	13,9	180	86,1	1242	18,7	5203	78,2
Луганська ²	2839	214	7,5	120	56,1	94	43,9	541	19,1	2084	73,4
Львівська	17529	270	1,5	84	31,1	186	68,9	2291	13,1	14968	85,4
Миколаївська	2767	83	3,0	20	24,1	63	75,9	480	17,4	2204	79,7
Одеська	8679	154	1,8	61	39,6	93	60,4	2933	33,8	5592	64,4
Полтавська	13478	483	3,6	110	22,8	373	77,2	4156	30,8	8839	65,6
Рівненська	7077	123	1,7	18	14,6	105	85,4	982	13,9	5972	84,4
Сумська	4837	80	1,7	11	13,8	69	86,3	883	18,3	3874	80,1
Тернопільська	5223	29	0,6	0	0,0	29	100,0	1075	20,6	4119	78,9
Харківська	15026	258	1,7	42	16,3	216	83,7	4225	28,1	10543	70,2
Херсонська	3367	128	3,8	21	16,4	107	83,6	437	13,0	2802	83,2
Хмельницька	5712	49	0,9	8	16,3	41	83,7	1351	23,7	4312	75,5
Черкаська	9524	334	3,5	73	21,9	261	78,1	4319	45,4	4871	51,1
Чернівецька	5342	78	1,5	27	34,6	51	65,4	722	13,5	4542	85,0
Чернігівська	1711	54	3,2	11	20,4	43	79,6	285	16,7	1372	80,2
м. Київ	16331	311	1,9	47	15,1	264	84,9	7693	47,1	8327	51,0
Україна, 2016 р.²	206674	5066	2,5	1203	23,8	3863	76,3	50135	24,3	151473	73,3
Україна, 2015 р.²	190312	4857	2,6	989	20,4	3868	79,6	45397	23,9	140058	73,6

¹ Без урахування тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя

² Ураховані дані тільки з підконтрольної Україні території Донецької та Луганської областей

**Рекомендації з медичної реабілітації, визначені в ІІР учасників АТО,
у розрізі областей України за 2016 рік**

Адміністративні території	Усього	У тому числі:					
		Відновна терапія		Реконструктивна хірургія		Ортезування	
		абс. кількість	%	абс. кількість	%	абс. кількість	%
Вінницька	266	264	99,3	2	0,8	0	0,0
Волинська	339	321	94,7	18	5,3	0	0,0
Дніпропетровська	533	490	91,9	39	7,3	4	0,8
Донецька	17	17	100,0	0	0,0	0	0,0
Житомирська	308	308	100,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	125	118	94,4	6	4,8	1	0,8
Запорізька	172	172	100,0	0	0,0	0	0,0
Івано-Франківська	185	97	52,4	10	5,4	78	42,2
Київська	427	415	97,2	10	2,3	2	0,5
Кіровоградська	153	147	96,1	6	3,9	0	0,0
Луганська	12	12	100,0	0	0,0	0	0,0
Львівська	486	373	76,8	29	6,0	84	17,3
Миколаївська	225	220	97,8	1	0,4	4	1,8
Одеська	119	119	100,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	268	266	99,3	0	0,0	2	0,8
Рівненська	111	109	98,2	2	1,8	0	0,0
Сумська	82	81	98,8	0	0,0	1	1,2
Тернопільська	109	109	100,0	0	0,0	0	0,0
Харківська	204	204	100,0	0	0,0	0	0,0
Херсонська	65	65	100,0	0	0,0	0	0,0
Хмельницька	101	96	95,0	5	5,0	0	0,0
Черкаська	247	212	85,8	35	14,2	0	0,0
Чернівецька	116	116	100,0	0	0,0	0	0,0
Чернігівська	190	184	96,8	6	3,2	0	0,0
м. Київ	174	154	88,5	16	9,2	4	2,3
Усього, 2016 р.	5034	4669	92,8	185	4,0	180	3,9
Усього, 2015 р.	2367	2197	92,8	121	5,1	49	2,1

Таблиця 52

Рекомендації з медичної реабілітації, визначені в ІПР учасників АТО,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%				
Вінницька	266	7	2,6	5	71,4	2	28,6	45	16,9	214	80,5
Волинська	339	5	1,5	0	0,0	5	100,0	120	35,4	214	63,1
Дніпропетровська	533	4	0,8	1	25,0	3	75,0	53	9,9	476	89,3
Донецька	17	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	11,8	15	88,2
Житомирська	308	8	2,6	1	12,5	7	87,5	60	19,5	240	77,9
Закарпатська	125	2	1,6	0	0,0	2	100,0	18	14,4	105	84,0
Запорізька	172	10	5,8	3	30,0	7	70,0	35	20,4	127	73,8
Івано-Франківська	185	2	1,1	0	0,0	2	100,0	32	17,3	151	81,6
Київська	427	12	2,8	4	33,3	8	66,7	142	33,3	273	63,9
Кіровоградська	153	7	4,6	4	57,1	3	42,9	19	12,4	127	83,0
Луганська	12	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	16,7	10	83,3
Львівська	486	37	7,6	19	51,4	18	48,7	126	25,9	323	66,5
Миколаївська	225	6	2,7	3	50,0	3	50,0	44	19,6	175	77,8
Одеська	119	4	3,4	1	25,0	3	75,0	57	47,9	58	48,7
Полтавська	268	3	1,1	1	33,3	2	66,7	117	43,7	148	55,2
Рівненська	111	4	3,6	2	50,0	2	50,0	23	20,7	84	75,7
Сумська	82	4	4,9	1	25,0	3	75,0	14	17,1	64	78,1
Тернопільська	109	5	4,6	1	20,0	4	80,0	16	14,7	88	80,7
Харківська	204	9	4,4	4	44,4	5	55,6	50	24,5	145	71,1
Херсонська	65	2	3,1	0	0,0	2	100,0	11	16,9	52	80,0
Хмельницька	101	5	5,0	1	20,0	4	80,0	17	16,8	79	78,2
Черкаська	247	6	2,4	3	50,0	3	50,0	82	33,2	159	64,4
Чернівецька	116	3	2,6	1	33,3	2	66,7	8	6,9	105	90,5
Чернігівська	190	4	2,1	0	0,0	4	100,0	38	20,0	148	77,9
м. Київ	174	7	4,0	5	71,4	2	28,6	74	42,5	93	53,5
Усього, 2016 р.	5034	156	3,1	60	38,5	96	61,5	1205	23,9	3673	73,0

**Рекомендації з працевлаштування, визначені в ІПР учасників АТО,
у розрізі областей України за 2016 рік**

Адміністративні території	Усього	у тому числі:					
		у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці		у спеціально створених умовах праці на виробництві		удома	
		абс. кількість	%	абс. кількість	%	абс. кількість	%
Вінницька	9	9	100,0	0	0,0	0	0,0
Волинська	254	254	100,0	0	0,0	0	0,0
Дніпропетровська	386	381	98,7	4	1,0	1	0,3
Донецька	16	14	87,5	2	12,5	0	0,0
Житомирська	15	11	73,3	4	26,7	0	0,0
Закарпатська	51	47	92,2	4	7,8	0	0,0
Запорізька	114	100	87,7	14	12,3	0	0,0
Івано-Франківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Київська	395	264	66,8	129	32,7	2	0,5
Кіровоградська	84	84	100,0	0	0,0	0	0,0
Луганська	10	10	100,0	0	0,0	0	0,0
Львівська	355	275	77,5	79	22,3	1	0,3
Миколаївська	204	189	92,7	12	5,9	3	1,5
Одеська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	265	246	92,8	18	6,8	1	0,4
Рівненська	78	63	80,8	14	18,0	1	1,3
Сумська	25	25	100,0	0	0,0	0	0,0
Тернопільська	70	59	84,3	9	12,9	2	2,9
Харківська	136	104	76,5	32	23,5	0	0,0
Херсонська	47	42	89,4	3	6,4	2	4,3
Хмельницька	86	0	0,0	86	100,0	0	0,0
Черкаська	408	204	50,0	134	32,8	70	17,2
Чернівецька	105	102	97,1	3	2,9	0	0,0
Чернігівська	35	33	94,3	2	5,7	0	0,0
м. Київ	47	42	89,4	5	10,6	0	0,0
Усього, 2016 р.	3195	2558	80,1	554	17,3	83	2,6

**Рекомендації з працевлаштування, визначені в ІПР учасників АТО,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:					
		І групи		II групи		III групи	
		Усього					
		абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	9	0	0,0	1	11,1	8	88,9
Волинська	254	0	0,0	103	40,6	151	59,5
Дніпропетровська	386	0	0,0	14	3,6	372	96,4
Донецька	16	0	0,0	2	12,5	14	87,5
Житомирська	15	0	0,0	4	26,7	11	73,3
Закарпатська	51	0	0,0	1	2,0	50	98,0
Запорізька	114	1	0,9	15	13,2	98	86,0
Івано-Франківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Київська	395	3	0,8	128	32,4	264	66,8
Кіровоградська	84	0	0,0	0	0,0	84	100,0
Луганська	10	0	0,0	0	0,0	10	100,0
Львівська	355	2	0,5	80	22,5	273	76,9
Миколаївська	204	0	0,0	40	19,6	164	80,4
Одеська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	265	1	0,4	117	44,2	147	55,5
Рівненська	78	1	1,3	12	15,4	65	83,3
Сумська	25	0	0,0	1	4,0	24	96,0
Тернопільська	70	2	2,9	9	12,9	59	84,3
Харківська	136	1	0,7	28	20,6	107	78,7
Херсонська	47	0	0,0	7	14,9	40	85,1
Хмельницька	86	0	0,0	7	8,1	79	91,9
Черкаська	408	0	0,0	140	34,3	268	65,7
Чернівецька	105	0	0,0	3	2,9	102	97,1
Чернігівська	35	0	0,0	5	14,3	30	85,7
м. Київ	47	0	0,0	5	10,6	42	89,4
Усього, 2016 р.	3195	11	0,3	722	22,6	2462	77,1

**Рекомендації з професійного навчання, визначені в ІПР учасників АТО,
у розрізі областей України за 2016 рік**

Адміністративні території	Усього	У тому числі:							
		в умовах виробництва		спеціалізовані навчальні заклади-інтернати системи Мінсоцполітики України		вищі навчальні заклади I-II рівнів акредитації МОН України		вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації МОН України	
		абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Волинська	134	33	24,6	0	0,0	16	11,9	85	63,4
Дніпропетровська	18	0	0,0	16	88,9	0	0,0	2	11,1
Донецька	8	8	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	14	12	85,7	0	0,0	2	14,3	0	0,0
Запорізька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Івано-Франківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Київська	3	1	33,3	1	33,3	0	0,0	1	33,3
Кіровоградська	5	0	0,0	0	0,0	5	100,0	0	0,0
Луганська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Львівська	4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	100,0
Миколаївська	55	7	12,7	3	5,5	7	12,7	38	69,1
Одеська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Рівненська	33	26	78,8	0	0,0	6	18,2	1	3,0
Сумська	3	0	0,0	3	100,0	0	0,0	0	0,0
Тернопільська	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0
Харківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Херсонська	31	17	54,8	1	3,2	0	0,0	13	41,9
Хмельницька	10	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Черкаська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Чернівецька	13	0	0,0	8	61,5	3	23,1	2	15,4
Чернігівська	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
м. Київ	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Усього, 2016 р.	333	115	34,5	32	9,6	39	11,8	147	44,1

**Рекомендації з професійного навчання, визначені в ІПР учасників АТО,
в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:					
		І групи		II групи		III групи	
		Усього					
		абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Волинська	134	0	0,0	0	0,0	134	100,0
Дніпропетровська	18	0	0,0	2	11,1	16	88,9
Донецька	8	0	0,0	0	0,0	8	100,0
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	14	0	0,0	0	0,0	14	100,0
Запорізька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Івано-Франківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Київська	3	0	0,0	1	33,3	2	66,7
Кіровоградська	5	0	0,0	0	0,0	5	100,0
Луганська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Львівська	4	0	0,0	1	25,0	3	75,0
Миколаївська	55	0	0,0	8	14,6	47	85,5
Одеська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Рівненська	33	0	0,0	6	18,2	27	81,8
Сумська	3	0	0,0	0	0,0	3	100,0
Тернопільська	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0
Харківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Херсонська	31	0	0,0	6	19,4	25	80,7
Хмельницька	10	0	0,0	0	0,0	10	100,0
Черкаська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Чернівецька	13	0	0,0	0	0,0	13	100,0
Чернігівська	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0
м. Київ	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Усього, 2016 р.	333	0	0,0	24	7,2	309	92,8

Кількість інвалідів-учасників АТО, які перебувають на обліку у МСЕК та потребують професійної реабілітації, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:					
		I групи		II групи		III групи	
		Усього					
		абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Волинська	177	3	1,7	40	22,6	134	75,7
Дніпропетровська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Донецька	7	0	0,0	1	14,3	6	85,7
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	3	0	0,0	0	0,0	3	100,0
Запорізька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Івано-Франківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Київська	68	0	0,0	11	16,2	57	83,8
Кіровоградська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Луганська	10	0	0,0	0	0,0	10	100,0
Львівська	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0
Миколаївська	73	0	0,0	0	0,0	73	100,0
Одеська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Рівненська	106	2	1,9	21	19,8	83	78,3
Сумська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Тернопільська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Харківська	107	1	0,9	23	21,5	83	77,6
Херсонська	24	0	0,0	2	8,3	22	91,7
Хмельницька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Черкаська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Чернівецька	35	0	0,0	0	0,0	35	100,0
Чернігівська	65	0	0,0	23	35,4	42	64,6
м. Київ	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Усього, 2016 р.	676	6	0,9	122	18,0	548	81,1

**Кількість інвалідів-учасників АТО, які пройшли професійну реабілітацію та
працевлаштовані, в залежності від важкості інвалідності
у розрізі областей України за 2016 рік**

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:					
		І групи		II групи		III групи	
		Усього					
		абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	2	0	0,0	0	0,0	2	100,0
Волинська	77	0	0,0	11	14,3	66	85,7
Дніпропетровська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Донецька	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0
Житомирська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	18	0	0,0	0	0,0	18	100,0
Запорізька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Івано-Франківська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Київська	16	0	0,0	3	18,8	13	81,3
Кіровоградська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Луганська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Львівська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Миколаївська	10	0	0,0	0	0,0	10	100,0
Одеська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Рівненська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Сумська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Тернопільська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Харківська	13	0	0,0	2	15,4	11	84,6
Херсонська	8	0	0,0	1	12,5	7	87,5
Хмельницька	5	0	0,0	0	0,0	5	100,0
Черкаська	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0
Чернівецька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Чернігівська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
м. Київ	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Усього, 2016 р.	151	0	0,0	18	11,9	133	88,1

Кількість інвалідів-учасників АТО, які бажають працювати, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:					
		I групи		II групи		III групи	
		Усього					
		абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	2	0	0,0	0	0,0	2	100,0
Волинська	100	0	0,0	25	25,0	75	75,0
Дніпропетровська	317	0	0,0	2	0,6	315	99,4
Донецька	7	0	0,0	1	14,3	6	85,7
Житомирська	229	0	0,0	0	0,0	229	100,0
Закарпатська	38	0	0,0	1	2,6	37	97,4
Запорізька	118	0	0,0	11	9,3	107	90,7
Івано-Франківська	29	0	0,0	7	24,1	22	75,9
Київська	86	0	0,0	24	27,9	62	72,1
Кіровоградська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Луганська	3	0	0,0	0	0,0	3	100,0
Львівська	249	0	0,0	41	16,5	208	83,5
Миколаївська	116	0	0,0	11	9,5	105	90,5
Одеська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	90	0	0,0	28	31,1	62	68,9
Рівненська	63	0	0,0	10	15,9	53	84,1
Сумська	15	0	0,0	1	6,7	14	93,3
Тернопільська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Харківська	55	0	0,0	9	16,4	46	83,6
Херсонська	31	0	0,0	1	3,2	30	96,8
Хмельницька	57	0	0,0	3	5,3	54	94,7
Черкаська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Чернівецька	56	0	0,0	0	0,0	56	100,0
Чернігівська	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
м. Київ	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Усього, 2016 р.	1661	0	0,0	175	10,5	1486	89,5

Таблиця 60

Рекомендації з соціальної реабілітації інвалідів, визначені в ШПР учасників АТО,
у розрізі областей України за 2016 рік

Адміністративні території	Усього	у тому числі:									
		направлення в тер. центри соціального обслуговування		забезпечення інвалідів допоміжними пристосуваннями та ТЗР		рекомендації з технічних засобів реабілітації		приспосовання житла до можливостей інваліда		забезпечення санаторно-курортними путівками	
		абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	268	0	0,0	3	1,1	3	1,1	0	0,0	262	97,8
Волинська	370	0	0,0	19	5,1	5	1,4	0	0,0	346	93,5
Дніпропетровська	720	0	0,0	223	31,0	7	1,0	2	0,3	488	67,8
Донецька	17	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	17	100,0
Житомирська	373	0	0,0	70	18,8	10	2,7	0	0,0	293	78,6
Закарпатська	78	4	5,1	4	5,1	0	0,0	0	0,0	70	89,7
Запорізька	181	0	0,0	7	3,9	5	2,8	0	0,0	169	93,4
Івано-Франківська	97	0	0,0	8	8,3	1	1,0	0	0,0	88	90,7
Київська	496	58	11,7	74	14,9	6	1,2	1	0,2	357	72,0
Кіровоградська	193	0	0,0	48	24,9	7	3,6	4	2,1	134	69,4
Луганська	19	4	21,1	3	15,8	0	0,0	0	0,0	12	63,2
Львівська	527	12	2,3	102	19,4	29	5,5	18	3,4	366	69,5
Миколаївська	222	0	0,0	30	13,5	11	5,0	0	0,0	181	81,5
Одеська	49	0	0,0	22	44,9	0	0,0	0	0,0	27	55,1
Полтавська	304	0	0,0	59	19,4	3	1,0	3	1,0	239	78,6
Рівненська	130	1	0,8	23	17,7	1	0,8	2	1,5	103	79,2
Сумська	106	1	0,9	33	31,1	4	3,8	0	0,0	68	64,2
Тернопільська	174	0	0,0	66	37,9	2	1,2	1	0,6	105	60,3
Харківська	147	0	0,0	50	34,0	6	4,1	10	6,8	81	55,1
Херсонська	84	8	9,5	33	39,3	2	2,4	1	1,2	40	47,6
Хмельницька	130	9	6,9	42	32,3	1	0,8	1	0,8	77	59,2
Черкаська	241	18	7,5	40	16,6	9	3,7	0	0,0	174	72,2
Чернівецька	108	0	0,0	5	4,6	1	0,9	0	0,0	102	94,4
Чернігівська	153	2	1,3	29	19,0	1	0,7	0	0,0	121	79,2
м. Київ	242	21	8,7	63	26,0	5	2,1	12	5,0	141	58,3
Усього, 2016 р.	5429	138	2,5	1056	19,5	119	2,2	55	1,0	4061	74,8
Усього, 2015 р.	2902	48	1,7	728	25,1	128	4,4	31	1,0	1967	67,8

Таблиця 61

Рекомендації з соціальної реабілітації, визначені в ІПР учасників АТО, в залежності від важкості інвалідності у розрізі областей України за 2016 рік

Адміністративні території	Усього	З них інвалідам:									
		І групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б					
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
Вінницька	268	8	3,0	6	75,0	2	25,0	47	17,5	213	79,5
Волинська	370	10	2,7	0	0,0	10	100,0	124	33,5	236	63,8
Дніпропетровська	720	6	0,8	1	16,7	5	83,3	139	19,3	575	79,9
Донецька	17	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,9	16	94,1
Житомирська	373	21	5,6	2	9,5	19	90,5	86	23,1	266	71,3
Закарпатська	78	0	0,0	0	0,0	0	0,0	18	23,1	60	76,9
Запорізька	181	15	8,3	2	13,3	13	86,7	39	21,6	127	70,2
Івано-Франківська	97	1	1,0	0	0,0	1	100,0	23	23,7	73	75,3
Київська	496	18	3,6	1	5,6	17	94,4	150	30,2	328	66,1
Кіровоградська	193	16	8,3	9	56,3	7	43,8	16	8,3	161	83,4
Луганська	19	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	15,8	16	84,2
Львівська	527	99	18,8	56	56,6	43	43,4	124	23,5	304	57,7
Миколаївська	222	6	2,7	3	50,0	3	50,0	63	28,4	153	68,9
Одеська	49	2	4,1	0	0,0	2	100,0	21	42,9	26	53,0
Полтавська	304	4	1,3	4	100,0	0	0,0	144	47,4	156	51,3
Рівненська	130	9	6,9	5	55,6	4	44,4	27	20,8	94	72,3
Сумська	106	11	10,4	1	9,1	10	90,9	20	18,9	75	70,8
Тернопільська	174	14	8,1	4	28,6	10	71,4	28	16,1	132	75,9
Харківська	147	23	15,7	13	56,5	10	43,5	43	29,3	81	55,1
Херсонська	84	5	6,0	0	0,0	5	100,0	20	23,8	59	70,2
Хмельницька	130	8	6,2	4	50,0	4	50,0	21	16,2	101	77,7
Черкаська	241	21	8,7	6	28,6	15	71,4	78	32,4	142	58,9
Чернівецька	108	5	4,6	3	60,0	2	40,0	8	7,4	95	88,0
Чернігівська	153	6	3,9	0	0,0	6	100,0	30	19,6	117	76,5
м. Київ	242	23	9,5	15	65,2	8	34,8	116	47,9	103	42,6
Усього, 2016 р.	5429	331	6,1	135	40,8	196	59,2	1389	25,6	3709	68,3

Рекомендації із забезпечення допоміжними пристосуваннями та технічними засобами реабілітації, визначені в ІПР учасників АТО, у розрізі областей України за 2016 рік

Адміністративні території	Усього	у тому числі:									
		допоміжними засобами для ходьби (милиці, трості, опори, складні ролятори)		протезно-ортопедичними виробами (протези, ортези, ортопедичне взуття)		сурдотехнікою		тифлотехнікою		засобами зв'язку (телефонами, мобільними телефонами, факсами)	
		абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
Вінницька	3	1	33,3	2	66,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Волинська	19	19	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Дніпропетровська	223	143	64,1	37	16,6	43	19,3	0	0,0	0	0,0
Донецька	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Житомирська	70	68	97,1	2	2,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Закарпатська	4	1	25,0	3	75,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Запорізька	7	4	57,1	3	42,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Івано-Франківська	8	5	62,5	3	37,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Київська	74	48	64,9	26	35,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Кіровоградська	48	41	85,4	6	12,5	1	2,1	0	0,0	0	0,0
Луганська	3	2	66,7	1	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Львівська	102	78	76,5	24	23,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Миколаївська	30	22	73,3	8	26,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Одеська	22	19	86,4	3	13,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	59	31	52,5	28	47,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Рівненська	23	15	65,2	8	34,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Сумська	33	13	39,4	19	57,6	1	3,0	0	0,0	0	0,0
Тернопільська	66	17	25,8	46	69,7	3	4,6	0	0,0	0	0,0
Харківська	50	26	52,0	24	48,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Херсонська	33	14	42,4	12	36,4	5	15,2	2	6,1	0	0,0
Хмельницька	42	21	50,0	19	45,2	1	2,4	0	0,0	1	2,4
Черкаська	40	22	55,0	11	27,5	7	17,5	0	0,0	0	0,0
Чернівецька	5	3	60,0	2	40,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Чернігівська	29	13	44,8	16	55,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0
м. Київ	63	41	65,1	22	34,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Усього, 2016 р.	1056	667	63,1	325	30,8	61	5,8	2	0,2	1	0,1
Усього, 2015 р.	728	471	64,7	238	32,7	14	1,9	2	0,3	3	0,4

**Рекомендації з технічних засобів реабілітації, визначені в ІПР учасників АТО,
у розрізі областей України за 2016 рік**

Адміністративні території	Усього	у тому числі:			
		отримання крісла-коляски		отримання автомобіля	
		абс. кількість	%	абс. кількість	%
Вінницька	3	1	33,3	2	66,7
Волинська	5	5	100,0	0	0,0
Дніпропетровська	7	2	28,6	5	71,4
Донецька	0	0	0,0	0	0,0
Житомирська	10	10	100,0	0	0,0
Закарпатська	0	0	0,0	0	0,0
Запорізька	5	2	40,0	3	60,0
Івано-Франківська	1	1	100,0	0	0,0
Київська	6	6	100,0	0	0,0
Кіровоградська	7	5	71,4	2	28,6
Луганська	0	0	0,0	0	0,0
Львівська	29	15	51,7	14	48,3
Миколаївська	11	9	81,8	2	18,2
Одеська	0	0	0,0	0	0,0
Полтавська	3	0	0,0	3	100,0
Рівненська	1	1	100,0	0	0,0
Сумська	4	1	25,0	3	75,0
Тернопільська	2	1	50,0	1	50,0
Харківська	6	6	100,0	0	0,0
Херсонська	2	2	100,0	0	0,0
Хмельницька	1	1	100,0	0	0,0
Черкаська	9	2	22,2	7	77,8
Чернівецька	1	1	100,0	0	0,0
Чернігівська	1	1	100,0	0	0,0
м. Київ	5	5	100,0	0	0,0
Усього, 2016 р.	119	77	64,7	42	35,3
Усього, 2015 р.	128	99	77,3	29	22,7

Види реабілітації та реабілітаційні заходи, визначені в ППР учасників АТО, в залежності від важкості інвалідності за 2016 рік

Види реабілітації та реабілітаційні заходи	Усього	З них інвалідам:									
		I групи						II групи		III групи	
		Усього		З них							
				1 А		1Б		абс.	%	абс.	%
абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Визначені рекомендації з медичної реабілітації, у т.ч.:	5034	156	3,1	60	38,5	96	61,5	1205	23,9	3673	73,0
- з відновної терапії	4669	122	2,6	44	36,1	78	63,9	1078	23,1	3469	74,3
- з реконструктивної хірургії	185	18	9,7	8	44,4	10	55,6	88	47,6	79	42,7
- з ортезування	180	16	8,9	8	50,0	8	50,0	39	21,7	125	69,4
Визначені рекомендації з працевлаштування, у т.ч.:	3195	11	0,3	1	9,1	10	90,9	722	22,6	2462	77,1
- у звичайних умовах виробництва з наданням відповідних умов праці	2558	2	0,1	0	0,0	2	100,0	357	14,0	2199	86,0
- у спеціально створених умовах праці на виробництві	554	2	0,4	0	0,0	2	100,0	289	52,2	263	47,4
- удома	83	7	8,4	1	14,3	6	85,7	76	91,6	0	0,0
Визначені рекомендації з професійного навчання, у т.ч.:	333	0	0,0	0	0,0	0	0,0	24	7,2	309	92,8
- в умовах виробництва	115	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	5,2	109	94,8
- в спеціалізованих навчальних закладах-інтернатах системи Міністерства праці та соціальної політики України	32	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	3,1	31	96,9
- у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації МОН України	39	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	7,7	36	92,3
- у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації МОН України	147	0	0,0	0	0,0	0	0,0	14	9,5	133	90,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Кількість інвалідів, які перебувають на обліку у МСЕК та потребують професійної реабілітації	676	6	0,9	0	0,0	6	100,0	122	18,0	548	81,1
Кількість інвалідів, які пройшли професійну реабілітацію та працевлаштовані	151	0	0,0	0	0,0	0	0,0	18	11,9	133	88,1
Кількість інвалідів, які бажають працювати	1661	0	0,0	0	0,0	0	0,0	175	10,5	1486	89,5
Перевірено працевлаштування інвалідів	516	1	0,2	0	0,0	1	100,0	52	10,1	463	89,7
- з них працевлаштовані нерационально	23	1	4,4	0	0,0	1	100,0	9	39,1	13	56,5
Визначені рекомендації з соціальної реабілітації, у т.ч.:	5429	331	6,1	135	40,8	196	59,2	1389	25,6	3709	68,3
▪ територіальні центри соціального обслуговування	138	34	24,6	16	47,1	18	52,9	49	35,5	55	39,9
▪ допоміжними пристосуваннями та ТЗР, у т.ч.:	1056	88	8,3	26	29,6	62	70,5	369	34,9	599	56,7
- допоміжними засобами для ходьби (милиці, трости, опори, складні ролятори)	667	47	7,0	14	29,8	33	70,2	232	34,8	388	58,2
- протезно-ортопедичними виробами (протези, ортези, ортопедичне взуття)	325	39	12,0	11	28,2	28	71,8	121	37,2	165	50,8
- сурдотехнікою	61	1	1,6	0	0,0	1	100,0	16	26,2	44	72,1
- тифлотехнікою	2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	100,0
- засобами зв'язку (телефонами, мобільними телефонами, факсами)	1	1	100,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
▪ визначені рекомендації з технічних засобів реабілітації, у т.ч.:	119	79	66,4	36	45,6	43	54,4	35	29,4	5	4,2
- на отримання крісла-коляски	77	60	77,9	26	43,3	34	56,7	14	18,2	3	3,9
- на отримання автомобіля	42	19	45,2	10	52,6	9	47,4	21	50,0	2	4,8
▪ на пристосування житла до можливостей інваліда	55	47	85,5	30	63,8	17	36,2	8	14,6	0	0,0
▪ визначені рекомендації із забезпечення санаторно-курортними путівками	4061	83	2,0	27	32,5	56	67,5	928	22,9	3050	75,1

Література та джерела:

1. 5 травня – Міжнародний день боротьби за права людей з інвалідністю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=188782&cat_id=107177. – 2016. – 05.05.
2. Відповідь України на додаткові запитання Комітету ООН з прав інвалідів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mlsp.kmu.gov.ua/document/178702/32.doc>.
3. Державна служба статистики України: Чисельність наявного населення України на 1 січня 2016 року. – ДП «Інформаційно-аналітичне агенство», 2016. – 85 с.
4. Оновлена інформація про вжиті заходи, спрямовані на здійснення Україною зобов'язань в рамках Конвенції про права інвалідів (2015 рік). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mlsp.kmu.gov.ua/document/179978/d.doc>.
5. Основні показники інвалідності та діяльності медико-соціальних експертних комісій України за 2015 рік: Аналітико-інформаційний довідник / Іпатов А.В., Мороз О.М., Голик В.А. та ін.; за ред. С.І. Черняка. – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2016. – 162 с.
6. Основні показники інвалідності та діяльності медико-соціальних експертних комісій України: Аналітико-інформаційні довідники – за 2007-2014 рр.
7. Основні показники медико-соціальної реабілітації інвалідів в Україні за 2015 рік: Аналітико-інформаційний довідник / В.І. Шевчук, Н.М. Беляєва, Л.О. Сторожук, О.Б. Яворовенко; за ред. С.І. Черняка. – Вінниця: ФОП Рогальська І.О., 2016. – 76 с.
8. Рахункова палата України: Рішення від 11 жовтня 2016 року № 21-3 «Про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на санаторно-курортне оздоровлення осіб з інвалідністю». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16750058/R_RP_21-3.pdf?subportal=main.
9. Реабілітація ветеранів АТО: як повернути до мирного життя кожного. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://socportal.info/2016/11/23/reabilitatsiya-veteraniv-ato-yak-povernuti-do-mirnogo-zhittya-kozhnogo.html>. – 2016. – 23.11.

А також: Закони України, Укази Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази міністерств та відомств, інші нормативні акти, зазначені у відповідних розділах даного видання.

ШЕВЧУК Віктор Іванович
БЕЛЯЄВА Наталія Миколаївна
СТОРОЖУК Ларина Олександрівна
ЯВОРОВЕНКО Оксана Борисівна

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ В УКРАЇНІ ЗА 2016 РІК

Аналітико-інформаційний довідник

Відповідальна за випуск Яворовенко О.Б.

Здано до складання 17.02.2017 р.

*Підписано до друку 17.02.2017 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 4.43
Наклад: 500 прим.
Замовлення № 49*

*Видавець: ФОП Рогальська І.О.
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 145
тел.: (0432) 43-51-39, 65-80-80
E-mail: dilo_vd@mail.ru
Свідоцтво ДК № 3909 від 02.11.2010 р.*

*Виготовлювач ФОП Рогальська І.О.
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 145
тел.: (0432) 43-51-39, 65-80-80
E-mail: dilo_vd@mail.ru
Свідоцтво ВОЗ № 635744 від 01.03.2010 р.*